

Štatistický bulletin

1. štvrťrok 2022

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska

Kontakt

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
info@nbs.sk

Elektronická verzia

<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje>

Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Obsah

Úvodné slovo	5
1 Štruktúra finančného trhu v SR	6
1.1 Prehľad subjektov	6
1.2 Pracovníci v bankovom sektore	7
1.3 Štruktúra základného imania bánk	8
2 Štatistika ostatných peňažných finančných inštitúcií	10
2.1 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – aktíva	10
2.2 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – pasíva	12
2.3 Geografické členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív	14
2.4 Sektorové členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív	15
2.5 Medziročné zmeny aktív a pasív úverových inštitúcií	18
2.6 Analýza zisku/straty úverových inštitúcií	21
2.6.1 Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia v prvom štvrtroku 2022	21
2.6.2 Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou	25
2.7 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam	27
2.7.1 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	27
2.7.2 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa splatnosti	28
2.7.3 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru	29
2.7.4 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa druhu úveru	30
2.7.5 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa odvetvovej klasifikácie	31
2.7.6 Zlyhané úvery voči nefinančným spoločnostiam	32
2.7.7 Zlyhané úvery voči domácnostiam	35
2.8 Úrokové miery, objemy a stavy poskytnutých úverov	38
2.8.1 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Nové obchody)	38
2.8.2 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých domácnostiam (Nové obchody)	43
2.8.3 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Zostatky)	47
2.8.4 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých domácnostiam (Zostatky)	48
2.9 Vklady prijaté od nefinančných spoločností a domácností	50
2.9.1 Vklady prijaté od nefinančných spoločností	50
2.9.2 Vklady prijaté od domácností	51
2.10 Úrokové miery, objemy a stavy prijatých vkladov	53
2.10.1 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od domácností (Zostatky)	53
2.10.2 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od domácností (Nové obchody)	53

2.10.3	Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Zostatky)	54
2.10.4	Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Nové obchody)	55
3	Kolektívne investovanie – Podielové fondy	57
3.1	Aktuálny vývoj na tuzemskom trhu kolektívneho investovania	57
3.2	Štruktúra aktív tuzemských podielových fondov	59
3.2.1	Dlhopisové fondy	59
3.2.2	Akciové fondy	61
3.2.3	Zmiešané fondy	63
3.2.4	Realitné fondy	66
3.2.5	Ostatné fondy	68
4	Lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania	71
5	Cenné papiere	76
5.1	Dlhové cenné papiere	76
5.2	Kótované akcie	83
6	Vybrané makroekonomické ukazovatele	87
6.1	Dlhodobá úroková miera	87
6.2	Základné úrokové sadzby	87
7	Metodické poznámky	89
7.1	Bilančná štatistika peňažných finančných inštitúcií	89
7.2	Úroková štatistika peňažných finančných inštitúcií	91
7.3	Štatistika podielových fondov	93
7.4	Štatistika ostatných finančných sprostredkovateľov	95
7.5	Štatistika cenných papierov	97
7.5.1	Štatistika vydaných cenných papierov	97
7.5.2	Dlhové cenné papiere	98
7.5.3	Kótované akcie	100
7.6	Dlhodobá úroková miera	100
	Skratky	103
	Slovník	104
	Sektorová klasifikácia	106
	Zoznam doplňujúcich liniek	107
	Zoznam grafov	109
	Zoznam tabuliek	113

Úvodné slovo

Štatistický bulletin – Menová a finančná štatistika je štvrťročnou publikáciou odboru štatistiky Národnej banky Slovenska.

Aktuálne číslo spracováva dostupné štatistické údaje za marec 2022. Publikácia je zostavovaná za oblasť štatistiky, ktorej údaje sú podkladom pre štatistiky eurozóny Európskej centrálnej banky, Medzinárodného menového fondu, Eurostatu, menových analýz na národnej úrovni, či finančnej stability. V záverečnej kapitole sú sumarizované metodické poznámky za jednotlivé analyzované štatistiky.

Zámerom je zlepšenie prezentovateľnosti údajov, ktoré sú dostupné prostredníctvom internetovej stránky Národnej banky Slovenska na mesačnej a štvrťročnej báze a poskytnutie ucelenejšieho pohľadu na údaje z oblasti menovej a finančnej štatistiky. Štatistický bulletin formou tabuliek, grafov a komentárov poskytuje dostupné agregované údaje, ktoré sú zostavené v súlade s jednotnou metodikou ECB, ako aj podrobné údaje v národnom detaile.

Poskytované informácie obsahujú spracované údaje, ktoré sú predkladané tuzemskými finančnými inštitúciami, konkrétne bankami a pobočkami zahraničných bánk, subjektmi kolektívneho investovania, obchodníkmi s cennými papiermi, lízingovými spoločnosťami, faktoringovými spoločnosťami a spoločnosťami splátkového financovania.

Publikácia je dostupná v elektronickej verzii prostredníctvom našej internetovej stránky (www.nbs.sk) a zverejňovaná je vo formáte PDF.

Dúfame, že aj za pomoci Vás, ako čitateľov a užívateľov takto spracovaných údajov, sa nám podarí zostavovať publikáciu, ktorá Vám uľahčí a urýchli pohľad na existujúce údaje. Vaše pripomienky a námety na jej skvalitňovanie sú preto vítané na mbs@nbs.sk.

Redakčný tím
Menovej a finančnej štatistiky

1 Štruktúra finančného trhu v SR

1.1 Prehľad subjektov

V bankovom sektore pôsobilo ku koncu marca 2022 celkovo 27 peňažných finančných inštitúcií (S.121+S.122+S.123). Okrem centrálnej banky evidujeme 26 korporácií prijímajúcich vklady (S.122), z čoho je 8 bánk, 15 pobočiek zahraničných bánk a zvyšné 3 sú sporiteľne. V sledovanom kvartáli sme nezaznamenali žiadne zmeny.

Podobný vývoj sledujeme aj v sektoroch Investičné fondy (S.124) a Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125), kde došlo iba k minimálnym pohybom v počte subjektov. V sektore investičných fondov vznikol jeden akciový fond Inovatívny o.p.f. – 365.invest, správ. spol., a.s.

V sektoroch Pomocné finančné inštitúcie (S.126) a Poistovne a penzijné fondy (S.128+S.129) v sledovanom období nedošlo k žiadnym zmenám v počtoch subjektov.

Tabuľka 1 Štruktúra finančného trhu v SR					
	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022
Peňažné finančné inštitúcie (S.121 + S.122 + S.123)	28	28	28	27	27
Centrálna banka (S.121)	1	1	1	1	1
Korporácie prijímajúce vklady okrem centrálnej banky (S.122)	27	27	27	26	26
Banky	9	9	9	8	8
Pobočky zahraničných bánk	15	15	15	15	15
Sporiteľné a úverové družstvá, organizačné zložky zahraničnej osoby	0	0	0	0	0
Stavebné sporiteľne	3	3	3	3	3
Fondy peňažného trhu (S.123)	0	0	0	0	0
Investičné fondy (S.124)	91	98	99	98	99
Akciové fondy	11	11	13	12	13
Dlhopisové fondy	22	21	21	19	19
Zmiešané fondy	42	48	46	47	47
Realitné fondy	10	12	13	14	14
Ostatné fondy	6	6	6	6	6
Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125)	175	176	175	174	170
Pomocné finančné inštitúcie (S.126)	43	44	44	43	43
Správčovské spoločnosti	11	11	11	12	12
Dôchodcovské správčovské spoločnosti	5	5	5	5	5
Doplnkové dôchodkové spoločnosti	4	4	4	4	4
Obchodníci s cennými papiermi ¹⁾	23	24	24	22	22
Poistovne a penzijné fondy (S.128 + S.129)	48	49	48	46	46
Poistovne	12	13	12	10	10
Penzijné fondy	36	36	36	36	36

Zdroj: NBS

1) Obchodníci s cennými papiermi s povolením podľa zákona č. 566/2001 Z. z., ktorí nie sú bankou, pobočkou zahraničnej banky, správčovskou spoločnosťou alebo pobočkou zahraničnej správčovskej spoločnosti.

Tabuľka 2 Celkové aktíva subjektov finančného trhu SR (mil. EUR)

	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022
Peňažné finančné inštitúcie (S.121 + S.122)	161 000	168 001	170 705	193 581	201 652
Centrálne banky (S.121)	61 707	66 267	66 123	86 966	93 014
Korporácie prijímajúce vklady okrem centrálnej banky (S.122)	99 293	101 734	104 582	106 615	108 638
Fondy peňažného trhu (S.123)	0	0	0	0	0
Investičné fondy (S.124)	8 285	8 658	9 025	9 532	9 475
Ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125)	6 620	6 567	6 490	6 435	5 649
Pomocné finančné inštitúcie (S.126)	422	415	456	491	477
Poisťovne a penzijné fondy (S.128 + S.129)	21 353	22 148	22 099	21 934	21 595
Poisťovne (bez SKP) ¹⁾	7 400	7 592	7 300	6 572	6 338
Penzijné fondy	13 953	14 556	14 799	15 362	15 257

Zdroj: NBS

1) Slovenská kancelária poisťovateľov, zriadená zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1.2 Pracovníci v bankovom sektore

V sledovanom štvrtroku evidujeme v bankovom sektore SR spolu 18 736 pracovníkov. V porovnaní s predošlým kvartálom opäť zaznamenávame pokles celkového počtu pracovníkov, z vývoja je teda zjavný pretrvávajúci klesajúci trend, a to už od druhého polroka 2019.

Keď porovnáme údaje s predošlým kvartálom, bankový sektor vtedy zamestnával 18 825 ľudí, v aktuálnom štvrtroku je to o 89 ľudí menej, čo predstavuje pokles o 0,5 %.

Oproti predošlému roku toho istého obdobia je to o 789 pracovníkov menej, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 4,2 % pokles.

Počet pracovníkov centrálnej banky v aktuálnom štvrtroku taktiež klesol, a to o 25 zamestnancov, na počet 1 083.

Tabuľka 3 Vývoj počtu pracovníkov v bankovom sektore SR

	2020				2021				2022
	31. 3.	30. 6.	30. 9.	31. 12.	31. 3.	30. 6.	30. 9.	31. 12.	31. 3.
Bankový sektor spolu	20 279	20 116	19 807	19 698	19 525	19 251	19 049	18 825	18 736
Centrálne banky	1 105	1 109	1 112	1 122	1 125	1 120	1 128	1 108	1 083
Banky a pobočky zahraničných bánk spolu	19 174	19 007	18 695	18 576	18 400	18 131	17 921	17 717	17 653
z toho: Banky	17 452	17 287	16 980	16 876	16 721	16 482	16 272	16 090	16 053
z toho: Pobočky zahraničných bánk	1 722	1 720	1 715	1 700	1 679	1 649	1 649	1 627	1 600

Zdroj: NBS

1.3 Štruktúra základného imania bánk

Podiel tuzemského základného imania na celkovom upísanom základnom imaní bánk sa v sledovanom štvrťroku medziročne znížil, z hodnoty 6,09 % k 31.03.2021 na 5,85 % k 31.03.2022.

Z 26 tuzemských úverových inštitúcií je u 6 subjektov ku koncu štvrťroka, súčasťou štruktúry upísaného základného imania aj tuzemské základné imanie, pričom dve banky (ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s. a Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.) pôsobia so 100 % podielom tuzemského kapitálu.

Podiel zahraničného základného imania na celkovom upísanom základnom imaní tuzemských bánk naopak medziročne vzrástol a to z 93,91 % k 31.03.2021 na úroveň 94,15 % k 31.03.2022.

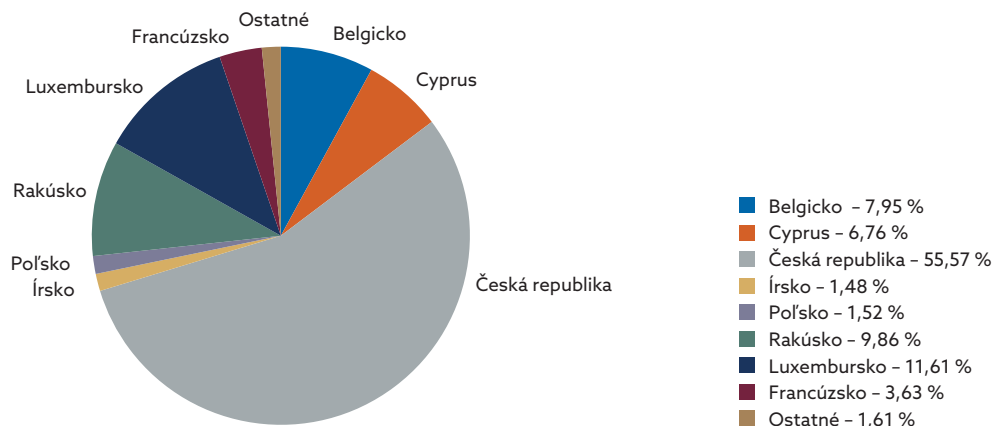
Súčasne s nárastom tohto percentuálneho podielu na celkovom základnom imaní úverových inštitúcií, vzrástol aj jeho objem k 31.03.2022 v absolútnom vyjadrení o 16,94 mil. €, respektíve v relatívnom vyjadrení o 0,46 %.

Môžeme spomenúť niektoré najvýraznejšie zmeny v štruktúre zahraničného kapitálu. Zahraničný kapitál z ČR sa navýšil v rámci skupiny pobočiek zahraničných bánk o 55,66 mil. € (1,25 % nárast jeho podielu). K 31.03.2022 oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka sa tiež zvýšil podiel kapitálu Francúzska o 71,88 mil. € (nárast o 1,93 % jeho podielu) na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk. Podiel kapitálu z Belgicka medziročne klesol o 3,45 % (t.j. v absolútnom vyjadrení pokles o 126,1 mil. €) na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk. Kapitál z Belgicka ovplyvnil predovšetkým imanie v skupine bánk a kapitál z Francúzska zasa posilnil imanie v rámci skupiny pobočiek zahraničných bánk.

V grafoch 1 a 2 skupina tzv. ostatných krajín predstavuje všetky krajiny, ktoré majú podiel na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk menší ako 1 %. V sledovanom období vykazujú ostatné krajiny (Kanada, Holandsko, Nemecko, Taliansko, USA, Maďarsko) objem 59,87 mil. €, čo dosahuje 1,61 % na celkovom zahraničnom základnom imaní bánk.

Graf 1

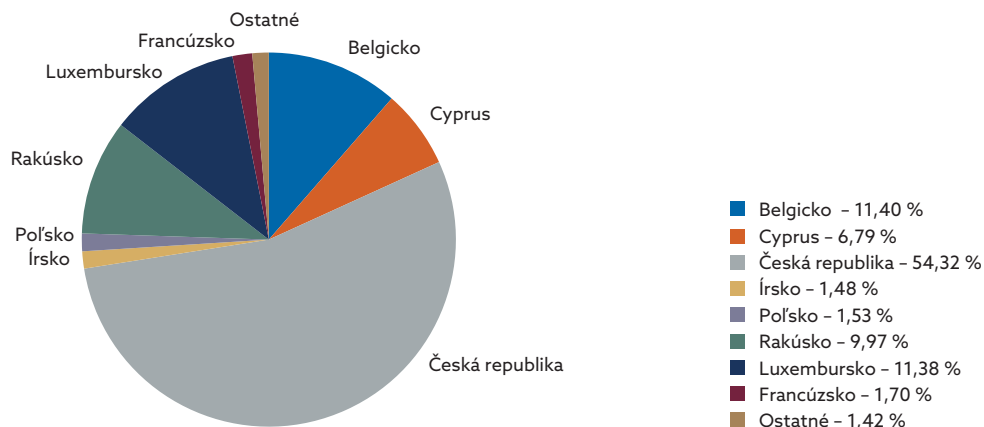
Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 31.03.2022

Zdroj: NBS

Graf 2

Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 31.03.2021

Zdroj: NBS

2 Štatistika ostatných peňažných finančných inštitúcií

2.1 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – aktíva

Celkové aktíva bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR (bez NBS, ďalej len „úverových inštitúcií“) ku koncu marca 2022 predstavovali 108,6 mld. €. Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 9,4 % (o 9,3 mld. €) predovšetkým vplyvom vyššieho stavu úverových pohľadávok ako aj cenných papierov iných ako akcie a podielové listy.

Najväčší podiel na celkových aktívach (84 %), k 31.3.2022 medziročne vyšší o 0,5 p. b., pripadal na úverové pohľadávky. Ich stav medziročne vzrástol o 10 % (o 8,3 mld. €), čo bolo najviac ovplyvnené pohľadávkami s lehotou splatnosti nad 5 rokov (rast o 5,7 mld. €). Vzrástli tiež úverové pohľadávky s lehotou splatnosti od 1 roka nad 5 rokov (o 0,6 mld. €). Pohľadávky do 1 roka ku koncu marca 2022 medziročne vzrástli o 2,0 mld. €.

Podiel cenných papierov iných ako akcie a podielové listy ku koncu prvého štvrťroka 2022 predstavoval 11,5 % aktív a medziročne vzrástol o 0,3 p. b.. Objem uvedených cenných papierov v portfóliu úverových inštitúcií medziročne vzrástol o 11,9 % (o 1,3 mld. €) v dôsledku vyššieho stavu cenných papierov s lehotou splatnosti nad 2 roky. Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy s lehotou splatnosti do 1 roka medziročne poklesli na úroveň 0,19 mld. €. Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy s lehotou splatnosti nad 2 roky sa oproti predchádzajúcemu štvrťroku výrazne nezmenili a ostali na úrovni približne 12,3 mld. €. Medziročne uvedená položka vzrástla o 14,4 % čo bolo výrazne rýchlejšie tempo rastu oproti posledným dvom štvrťrokom.

Podiel akcií a iných majetkových účastí na aktívach ku koncu prvého štvrťroka 2022 tvoril 0,7 % aktív a oproti úrovni rovnakého obdobia predchádzajúceho roka sa mierne znížil. Medziročne sa stav akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií znížil o 8 %.

Podiel ostatných aktív (vrátane fixných aktív) na celkových aktívach ku koncu prvého štvrťroka 2022 predstavoval 2,6 % a oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka sa znížil o 0,8 p. b.. Objem ostatných aktív (vrátane fixných aktív) medziročne poklesol o 0,6 mld. €.

Peňažné prostriedky v pokladniciach úverových inštitúcií predstavujú ku koncu prvého štvrťroka 2022 1 % aktív s miernym medzročným nárastom o 2,3 p. b.

Tabuľka 4 Štruktúra aktív úverových inštitúcií v SR (stav v tis. EUR)

	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022
AKTÍVA CELKOM	99 293 043	101 733 619	104 582 311	106 614 552	108 633 197
Pokladnica	815 722	876 133	899 242	970 073	1 145 278
Úverové pohľadávky	83 066 466	84 971 679	87 867 351	89 270 362	91 366 357
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy	11 205 127	11 616 013	11 629 367	12 463 761	12 536 316
Akcie a iné majetkové účasti (vrátane podielových listov FPT)	774 196	763 536	755 715	733 177	712 430
Ostatné aktíva (vrátane fixných aktív)	3 431 532	3 506 258	3 430 636	3 177 179	2 872 816

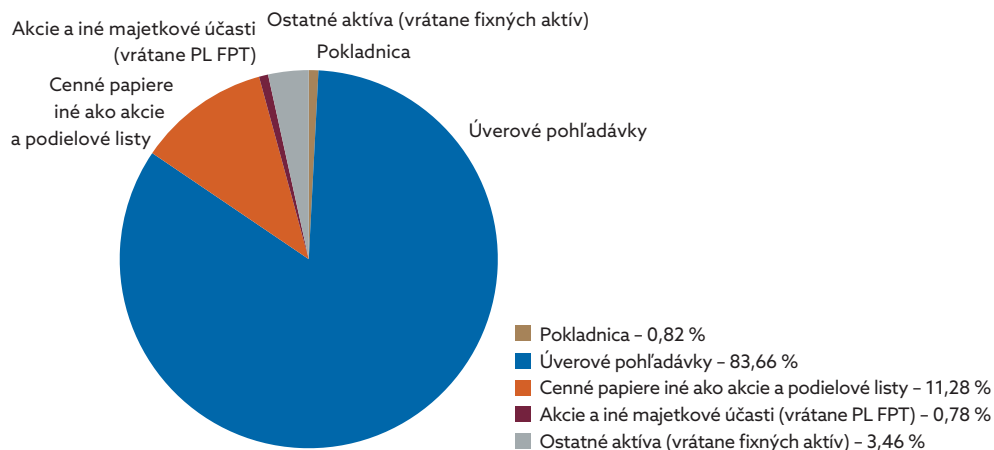
Zdroj: NBS

1) Úverové pohľadávky vrátane vkladov úverových inštitúcií uložených u iných subjektov a neobchodovateľných cenných papierov

2) Aktíva celkom – znížené o oprávky a neznižené o opravné položky

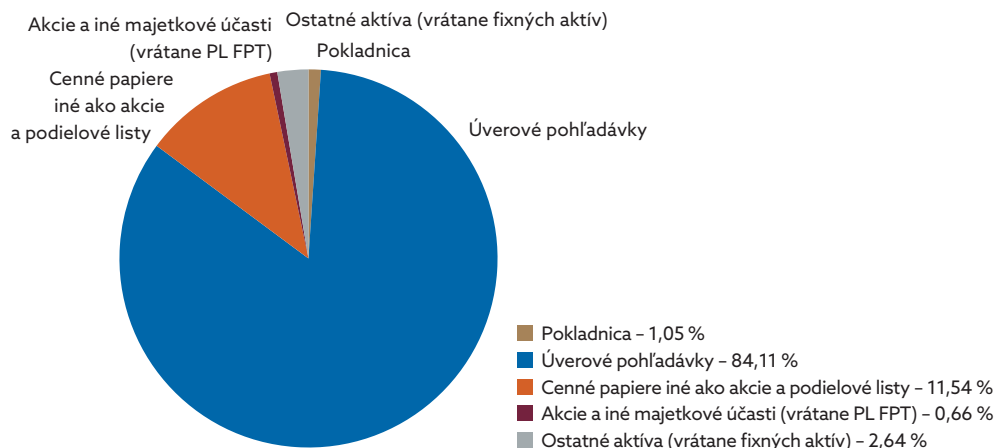
Graf 3

Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 31.03.2021

Zdroj: NBS

Graf 4
Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 31.03.2022

Zdroj: NBS

2.2 Štatistická bilancia úverových inštitúcií – pasíva

Medziročný nárast pasív o 9,4 % (o 9,3 mld. €) bol najviac ovplyvnený objemom vkladov a prijatých úverov a položkou kapitál a opravné položky.

Najväčší podiel na celkových pasívach pripadal na vklady a prijaté úvery (77,6 %), ich podiel na celkových pasívach sa oproti marcu 2021 znížil o 0,7 p. b.. Medziročný nárast ich stavu o 8,4 % (o 6,5 mld. €) bol spôsobený predovšetkým zvýšením prijatých vkladov a úverov s lehotou splatnosti nad jeden rok o 3 mld. €. Medziročne stav vkladov a prijatých úverov do 1 roka oproti marcu 2021 vzrástol o 5,4 %, tempo sa však oproti marcu 2021 spomalilo o 4 p. b. Stav vkladov a prijatých úverov so splatnosťou nad 1 rok medziročne vzrástol o 20,6 %.

Podiel kapitálu a opravných položiek na pasívach úverových inštitúcií k marcu 2022 predstavoval 11 %. Objem kapitálu a opravných položiek vzrástol ku koncu marca 2022 pri porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka o 4 % (o 0,4 mld. €).

Podiel emitovaných dlhových cenných papierov na pasívach úverových inštitúcií oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka mierne vzrástol a predstavoval 8 % pasív. Objem emitovaných dlhových cenných papierov ku koncu marca 2022 predstavoval na bilancii bánk 8,4 mld. € a v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka vzrástol o 13,6 % (o 1 mld. €) najmä v dôsledku rastu emitovaných dlhových cenných papierov nad 2 roky. Ich medziročný nárast k marcu 2022 predstavoval 13,6 % (nárast o 4 p. b. v porovnaní k marcu 2021).

Podiel ostatných pasív na celkových pasívach úverových inštitúcií sa zvýšil na 4 %. Hodnota ostatných pasív k marcu 2022 medziročne vzrástla až o 52 % (o 1,4 mld. €), čo predstavuje nárast o 33 p. b. v porovnaní s mierou rastu v marci 2021.

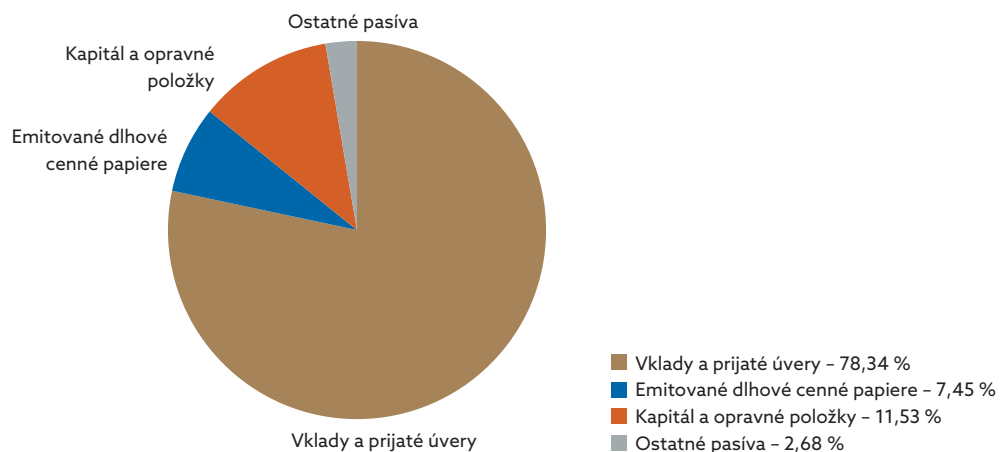
Tabuľka 5 Štruktúra pasív úverových inštitúcií (stav v tis. EUR)

	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022
PASÍVA CELKOM	99 293 043	101 733 619	104 582 311	106 614 552	108 633 197
Vklady a prijaté úvery	77 781 734	79 898 866	81 688 280	84 538 703	84 286 786
Emitované dlhové cenné papiere	7 401 111	7 753 779	8 110 775	8 059 992	8 405 479
Kapitál a opravné položky	11 447 949	11 546 615	11 478 205	11 879 166	11 895 210
Ostatné pasíva	2 662 249	2 534 359	3 305 051	2 136 691	4 045 722

Zdroj: NBS

Graf 5

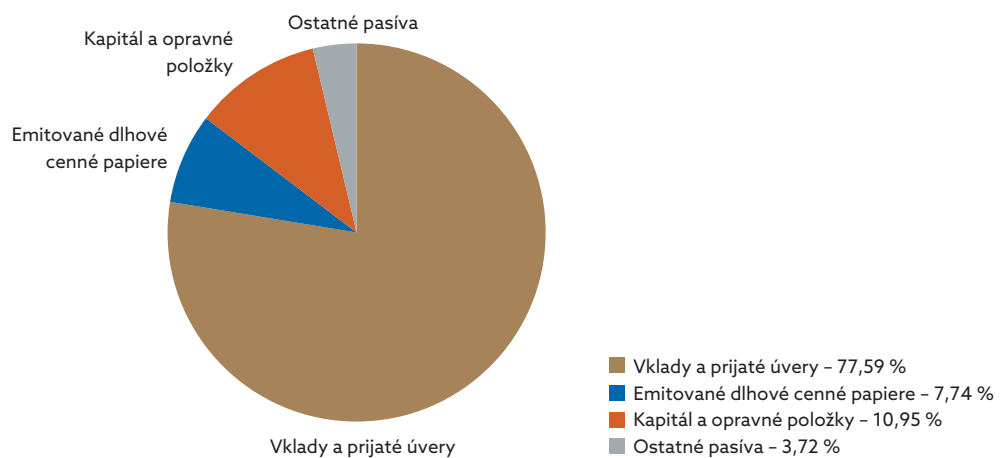
Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 31.03.2021

Zdroj: NBS

Graf 6

Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 31.03.2022

Zdroj: NBS

2.3 Geografické členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív

Z celkových úverových pohľadávok úverových inštitúcií v SR (91,4 mld. €) najvýraznejší podiel predstavovali pohľadávky voči tuzemským subjektom (90 %). Ich stav ku koncu prvého štvrťroka 2022 predstavoval 82 mld. €. Podiel pohľadávok voči ostatným členským štátom eurozóny tvoril 5 % (4,4 mld. €) a voči zvyšku sveta 5 % (5 mld. €).

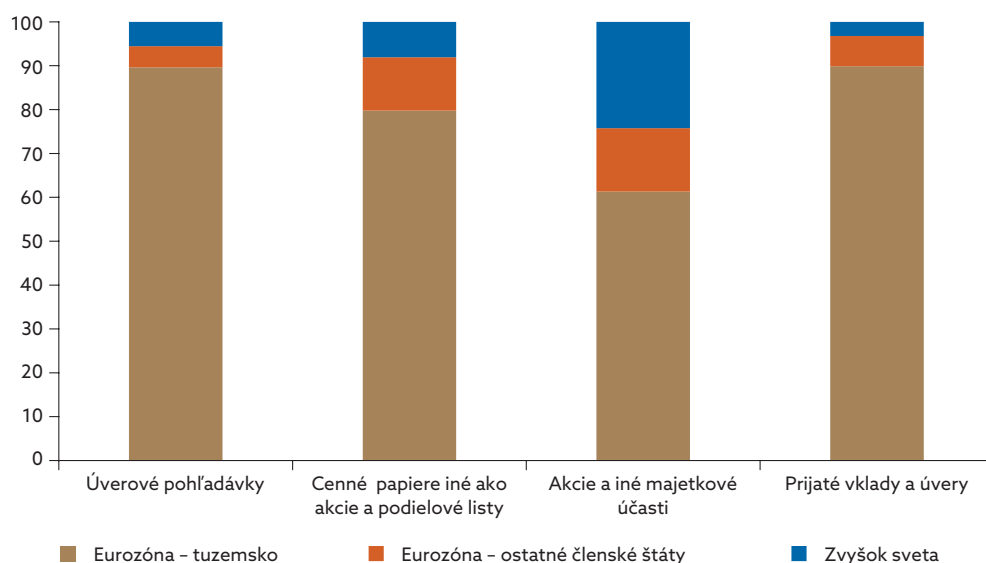
Úverové inštitúcie mali k marcu 2022 vo svojom portfóliu nakúpené cenné papiere iné ako akcie a podielové listy v hodnote 12,5 mld. €. Výrazný podiel (80 %) tvorili cenné papiere tuzemských emitentov (10 mld. €). Podiel cenných papierov vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny predstavoval 12 % (1,5 mld. €) a zo zvyšku sveta 8 % (1 mld. €).

Z celkového objemu akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií (0,7 mld. €), najväčší podiel pripadal na tuzemské cenné papiere a účasti (61 % resp. 0,4 mld. €). Majetkové cenné papiere emitované emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny tvorili 15 % a zo zvyšku sveta 24 %.

Prijaté vklady a úvery ku koncu marca 2022 predstavovali hodnotu 84 mld. €. Z toho 90 % pripadalo na prijaté vklady a úvery od tuzemských subjektov (76 mld. €). Podiel veriteľov úverových inštitúcií v SR z ostatných členských štátov eurozóny predstavoval 7 % (6 mld. €) a zo zvyšku sveta 3 % (3 mld. €).

Graf 7

Vybrané aktíva/pasíva: geografické členenie protistrany k 31.03.2022 (%)

Zdroj: NBS

2.4 Sektorové členenie protistrany vybraných položiek aktív a pasív

Z **tuzemských** úverových pohľadávok (82 mld. €) ku koncu prvého štvrťroka 2022 najviac (84 %) tvorili pohľadávky voči ostatným sektorom, t.j. sektorom iným ako peňažné finančné inštitúcie a verejná správa. Z ich objemu (69 mld. €) najviac predstavovali pohľadávky voči domácnostiam a neziskovým inštitúciám slúžiacim domácnostiam spolu a voči nefinančným spoločnostiam.

Podiel pohľadávok voči tuzemským peňažným finančným inštitúciám na celkovom stave tuzemských úverových pohľadávok tvoril 14 % (11,5 mld. €) a voči tuzemskej verejnej správe 2 % (1,5 mld. €).

Z tuzemských cenných papierov iných ako akcie a podielové listy, ktoré mali úverové inštitúcie k marcu 2022 vo svojom portfóliu v objeme 10 mld. €, najväčší podiel (90 %, t.j. 9 mld. €) tvorili dlhové cenné papiere emitované sektorom verejnej správy.

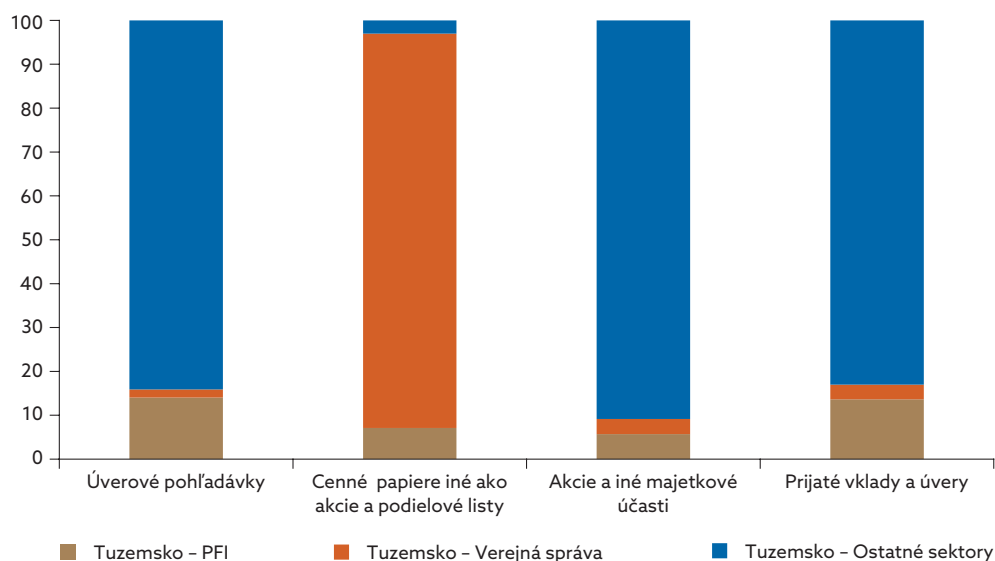
Podiel cenných papierov iných ako akcie a podielové listy emitovaných tuzemskými PFI predstavoval 7 % a emitovaných ostatnými tuzemskými sektormi 3 %.

Hodnota tuzemských akcií a iných majetkových účastí (vrátane podielových listov/akcií vydaných investičnými fondmi) v portfóliu úverových inštitúcií predstavovala cca 0,4 mld. €. Z toho na ostatné sektory pripadalo 91 %. Podiel majetkových cenných papierov emitovaných tuzemskými PFI vo vlastníctve úverových inštitúcií v SR tvoril 6 %, zvyšných 3 % pripadalo na sektor verejnej správy.

Objem vkladov a úverov prijatých od tuzemských subjektov ku koncu sledovaného obdobia dosiahol 76 mld. €. Najvyšší podiel (83 %) tvorili vklady ostatných sektorov, predovšetkým domácností. Vklady a úvery prijaté od tuzemskej verejnej správy predstavovali 3 %. Tuzemské PFI sa na celkovom objeme prijatých tuzemských vkladov a úverov podieľali 14 %.

Graf 8

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie tuzemskej protistrany k 31.03.2022 (%)

Zdroj: NBS.

Poznámka: Sektor protistrany (od 31.12.2014 podľa ESA 2010):

1) Peňažné finančné inštitúcie - PFI (S.121 + S.122 + S.123)

2) Verejná správa (S.13)

3) Ostatné sektory = Investičné fondy iné ako fondy peňažného trhu (S.124) + Ostatné finančné korporácie (S.125+S.126+S.127) + Poisťovacie korporácie (S.128) + Penzijné fondy (S.129) + Nefinančné spoločnosti (S.11) + Domácnosti a Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 a S.15).

Úverové pohľadávky úverových inštitúcií v SR voči **ostatným členským štátom eurozóny** ku koncu prvého štvrtroka 2022 predstavovali 4,4 mld. €. Pohľadávky voči ostatným sektorom (1,9 mld. €) predstavovali 42 %, kým sektor peňažných finančných inštitúcií sa na pohľadávkach voči ostatným členským štátom eurozóny podieľal 58 %.

Hodnota cenných papierov iných ako akcie a podielové listy, vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny, ktoré mali úverové inštitúcie v SR vo svojom portfóliu ku koncu marca 2022, predstavovala 1,5 mld. €. Z toho 76 % pripadalo na cenné papiere emitované sektorom verejnej správy (1,2 mld. €), 15 % na cenné papiere emitované peňažnými finančnými inštitúciami (0,2 mld. €) a 9 % na cenné papiere emitované ostatnými sektormi.

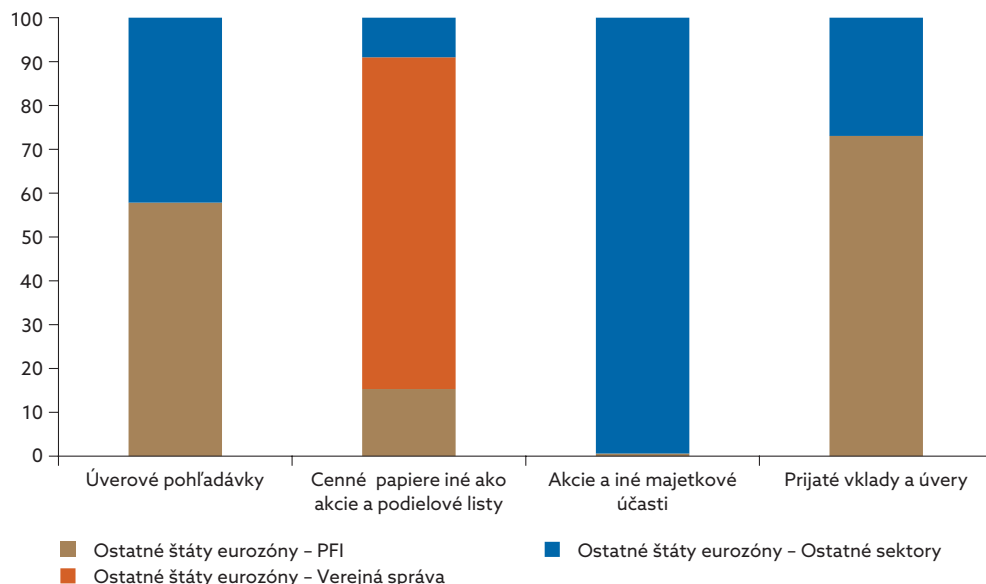
Hodnota akcií a iných majetkových účastí (vydaných emitentmi z ostatných členských štátov eurozóny) v majetku úverových inštitúcií v SR bola 0,1 mld. €. Z toho majetkové cenné papiere emitované ostatnými sektormi tvorili 99 % a peňažnými finančnými inštitúciami zvyšných 1 %.

Vklady a úvery prijaté od rezidentov ostatných členských štátov eurozóny predstavovali 5,8 mld. €. Najvyšší podiel (73 %) pripadal na vklady a úvery

prijaté od peňažných finančných inštitúcií (4,2 mld. €). Vklady ostatných sektorov tvorilo 27 % (1,6 mld. €) všetkých vkladov.

Graf 9

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany z ostatných štátov eurozóny k 31.03. 2022 (%)

Zdroj: NBS

Úverové pohľadávky voči **zvyšku sveta** ku koncu marca 2022 predstavovali 5 mld. €. Najvyšší podiel (62 %) tvorili pohľadávky voči peňažným finančným inštitúciám (3,2 mld. €). Na ostatné sektory pripadalo 37 % (1,9 mld. €).

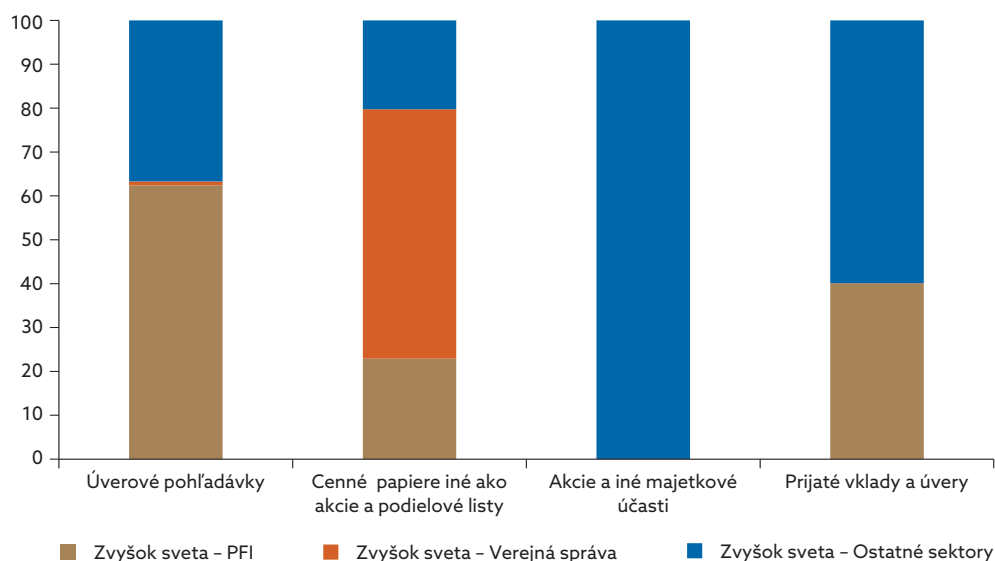
Úverové inštitúcie v SR mali vo svojom portfóliu cenné papiere iné ako akcie a podielové listy vydané rezidentmi zvyšku sveta v objeme 1 mld. €. Z nich 57 % tvorili cenné papiere emitované sektorom verejnej správy (0,6 mld. €). Na cenné papiere emitované peňažnými finančnými inštitúciami pripadalo 23 % a ostatnými sektormi 20 %.

Hodnota akcií a iných majetkových účastí v portfóliu úverových inštitúcií v SR emitovaných rezidentmi zvyšku sveta predstavovala 0,2 mld. €. Tvorili ju výhradne majetkové cenné papiere emitované ostatnými sektormi, (t.j. sektormi inými ako peňažné finančné inštitúcie a verejná správa).

Vklady a úvery prijaté od rezidentov zvyšku sveta dosiahli ku koncu marca 2022 objem 2,7 mld. €. Na ostatné sektory pripadalo 60 % (1,6 mld. €), na peňažné finančné inštitúcie 40 % (1 mld. €). Podiel vkladov a úverov prijatých od verejnej správy bol zanedbateľný.

Graf 10

Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany zvyšku sveta k 31.03.2022 (%)

Zdroj: NBS

2.5 Medziročné zmeny aktív a pasív úverových inštitúcií

Celkové **aktíva úverových inštitúcií** medziročne vzrástli ku koncu každého štvrťroka počas posledných dvoch rokov. Najvýraznejší medziročný nárast v sledovanom období dosiahli ku koncu 1. štvrťroka 2021, kedy sa ich stav medziročne zvýšil o 15 % (o 13,1 mld. €). V prvom štvrťroku 2022 stav celkových aktív medziročne vzrástol o 9 % (o 9,3 mld. €).

Úverové pohľadávky sa medziročne najviac zmenili v 1. štvrťroku 2021, keď ich stav medziročne vzrástol o 19 % (o 13,3 mld. €) predovšetkým v dôsledku vyššieho objemu pohľadávok s lehotou splatnosti do 1 roka (o 10,2 mld. €), hoci aj stav úverových pohľadávok nad 5 rokov vykázal medziročný nárast (o 3,7 mld. €). V prvom štvrťroku 2022 stav úverových pohľadávok medziročne vzrástol o 10 % (o 8,3 mld. €).

Pri držbe cenných papierov iných ako akcie a podielové listy v portfóliu úverových inštitúcií sme mohli v posledných štvrťrokoch sledovať veľmi nestály vývoj. V treťom štvrťroku 2020 sme zaznamenali medziročný rast o takmer 12 %, ale postupom času rast oslaboval a počas druhého a tretieho štvrťroka 2021 sme už zaznamenali medziročný pokles. V poslednom štvrťroku 2021 sme zaznamenali opäť medziročný rast, konkrétne na úrovni 6 %. V prvom štvrťroku 2022 stav za cenné papiere v držbe medziročne vzrástol takmer o 12 % (o 1,3 mld. €).

Stav akcií a iných majetkových účastí (vrátane podielových listov investičných fondov) bol ku koncu jednotlivých štvrťrokov hodnoteného obdobia pomerne nízky (najvyššiu hodnotu mal k 31.12.2020, kedy dosiahol 0,8 mld. €). V prvom štvrťroku 2022 stav akcií a iných majetkových účastí medziročne poklesol o 8 % (o 0,6 mld. €).

Ostatné aktíva (vrátane fixných aktív) vykázali najväčšiu medziročnú zmenu ku koncu 2. štvrťroka 2021, keď sa ich stav medziročne zvýšil o 21 % (o 0,6 mld. €). Postupne stav klesal a v prvom štvrťroku 2022 bol zaznamenaný pokles o 16 % (takmer o 0,6 mld. €).

Stav hotovosti v pokladniciach úverových inštitúcií sa v percentuálnom vyjadrení medziročne najvýraznejšie zmenil v prvom štvrťroku 2021, keď medziročne poklesol o 23 %. V prvom štvrťroku 2022 stav na položke pokladnica dosiahol najväčší nárast a to až o 40 % (o 0,3 mld. €.)

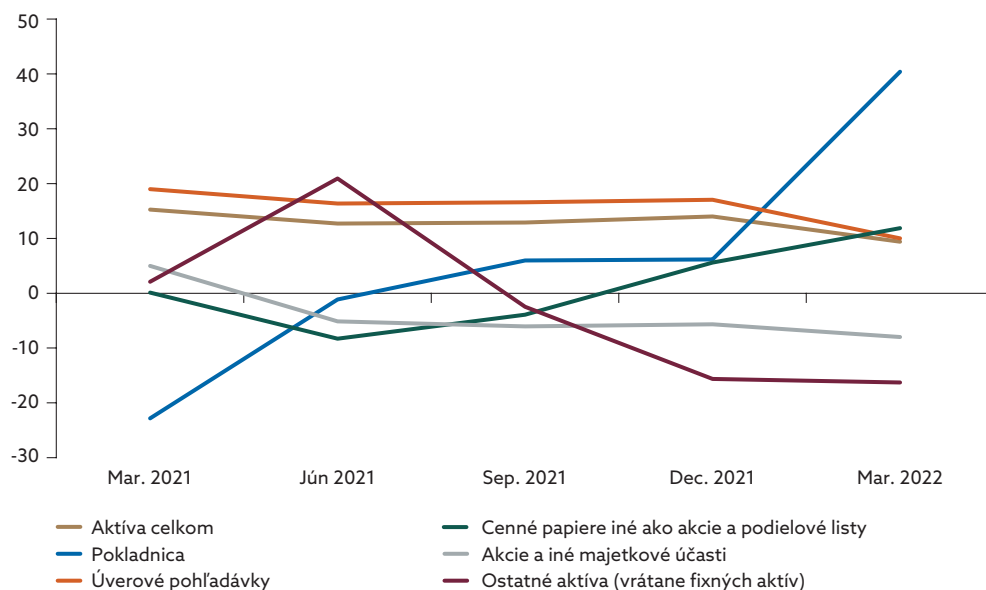
Tabuľka 6 Štatistická bilancia bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR – medziročná zmena aktív (v %)

	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022
A K T Í V A CELKOM	15,24	12,70	12,90	13,99	9,41
Pokladnica	-22,82	-1,14	5,97	6,15	40,40
Úverové pohľadávky	18,99	16,37	16,60	17,05	9,99
Úver. pohľadávky do 1R	75,49	49,72	47,11	46,17	8,37
Úver. pohľadávky nad 1R do 5R	-9,52	-0,71	-0,97	3,38	10,40
Úver. pohľadávky nad 5R	7,40	7,94	8,47	9,08	10,66
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy	0,11	-8,28	-3,92	5,59	11,88
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy do 1R	-14,67	-80,60	-69,88	-59,37	-54,01
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy nad 1R do 2R			-100,00		
Cenné papiere iné ako akcie a podielové listy nad 2R	0,77	-1,45	0,14	8,61	14,39
Akcie a iné majetkové účasti	4,97	-5,12	-6,06	-5,67	-7,98
Ostatné aktíva (vrátane fixných aktív)	2,11	20,92	-2,48	-15,62	-16,28

Zdroj: NBS

Graf 11

Medziročná zmena aktív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

Zdroj: NBS

Celkové **pasíva úverových inštitúcií** v priebehu posledných štvrtrokov medziročne rástli. Aktuálne, na konci prvého štvrtroka 2022, o 9,4 %.

Stav prijatých vkladov a úverov sa medziročne zvýšil o 8,4 %. V členení podľa splatnosti rástli medziročne obe kategórie, prijaté vklady a úvery do 1 roka o 5,38 % a prijaté vklady a úvery nad 1 rok o 20,6 %.

Stav emitovaných dlhových cenných papierov v sledovanom období medziročne vzrástol o 13,6 %, vplyvom nárastu objemu cenných papierov so splatnosťou nad 2 roky.

Kapitál a opravné položky spolu vykázali medziročný rast o 3,9 %.

V prvom štvrtroku 2022 objem ostatných pasív medziročne vzrástol o takmer 52 % (o 1,4 mld. €). Priemerné tempo rastu v roku 2021 dosiahlo 12 %.

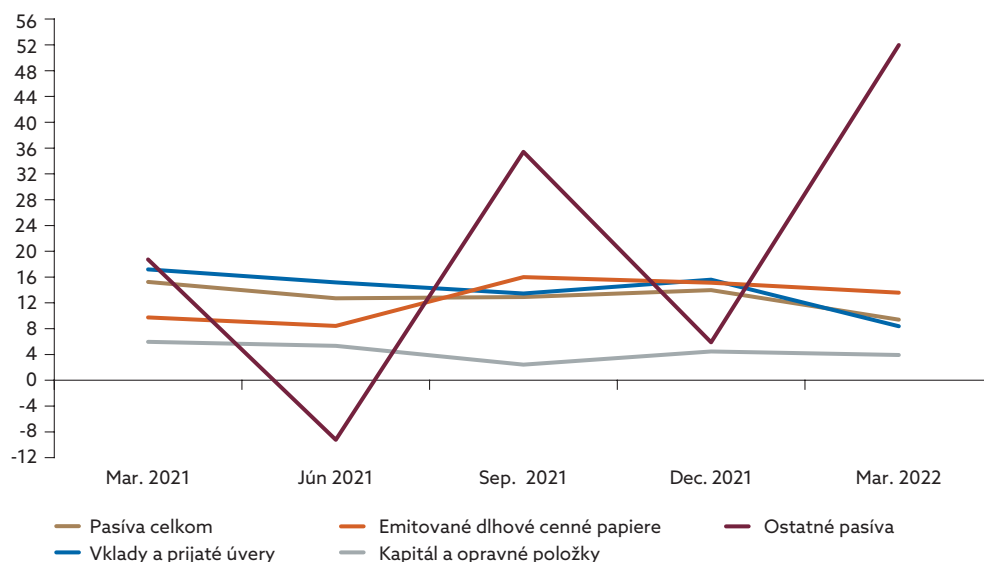
Tabuľka 7 Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022
PASÍVA CELKOM	15,24	12,70	12,90	13,99	9,41
Vklady a prijaté úvery	17,19	15,18	13,46	15,59	8,36
Vklady a prijaté úvery do 1R	9,42	8,24	5,46	7,77	5,38
Vklady a prijaté úvery nad 1R	65,36	52,23	54,96	55,92	20,61
Emitované dlhové cenné papiere	9,73	8,44	15,99	15,12	13,57
Emitované dlhové cenné papiere do 1R	-100,00	-100,00	-100,00		
Emitované dlhové cenné papiere nad 1R do 2R	-100,00				
Emitované dlhové cenné papiere nad 2R	9,85	8,52	15,95	15,08	13,53
Kapitál a opravné položky	5,96	5,33	2,43	4,47	3,91
Ostatné pasíva	18,73	-9,23	35,42	5,89	51,97

Zdroj: NBS

Graf 12

Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií (zmena stavu v %)

Zdroj: NBS

2.6 Analýza zisku/straty úverových inštitúcií

2.6.1 Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia v prvom štvrtroku 2022

Podľa dostupných údajov dosiahol kumulovaný zisk v bankovom sektore v marci 2022 hodnotu 138 mil. € a v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka sa zvýšil o 8 %.

Od začiatku roka 2019 sme mohli pozorovať medziročný pokles čistého úrokového výnosu a teda jeho negatívny príspevok k rastu čistého zisku a tento trend pokračoval aj v roku 2021, i keď tempo poklesu sa významne znížilo.

V prvom štvrtroku 2022 bol zaznamenaný medziročný nárast čistého zisku o 2,26 %, ktorý ovplyvnil najmä výrazný pokles nákladov na úroky z cených papierov o 18,8 % a výrazný nárast výnosov z ostatných úrokov o 3,5 %.

Z metodického hľadiska došlo ku koncu roka 2020 k zmene vykazovania v položke ostatné prevádzkové náklady, ktoré už nezahŕňajú položky ako náklady na osobitný odvod vybraných finančných inštitúcií, príspevky do fondu ochrany vkladov, príspevky do rezolučného fondu a taktiež poplatky za dohľad. Všetky uvedené položky sa od posledného štvrtroka 2020 vykazujú ako súčasť všeobecných prevádzkových nákladov. Z tohto dôvodu údaje pre čistý neúrokový výnos a všeobecné prevádzkové náklady od posledného štvrtroka 2020 nie sú úplne porovnateľné s predchádzajúcimi obdobiami bez náležitých prepočítaní.

Ku koncu marca 2022 čistý neúrokový výnos vzrástol takmer o 13 % oproti predchádzajúcemu roku a pokračuje tak medziročný rast, ktorý začal v polovici roku 2020.

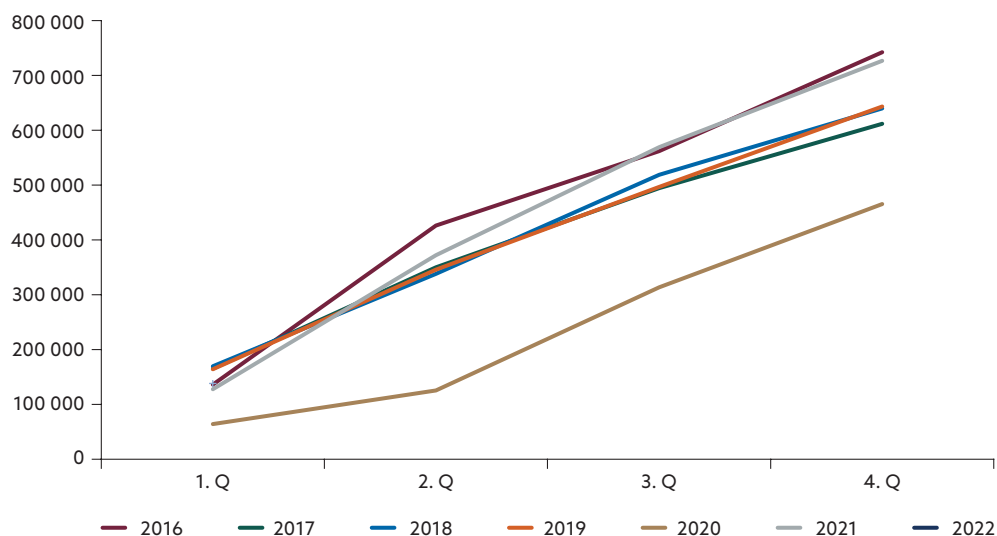
Všeobecné prevádzkové náklady v marci 2022 pri medziročnom porovnaní vzrástli o takmer 6 % (prepočítané údaje).

Po výraznom náraste hodnôt rezerv a opravných položiek (výnosy očistené o náklady) v roku 2020, došlo v roku 2021 k ich medziročnému poklesu.

Čistá tvorba rezerv a opravných položiek bánk sa v marci 2022 medziročne znížila o 7,5 % (pokles miery rastu medziročne o 0,8 p. b.).

Graf 13

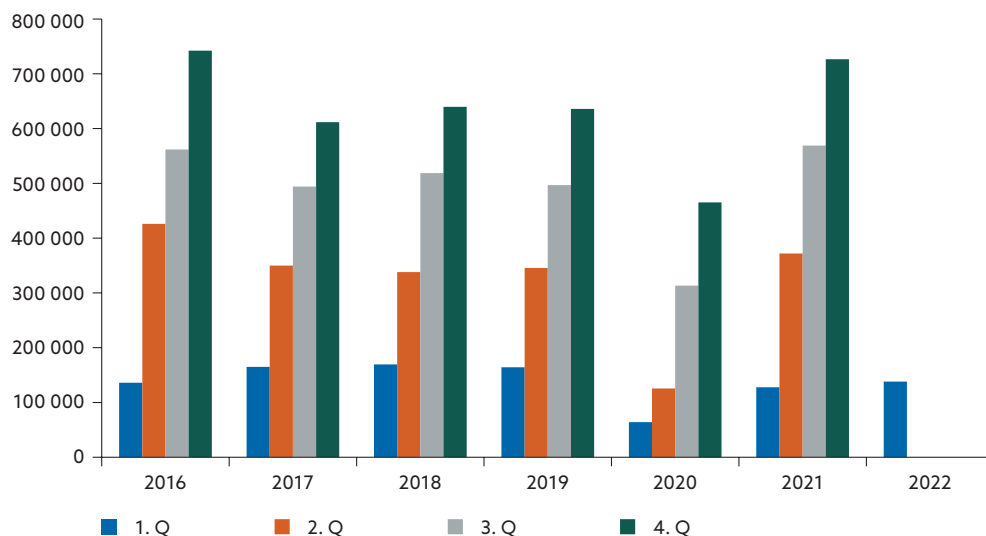
Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia (tis. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 14

Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia (tis. EUR)

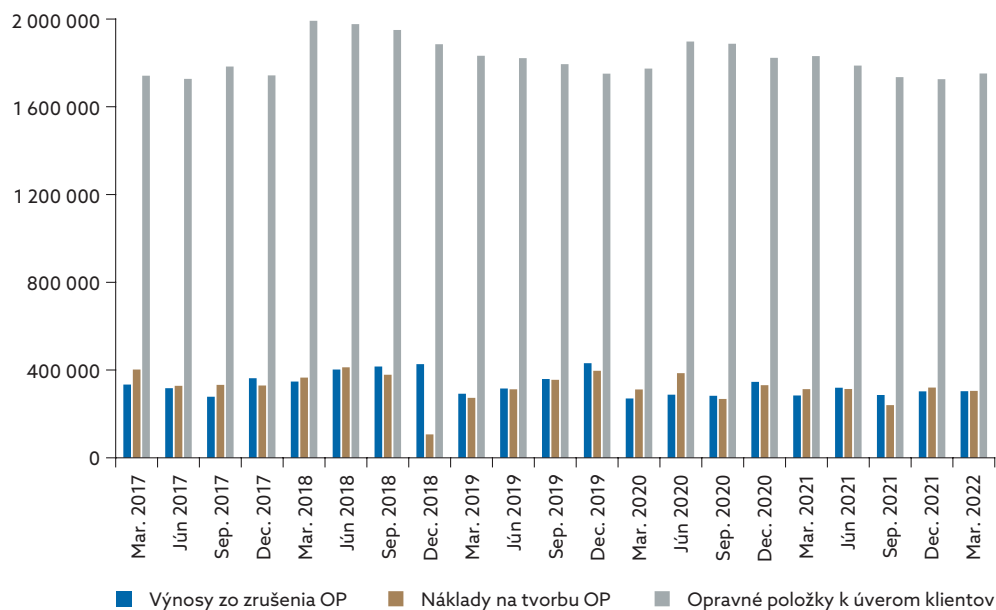
Zdroj: NBS

Opravné položky k úverom klientov ku koncu prvého štvrťroka 2022 medziročne poklesli o 4,3 %, kým pohľadávky klientov, voči ktorým sú opravné položky tvorené, k marcu 2022 medziročne výrazne vzrástli o 9,5 %. Pohľadávky v eurách tvoria dominantnú časť pohľadávok (99 %), pričom pohľadávky v eurách voči rezidentom sa pohybujú na úrovni 95 %.

Náklady na tvorbu opravných položiek v prvom kvartáli roka 2022 poklesli o 2,4 % pri porovnaní s údajmi z predchádzajúceho roka. Výnosy zo zrušenia opravných položiek za rovnaké obdobie medziročne vzrástli o 7 %.

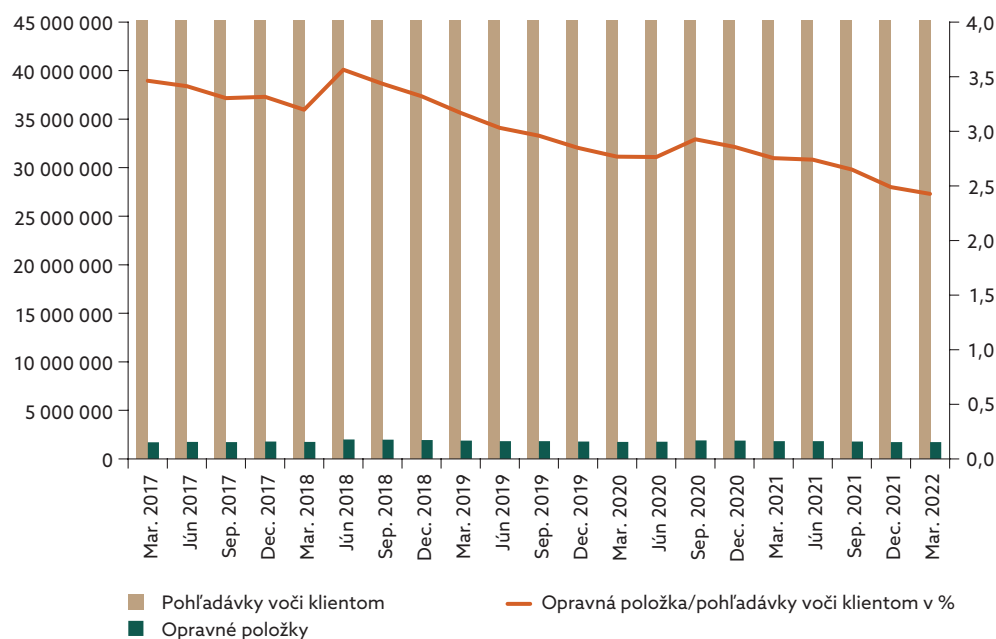
Pri porovnaní nákladov a výnosov z odpísaných a postúpených pohľadávok voči nebankovým klientom bola v prvom štvrťroku 2022 dosiahnutá čistá strata z postúpenia pohľadávok voči klientom 23 mil. €, pri odpísaných pohľadávkach sme zaznamenali čistú stratu vo výške takmer 22 mil. €.

Graf 15
Opravné položky (tis. EUR)

Zdroj: NBS

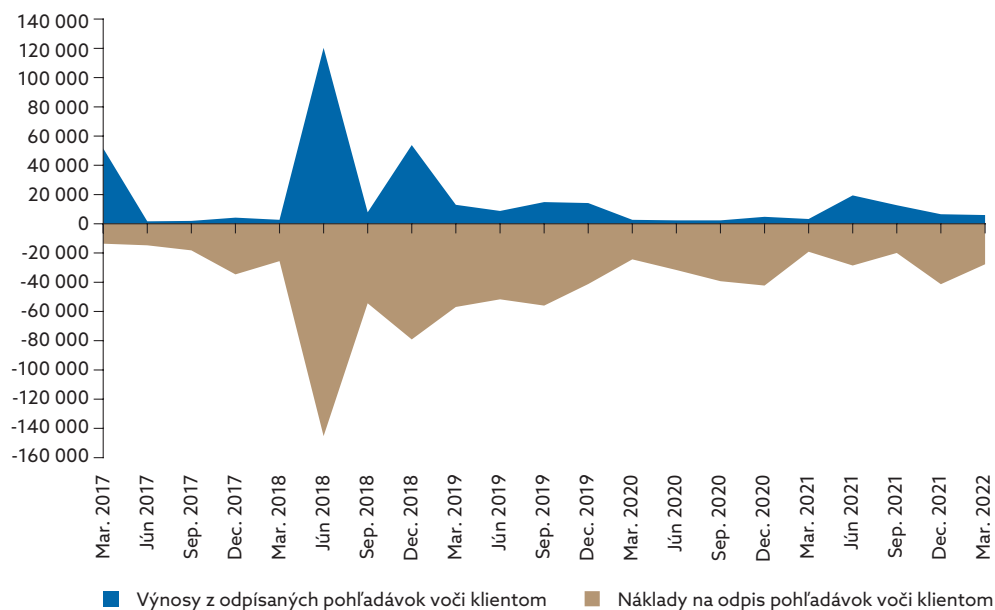
Graf 16
Pohľadávky voči klientom (tis. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 17

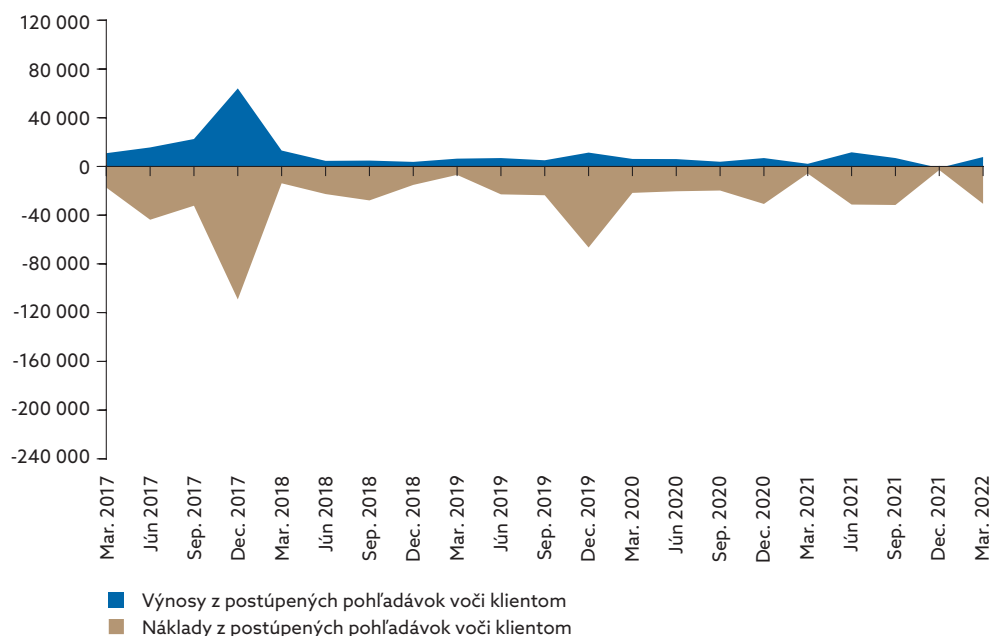
Odpísané pohľadávky: náklady a výnosy (tis. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 18

Postúpené pohľadávky: náklady a výnosy (tis. EUR)

Zdroj: NBS

2.6.2 Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou

Vybrané sú výnosy/náklady podľa hlavných činností úverových inštitúcií v porovnaní so ziskom.

Podľa dostupných údajov v prvom štvrťroku 2022 (hodnoty sú vyčíslené agregovane za tri mesiace) sa oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka znížila hodnota výnosov z úrokov z cenných papierov o 2 %.

Náklady na úroky z cenných papierov za prvý štvrťrok k marcu 2022 medziročne poklesli a to o 19 %.

Výnosy z ostatných úrokov v prvom štvrťroku 2022 oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka mierne vzrástli o 3,5 %, kým hodnota nákladov na ostatné úroky sa zvýšila o 15 %.

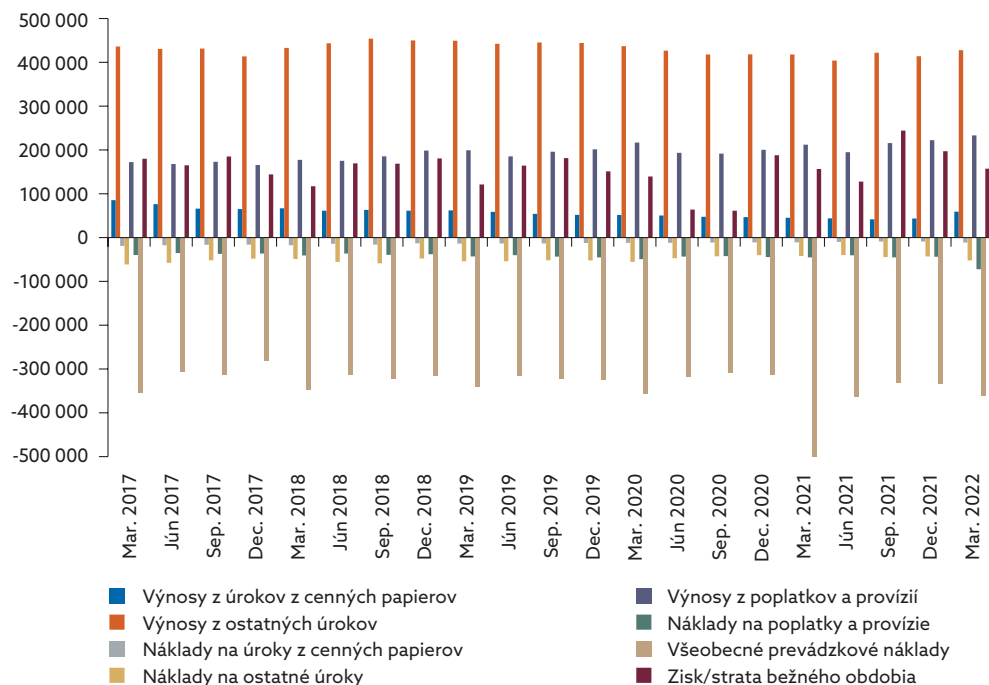
V prvom štvrťroku 2022 hodnota čistého neúrokového výnosu vzrástla o 13 %. Medzi najvýznamnejšie položky, ktoré mali vplyv na uvedený vývoj, bol rast výnosov z poplatkov a provízií a prijaté dividendy.

Všeobecné prevádzkové náklady sa v prvom štvrťroku 2022 medziročne znížili o 6 %.

Zisk bežného obdobia v 1. štvrťroku 2022 v porovnaní so ziskom v rovnakom období predchádzajúceho roka vzrástol o 8 %. Zisk bežného obdobia v 1. štvrťroku 2022 predstavoval 138 mil. €.

Graf 19

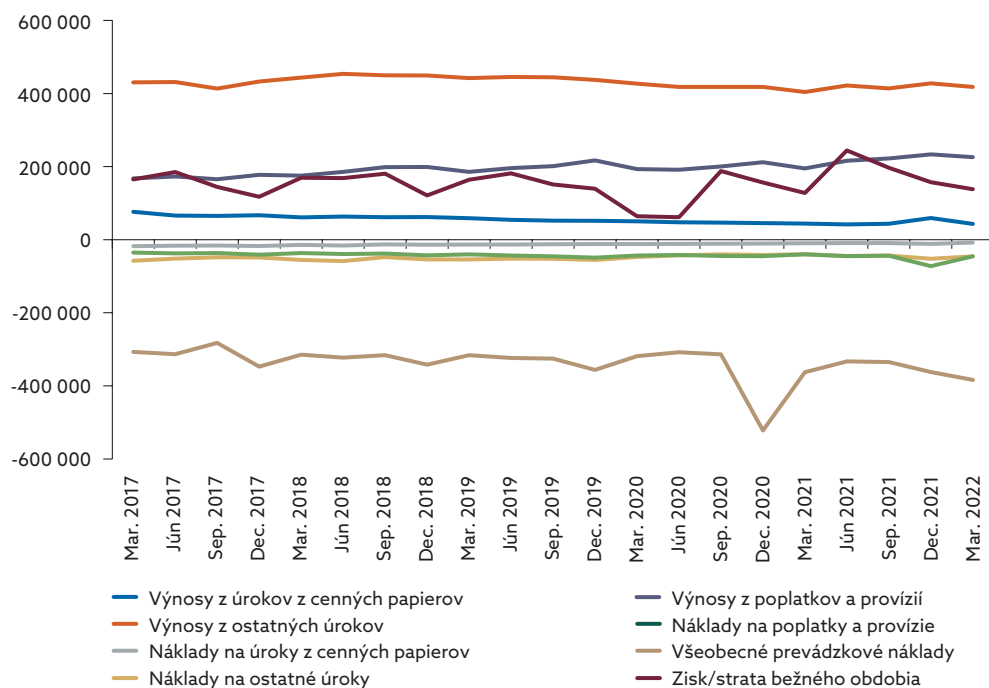
Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia (tis. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 20

Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia
(tis. EUR)

Zdroj: NBS

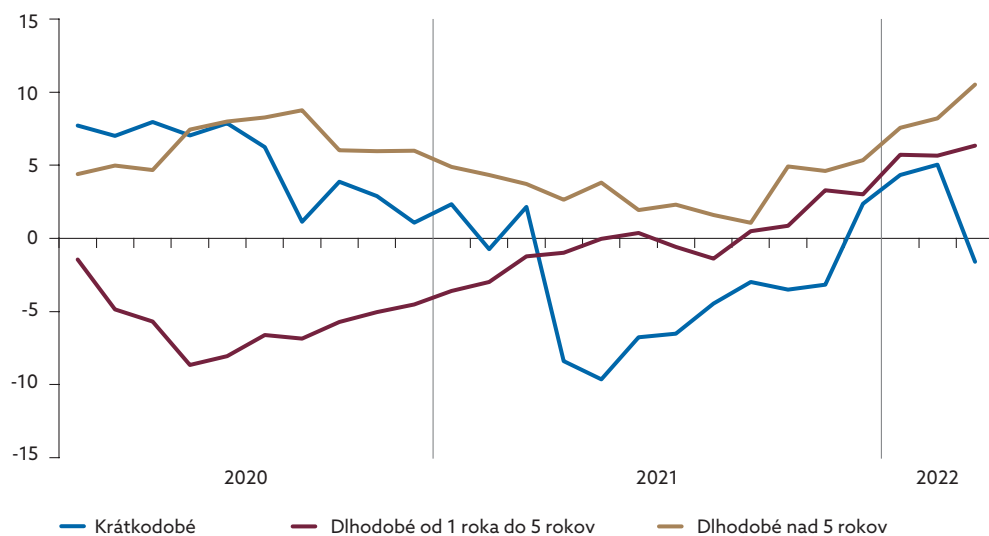
2.7 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam

2.7.1 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti

V priebehu 1. štvrtroku 2022 nastali výrazné medzioročné zmeny v objeme poskytnutých úverov nefinančným spoločnostiam. Zatiaľ čo krátkodobé úvery so splatnosťou do 1 roka medzioročne klesli ku koncu marca 2022 o 1,6 %, tak dlhodobé úvery medzioročne rástli; konkrétne tie so splatnosťou od 1 do 5 rokov o 6,3 % a tie so splatnosťou nad 5 rokov o 10,5 %. Tempo rastu je pri dlhodobých úveroch výrazne vyššie ako tomu bolo v predchádzajúcich obdobiach.

Graf 21

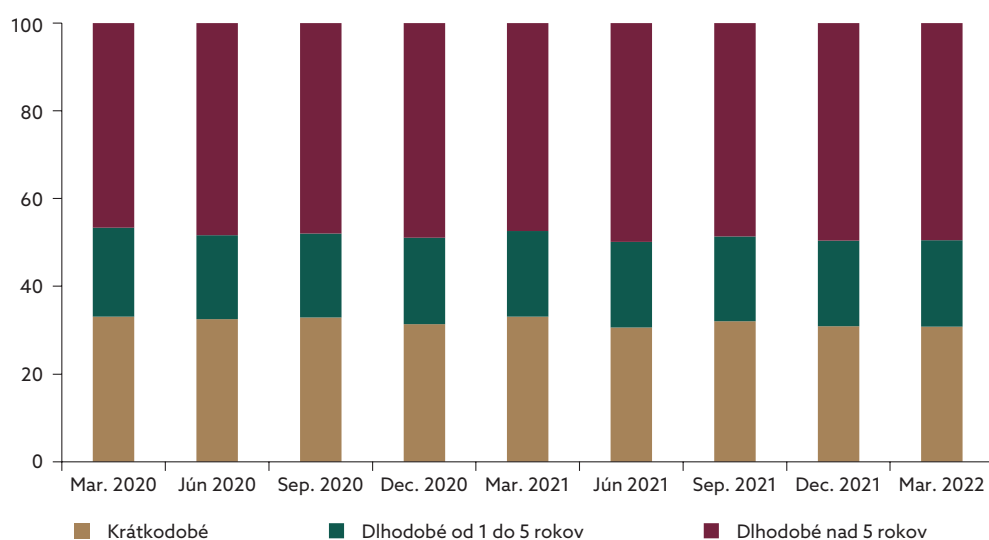
Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti (medziročné zmeny, v %)

Zdroj: NBS

Graf 22

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti (%)

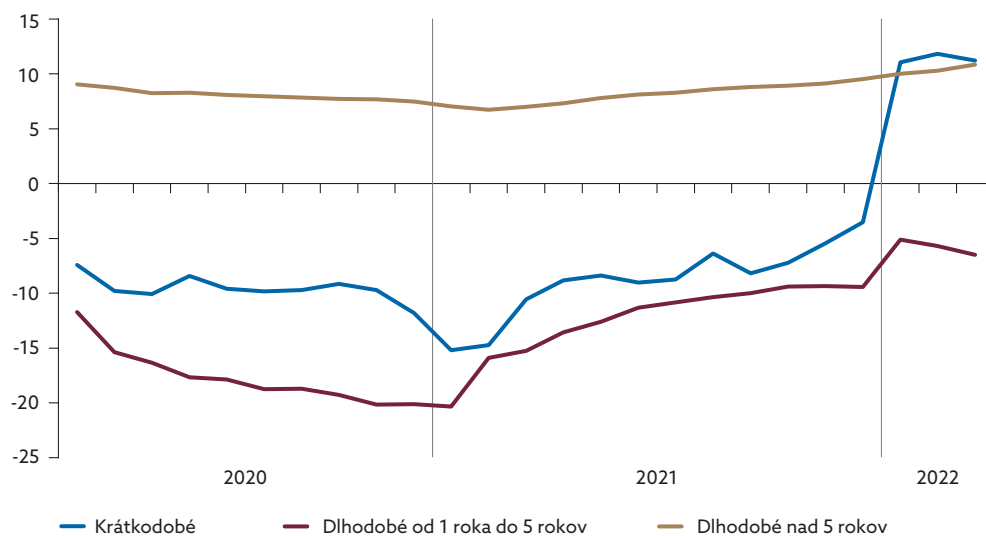
Zdroj: NBS

2.7.2 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa splatnosti

Tempo prírastku celkových úverov domácnostiam sa v prvom štvrtroku 2022 zvýšilo na úroveň 10,5 % v porovnaní s tým istým obdobím predchádzajúceho roku. Najrýchlejšie rástli krátkodobé úvery, keď miera ich rastu dosiahla výšku 11,2 %. Medziročná miera poklesu dlhodobých úverov od 1 do 5 rokov bola ku koncu marca 2022 na úrovni 6,5 %. Objem dlhodobých úverov pre domácnosti sa oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka zvýšil o 10,8 %.

Graf 23

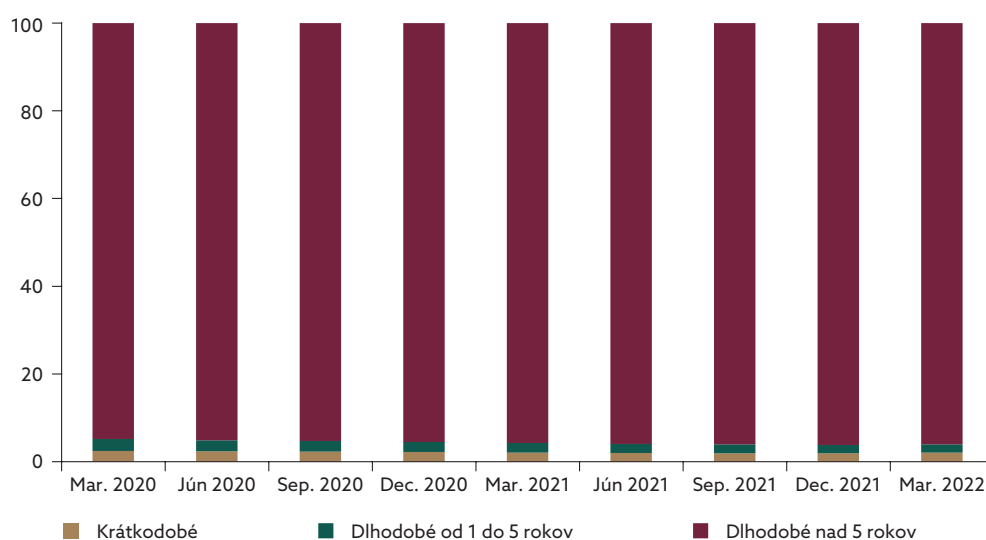
Úvery domácnostiam podľa splatnosti (medziročné zmeny, v %)

Zdroj: NBS

Graf 24

Úvery domácnostiam podľa splatnosti (%)

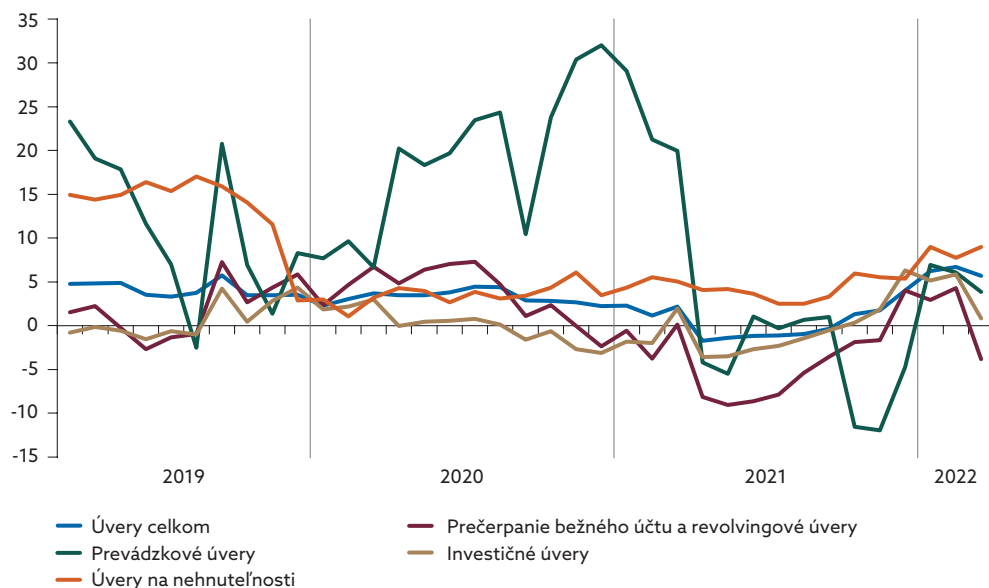
Zdroj: NBS

2.7.3 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru

Miera rastu úverov nefinančným spoločnostiam sa v I. štvrtroku 2022 zvýšila na úroveň 5,7 %. Medziročná zmena v prevádzkových úveroch v marci 2022 predstavovala rast na úrovni 3,9 %. Pri investičných úveroch sme zaznamenali medziročné tempo rastu na úrovni 0,8 %. V kategórii prečerpania a revolvingové úvery sa tempo poklesu v marci 2022 zastavilo na úrovni 3,8 %. Objem úverov na nehnuteľnosti pre nefinančné spoločnosti sa medziročne zvýšil o 9,0 %.

Graf 25

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru (medziročné zmeny, v %)

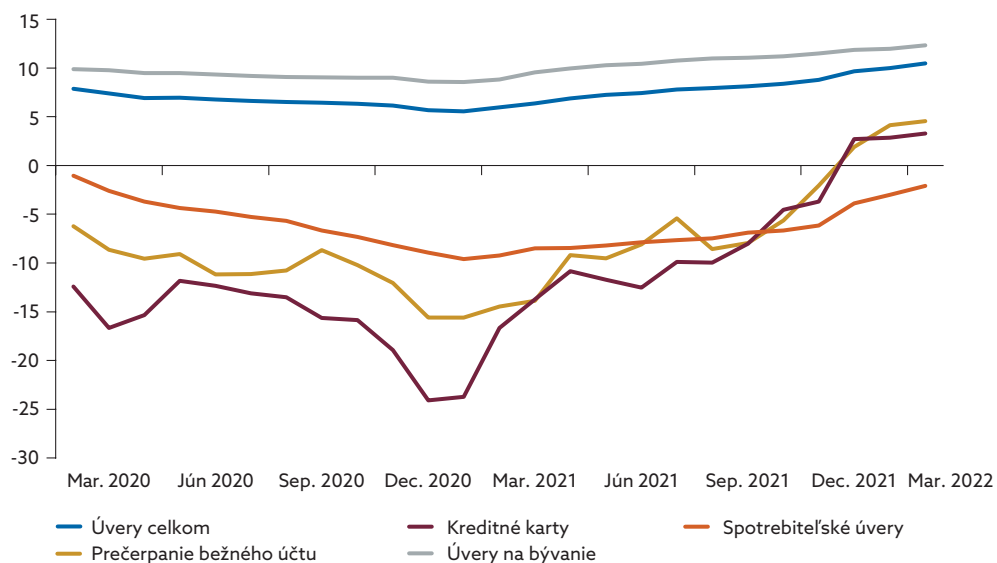
Zdroj: NBS

2.7.4 Úvery poskytnuté domácnostiam podľa druhu úveru

Miera rastu úverov poskytnutých domácnostiam sa v I. štvrtroku 2022 pohybovala na úrovni 10,5 %, pričom jej rast sa oproti tomu istému obdobiu minulého roka zvýšil o 4,5 p. b. Hodnota úverov poskytnutých prostredníctvom kreditných kariet zaznamenala v marci 2022 rast o 3,3 %. Tempo rastu prečerpávanie bežného účtu a revolvingových úverov v prvom štvrtroku 2022 sa medziročne zastavilo na úrovni 4,6 %. Hodnota úverov na bývanie medziročne vzrástla o 12,3 %. Objem spotrebiteľských úverov zaznamenal medziročný pokles na úrovni 2,1 %.

Graf 26

Úvery domácnostiam v podľa druhu úveru (medziročné zmeny, v %)

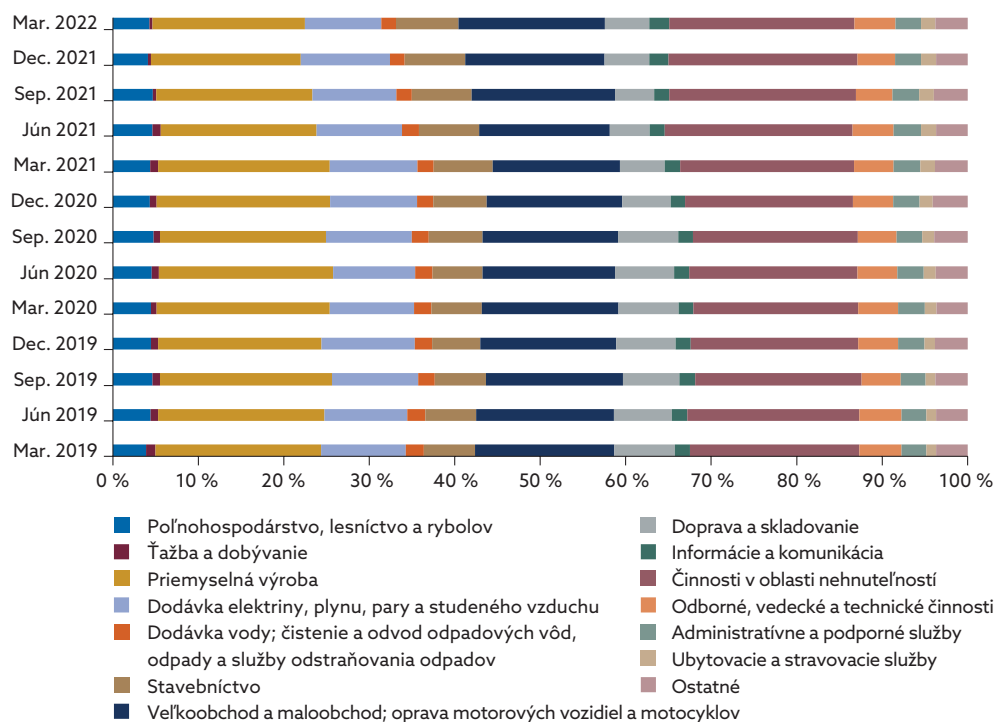
Zdroj: NBS

2.7.5 Úvery poskytnuté nefinančným spoločnostiam podľa odvetvovej klasifikácie

Pri úveroch nefinančným spoločnostiam podľa odvetvovej klasifikácie v prvom štvrťroku roku 2022 najväčší podiel dosiahli úvery v oblasti nehnuteľností 21,7%. V oblasti priemyselnej výroby v marci 2022 sa úvery zvýšili na hodnotu 17,9%. Podiel úverov poskytnutých v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu a opráv motorových vozidiel predstavoval 17,1%.

Graf 27

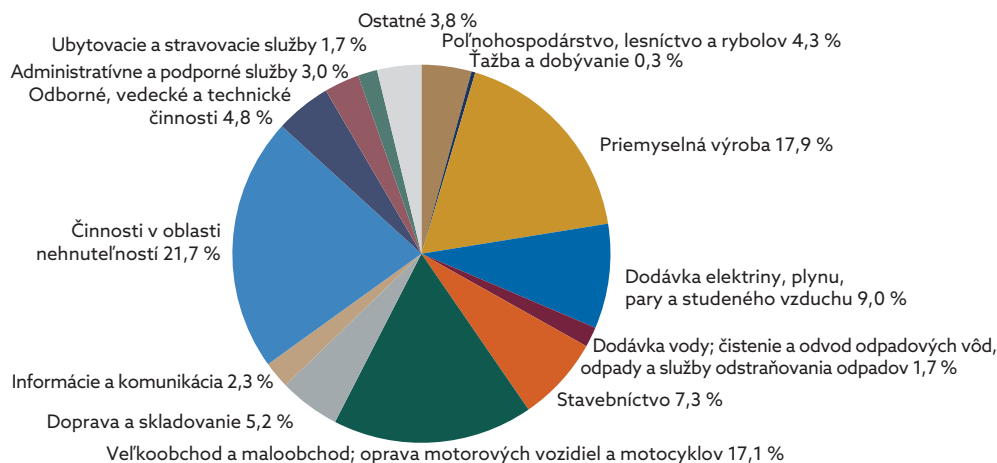
Vývoj úverov nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti

Zdroj: NBS

Graf 28

Úvery nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti k 31.3.2022

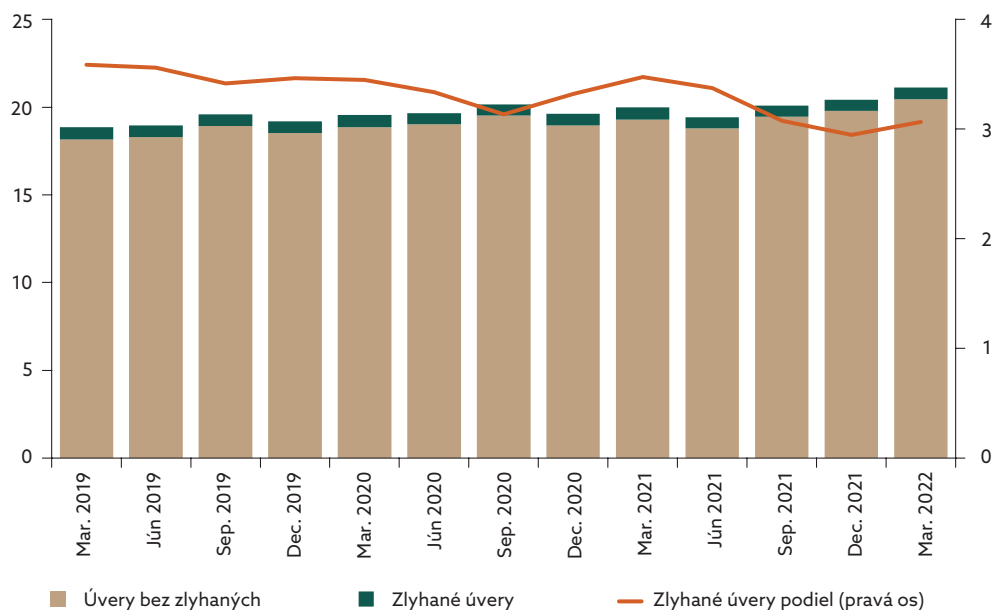
Zdroj: NBS

2.7.6 Zlyhané úvery voči nefinančným spoločnostiam

V prvom štvrtroku 2022 podiel zlyhaných úverov nefinančným spoločnostiam na celkových úveroch mierne klesol na úroveň 3,1 %, pričom od januára do marca 2022 sme zaznamenali rovnaký podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch. V kategórii prečerpania bežného účtu sme zaznamenali ku koncu marca 2022 mierny pokles podielu zlyhaných úverov na úroveň 2,8 % z hodnoty 2,9 % v marci 2021. Podiel zlyhaných úverov v kategórii prevádzkových úverov predstavuje 3,7 % a od posledného mesiaca roku 2021 pozorujeme stúpajúci podiel zlyhaných úverov v tejto kategórii. V kategórii investičných úverov podiel zlyhaných úverov na celkovom objeme úverov mierne klesol na úroveň 2,6 % v marci 2022. Podiel zlyhaných úverov na nehnuteľnostiach pre nefinančné spoločnosti sa medziročne znížil na úroveň 2,2 %. Pri kreditných kartách sme zaznamenali medziročný rast podielu zlyhaných úverov na hodnotu 9,2 %.

Graf 29

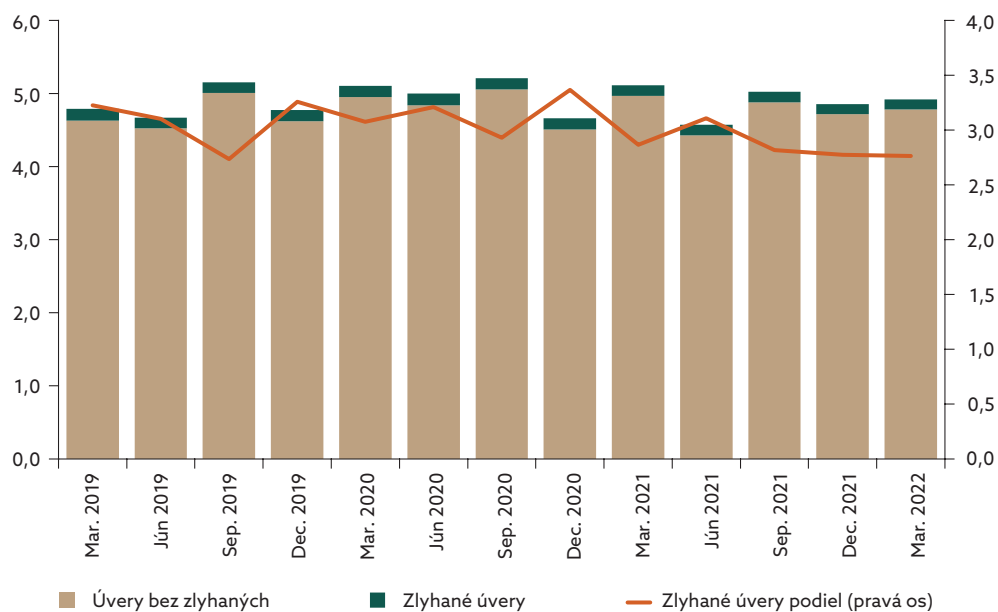
Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 30

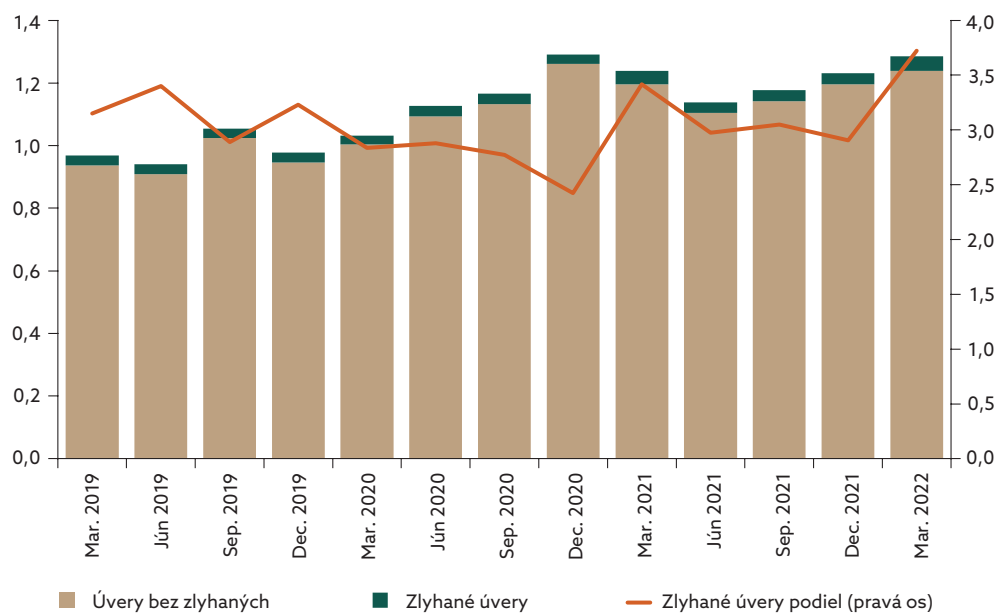
Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 31

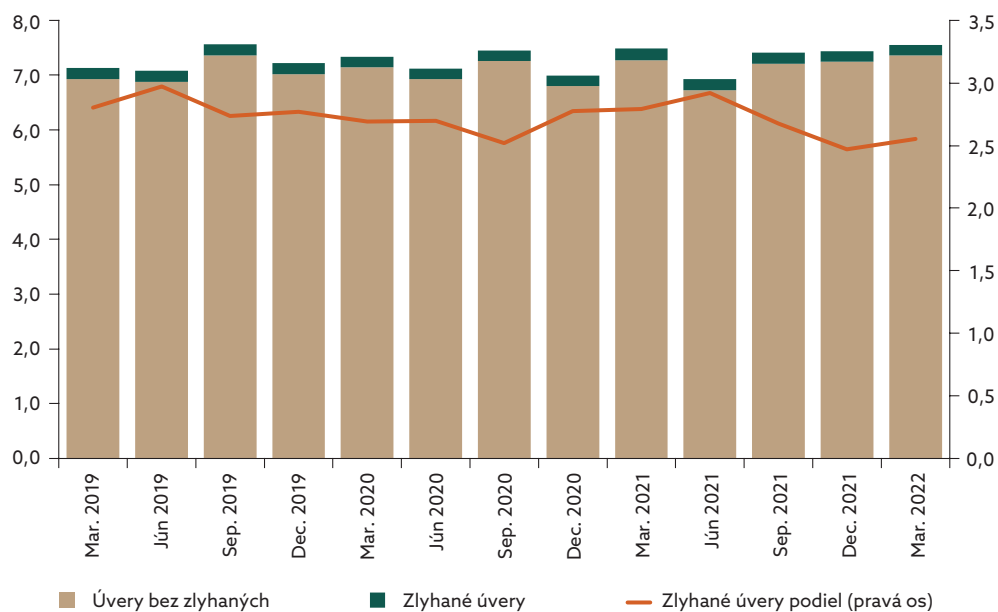
Podiel zlyhaných úverov na prevádzkových úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 32

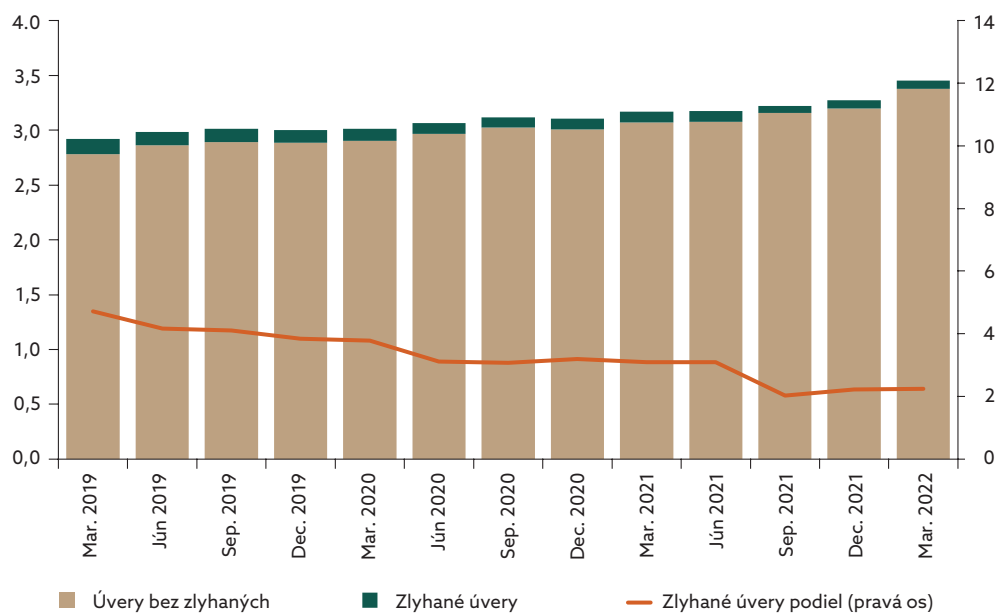
Podiel zlyhaných úverov na investičných úveroch nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 33

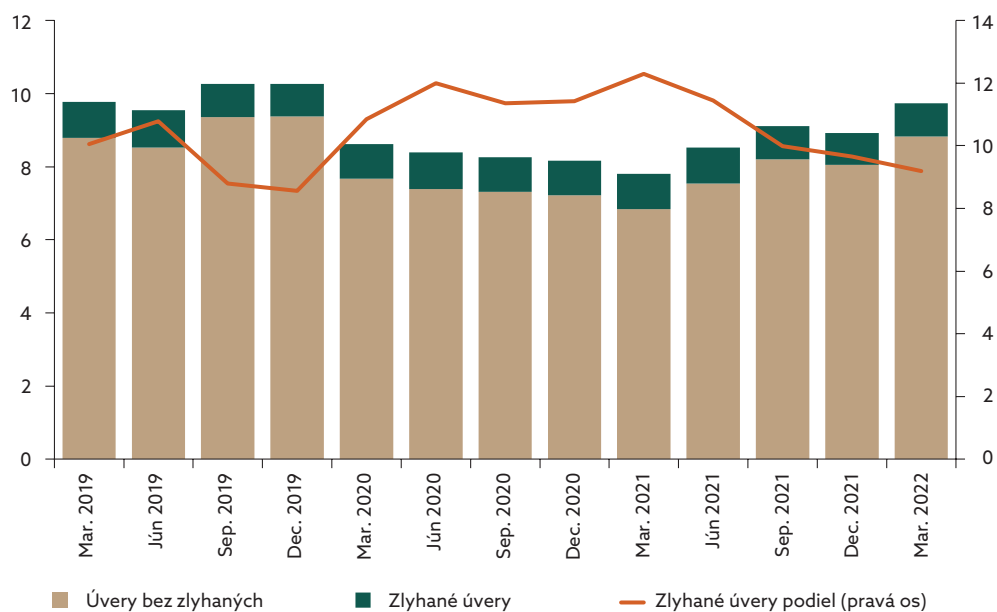
Podiel zlyhaných úverov na úveroch na nehnuteľnosti nefinančným spoločnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 34

Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, %)

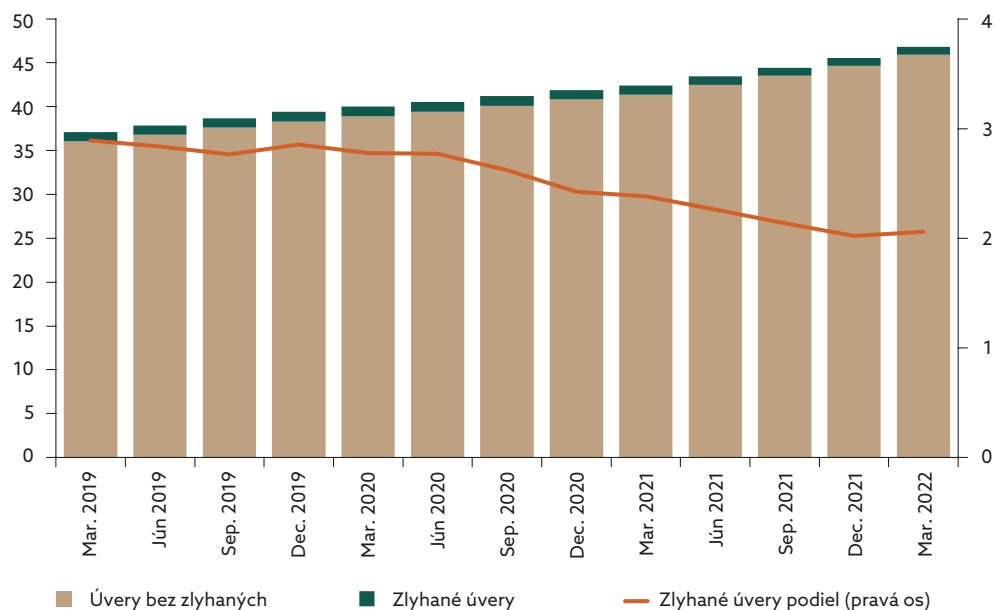
Zdroj: NBS

2.7.7 Zlyhané úvery voči domácnostiam

Podiel zlyhaných úverov na celkových poskytnutých úveroch domácnostiam v prvom štvrtroku 2022 oproti rovnakému obdobiu minulého roka klesol na úroveň 2,1 %. Najvyšší podiel zlyhaných úverov k prvému štvrtroku 2022 sme zaznamenali v kategórii kreditných kariet a to na úrovni 11,1 %. Podiel zlyhaných úverov pri prečerpaní bežného účtu kontinuálne medziročne klesá, pričom v marci 2022 sa zastavil na úrovni 5,6 %. Podiel zlyhaných úverov pri úveroch na bývanie v marci 2022 mierne klesol na úroveň 1,2 % k rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka. Podiel zlyhaných úverov pri spotrebiteľských úveroch sa znížil o 0,3 p. b. oproti predchádzajúcemu roku na úroveň 7,7 % v marci 2022.

Graf 35

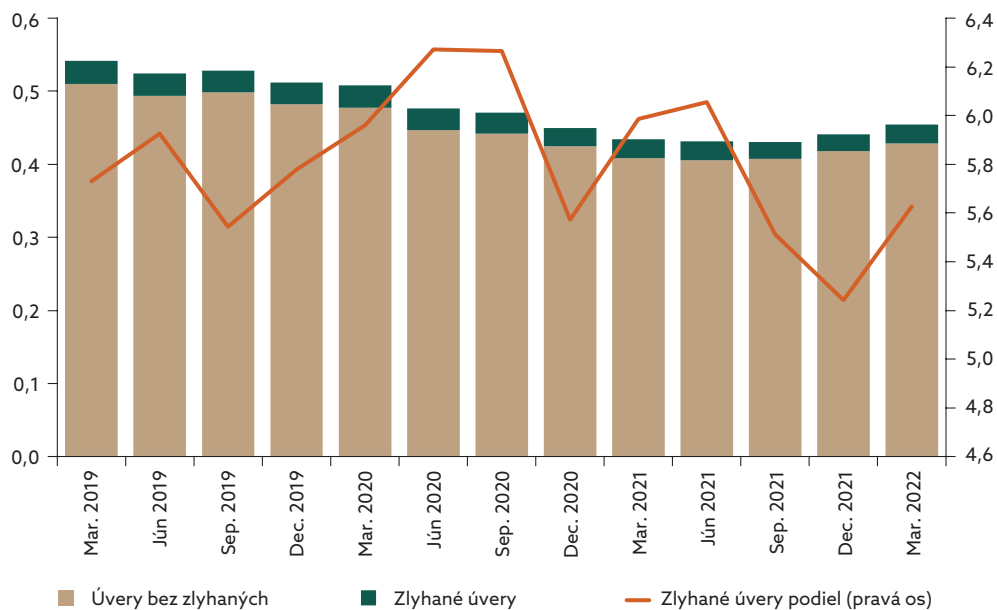
Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 36

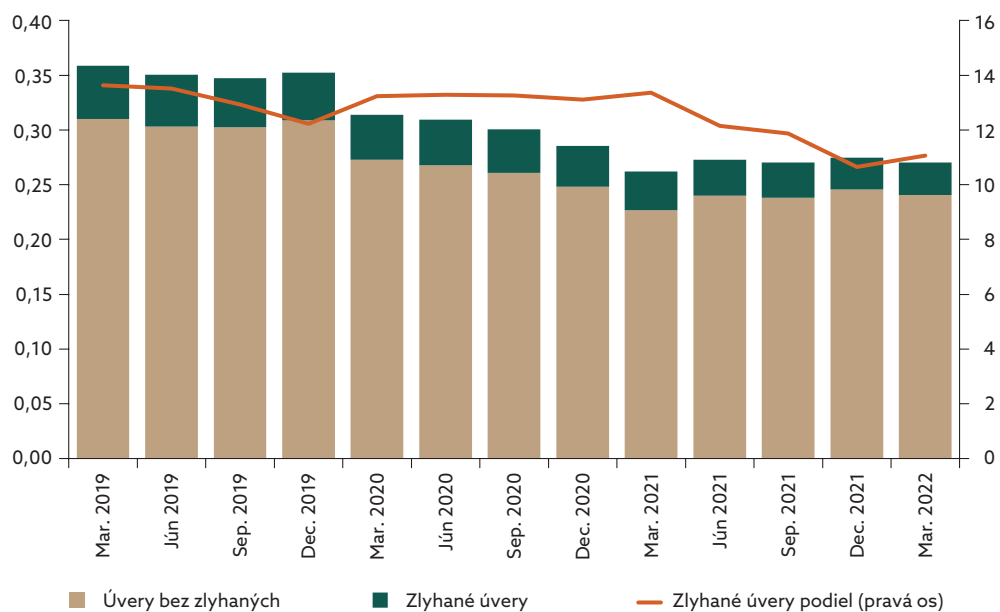
Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 37

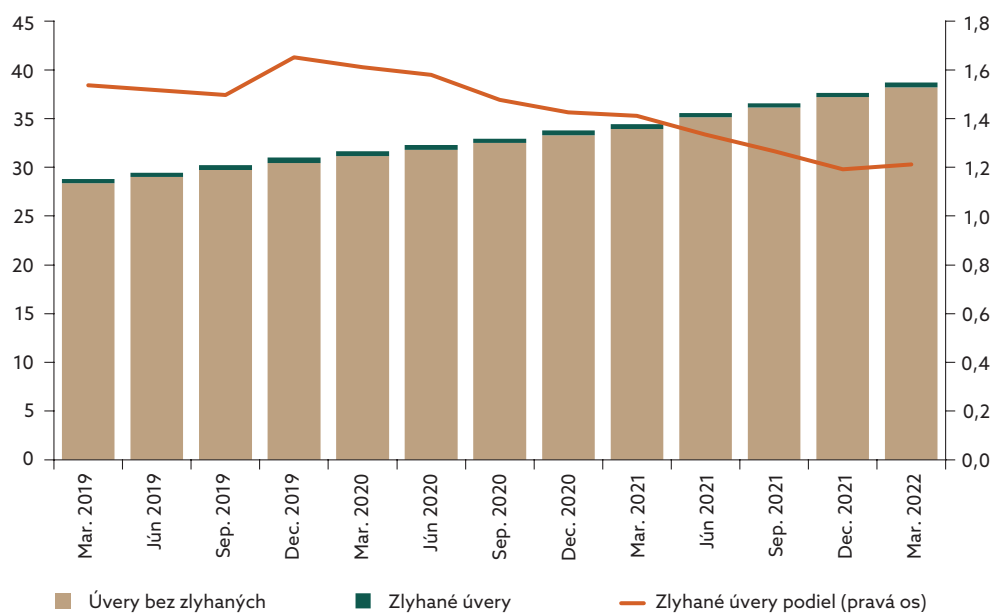
Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 38

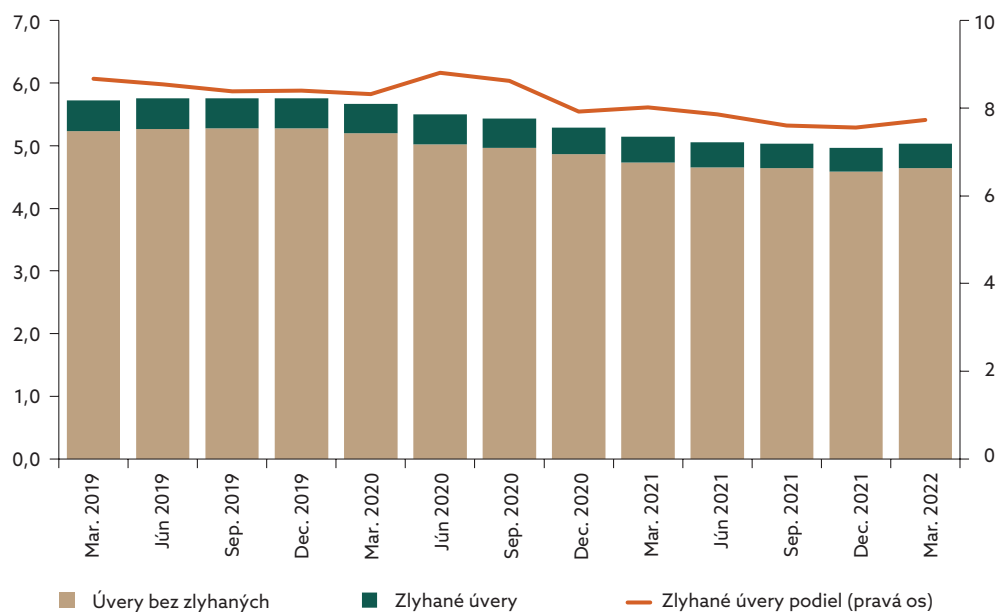
Podiel zlyhaných úverov na úveroch na bývanie domácnostiam (mld. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 39

Podiel zlyhaných úverov na spotrebiteľských úveroch domácnostiam
(mld. EUR, %)

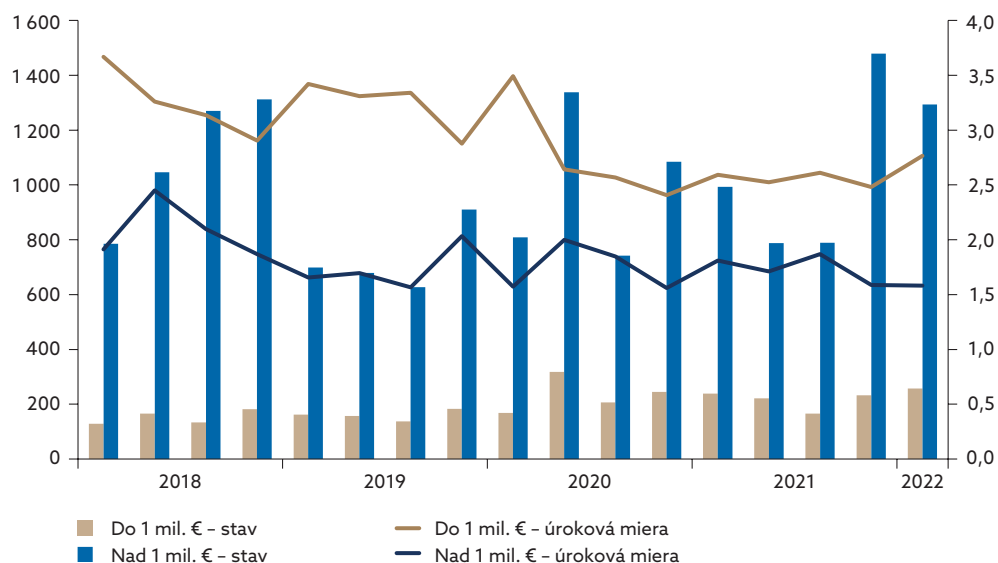
Zdroj: NBS

2.8 Úrokové miery, objemy a stavy poskytnutých úverov

2.8.1 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Nové obchody)

Celkový objem nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v prvom štvrtroku 2022 vzrástol o 15,96 % v porovnaní s prvým štvrtrokom 2021. Objem úverov v kategórii „**úvery do 1 mil. €**“ v sledovanom období vzrástol, konkrétne o 10,8 % v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2021. Podiel tohto typu úveru na objeme celkovo poskytnutých úverov zaznamenal hodnotu 20,8 %. Úročenie v sledovanom období vzrástlo na priemernú hodnotu 2,75 % p. a. Objem úverov v kategórii „**úvery nad 1 mil. €**“ v prvom štvrtroku 2022 vzrástol, konkrétne o 17,32 % v porovnaní s prvým štvrtrokom 2021. Podiel objemu nových úverov v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ na celkových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v sledovanom období zaznamenal hodnotu 79,16 % pri jemnom poklese úročenia o 0,02 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,78 % p. a.

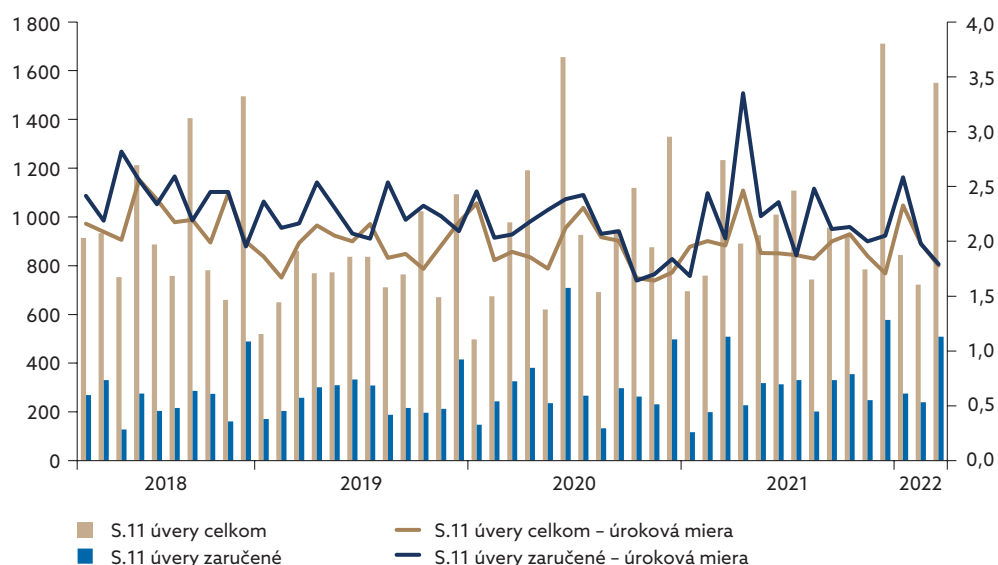
Graf 40
Úrokové miery a objemy nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

V prvom štvrtroku 2022 podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam celkom v medziročnom porovnaní vzrástol z 30,72 % na 32,83 %. Priemerná úroková miera zaručených úverov klesla z 2,08 % p. a. na 2,05 % p. a. v porovnávanom období roka 2022. Úroková miera nových úverov celkom (bez rozlíšenia zaručenia) poskytnutých nefinančným spoločnostiam, zostala v prvom štvrtroku 2022 medziročne nezmenená na hodnote 1,97 % p. a.

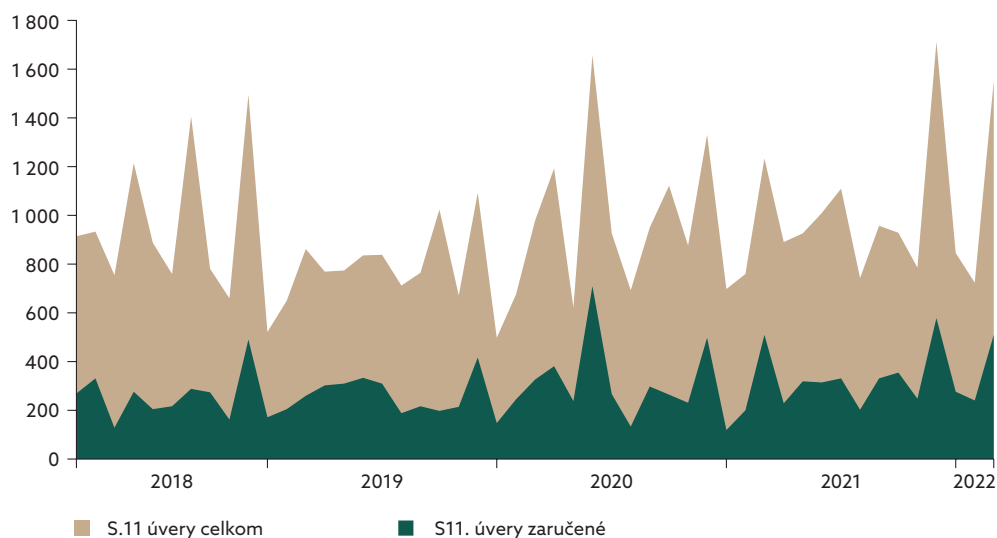
Graf 41
Zaručené úvery, úvery celkom a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 42

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

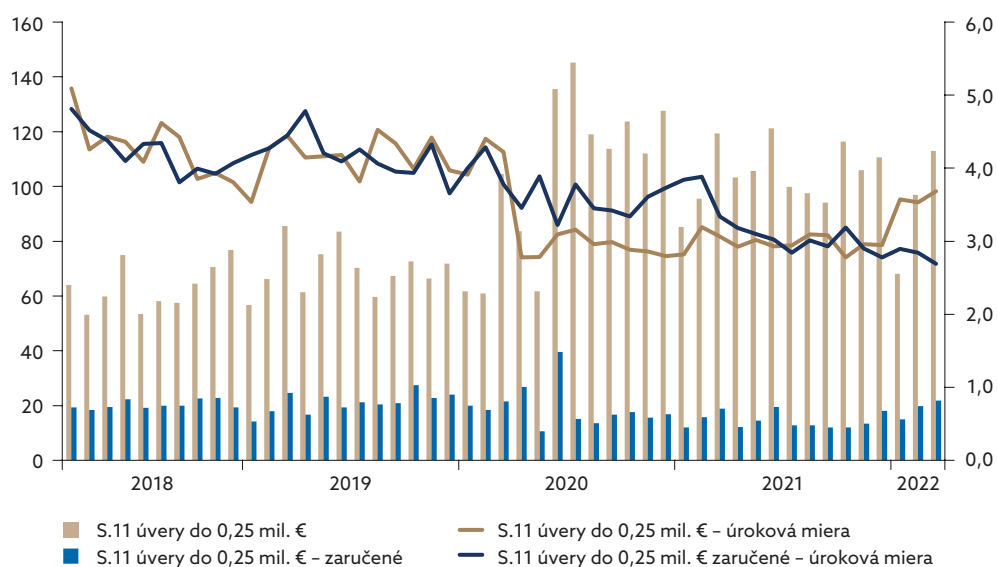

Zdroj: NBS

V prvom štvrtroku 2022 podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ vzrástol o 4,86 % a dosiahol úroveň 20,45 %. Úroková miera zaručených úverov v tejto kategórii klesla o 0,85 percentuálneho bodu a zaznamenala priemernú hodnotu 2,8 % p. a. v porovnávanom období roka 2022. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ v sledovanom období vzrástla, konkrétne o 0,57 percentuálneho bodu a zaznamenala priemernú hodnotu 3,6 % p. a.

Graf 43

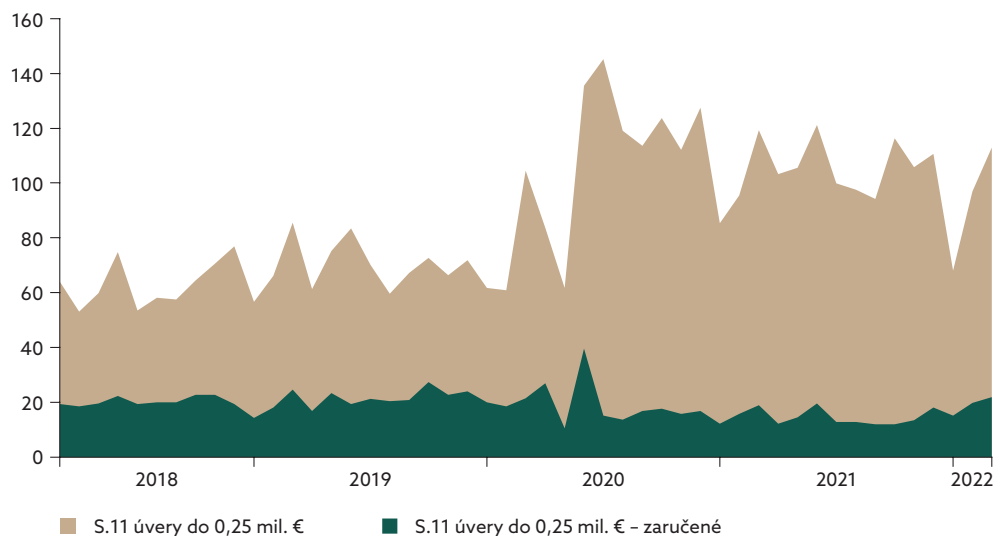
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 44

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

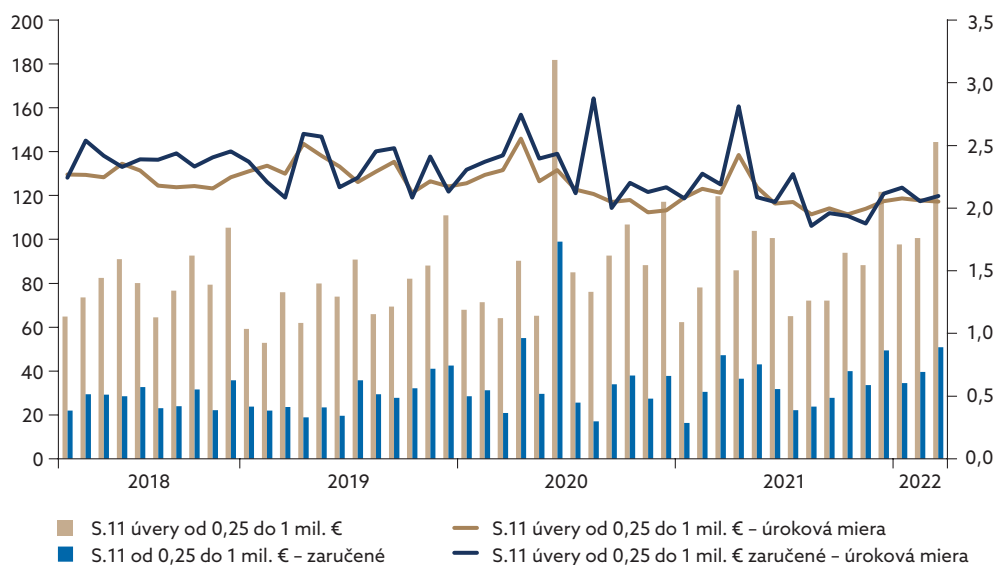

Zdroj: NBS

Podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ vzrástol o 0,3 % na 36,5 % v prvom štvrtroku 2022. Úroková miera zaručených úverov v tejto kategórii mierne klesla o 0,1 percentuálneho bodu a zaznamenala priemernú hodnotu 2,1 % p. a. v porovnávanom období roka 2022. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ v sledovanom období jemne poklesla, a to o 0,06 percentuálneho bodu a dosiahla priemernú hodnotu 2,06 % p. a.

Graf 45

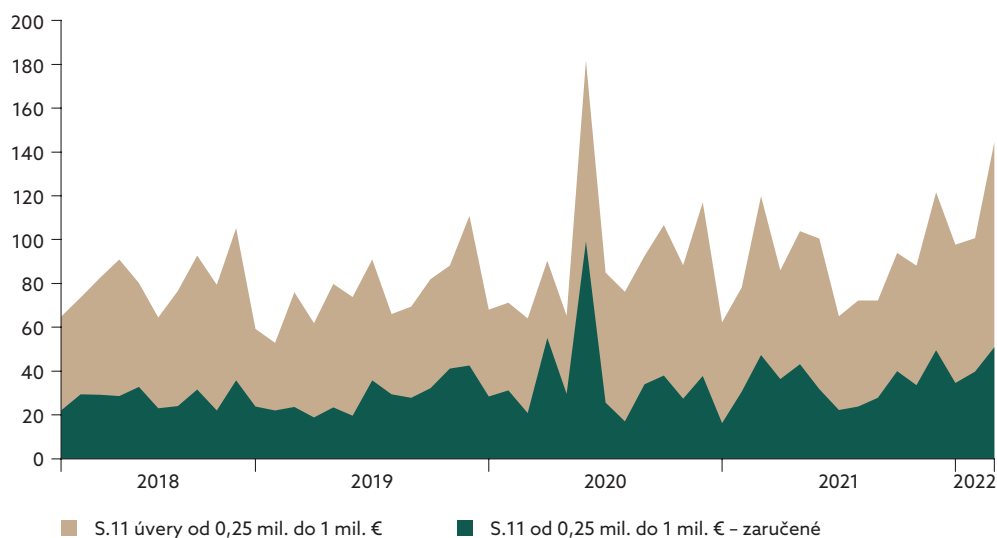
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 46

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

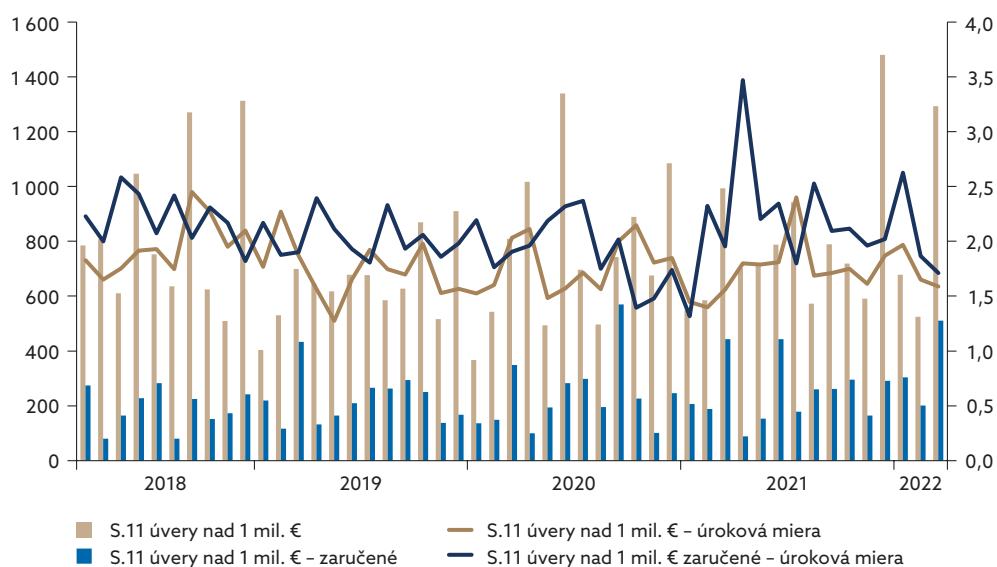

Zdroj: NBS

Podiel objemu nových úverov, ktoré sú zaručené, na nových úveroch poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ v prvom štvrtroku 2022 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2021 vzrástol o 1,5 % na 33,7 %. Úročenie zaručených úverov v tejto kategórii vzrástlo z 1,9 % p. a. na 2,0 % p. a. v sledovanom období. Úroková miera nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam v kategórii „úvery nad 1 mil. €“, jemne klesla, konkrétne o 0,02 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,78 % p. a.

Graf 47

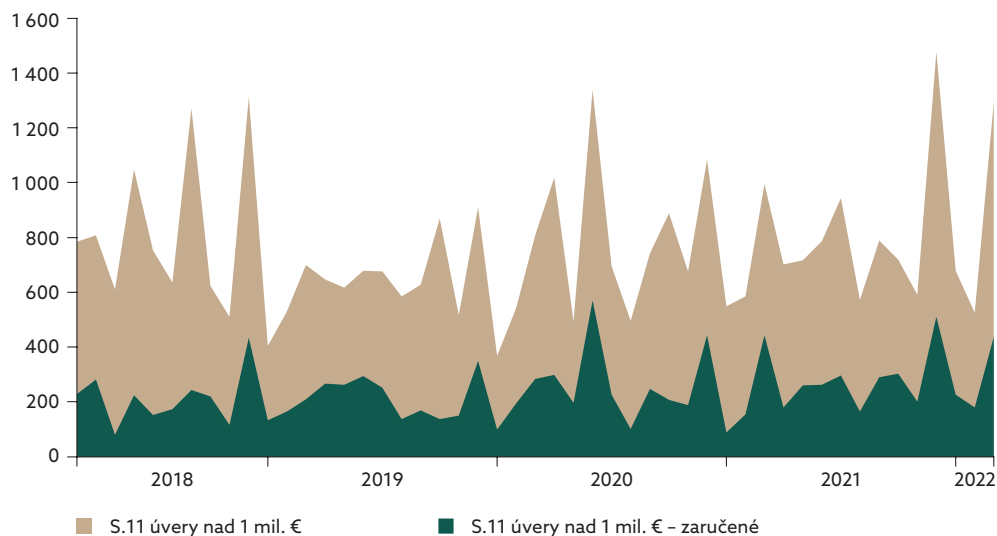
Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 48

Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam (mil. EUR)

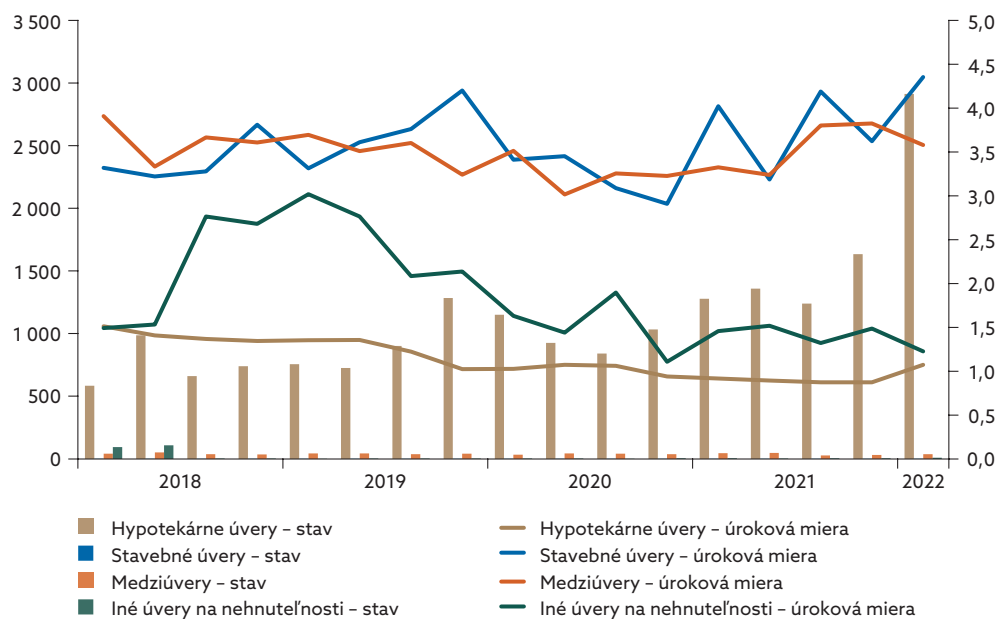
Zdroj: NBS

2.8.2 Úrokové miery a objemy úverov poskytnutých domácnostiam (Nové obchody)

2.8.2.1 Úrokové miery a objemy úverov na bývanie

Financovanie bývania má výraznú preferenciu pri dopyte po úveroch v sektore domácnosti. Úroková miera úverov na bývanie v prvom štvrtroku 2022 vzrástla o 0,04 percentuálneho bodu na priemernú úroveň 1,05 % p. a. v porovnaní s prvým štvrtrokom 2021. Úročenie jednotlivých typov úverov na bývanie v sledovanom období bolo nasledovné: úročenie **stavebných úverov**, ktoré poskytujú stavebné sporiteľne, kleslo, konkrétne o 0,11 percentuálneho bodu na priemernú úrokovú mieru 3,8 % p. a. Úročenie **medziúverov**, ktoré rovnako poskytujú stavebné sporiteľne vzrástlo, konkrétne o 0,3 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 3,6 % p. a. Jemný pokles, konkrétne o 0,03 percentuálneho bodu zaznamenalo úročenie **iných úverov na nehnuteľnosti**, ktoré v prvom štvrtroku 2022 dosiahlo priemernú hodnotu 1,29 % p. a. Nárast úročenia zaznamenali **hypotekárne úvery**, ktoré v sledovanom období vzrástlo o 0,07 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,01 % p. a.

Graf 49
Úrokové miery a objemy nových úverov na bývanie domácnostiam
(mil. EUR, % p. a.)

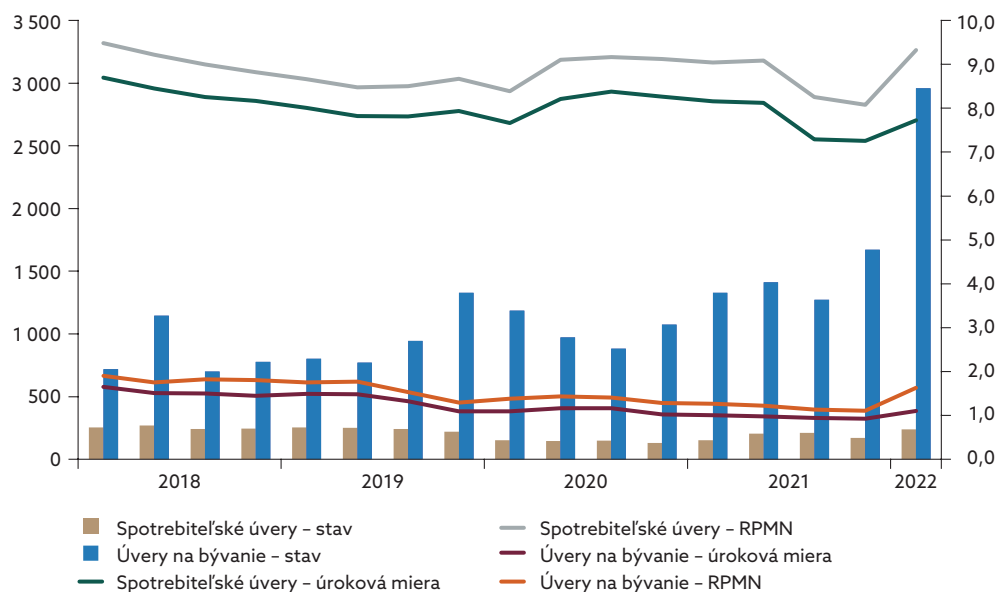
Zdroj: NBS

2.8.2.2 Úrokové miery a RPMN úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov

Výška **ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN)** spojená s úvermi poskytnutými domácnostiam spravidla prevyšuje samotné úročenie týchto úverov. V prvom štvrtroku 2022 v porovnaní s prvým štvrtkom 2021 vzrástlo nielen úročenie úverov na bývanie (na 1,05 % p. a.), ale aj výška RPMN spojená s týmto typom úverov, a to o 0,3 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,6 % p. a. Zmena RPMN spojená so spotrebiteľskými úvermi mala rovnaký trend. Úročenie spotrebiteľských úverov v prvom štvrtroku 2022 kleslo o 0,47 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 7,7 % p. a. a priemerná výška RPMN za spotrebiteľské úvery v porovnávaných obdobiach vzrástla, konkrétne o 0,33 percentuálneho bodu na hodnotu 9,37 % p. a. Nárast RPMN bol spôsobený mimo iných okolností aj opatrením NBS, ktoré metodicky upresnilo náklady potrebné pre zahrnutie do správneho výpočtu RPMN.

Graf 50

Úrokové miery, RPMN a objemy nových úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov domácnostiam (mil. EUR, % p. a.)

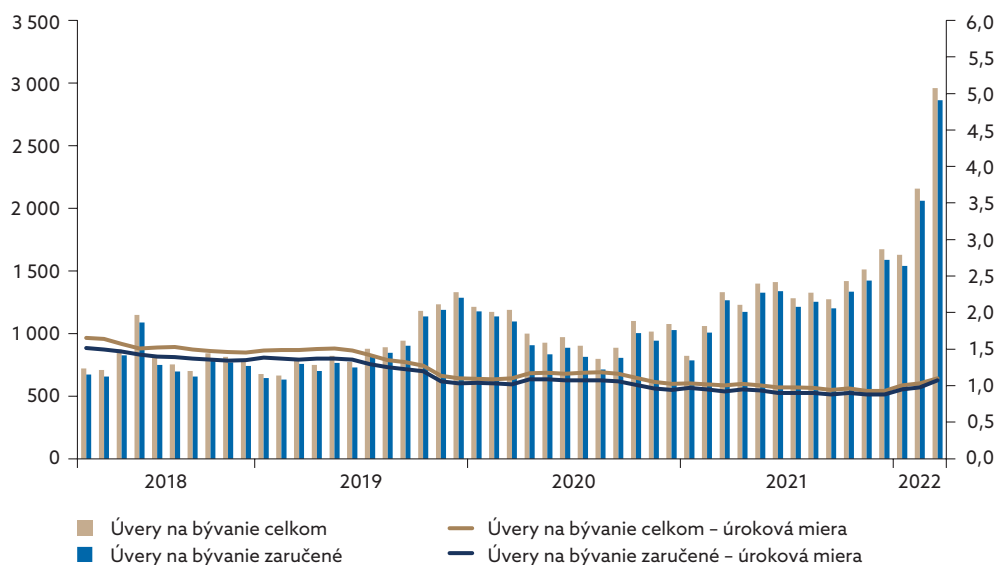
Zdroj: NBS

2.8.2.3 Úrokové miery a objemy úverov na bývanie podľa zaručenia

Podiel objemu **nových úverov na bývanie**, ktoré sú **zaručené**, na nových úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam v prvom štvrtroku 2022 klesol o 0,66 % na 95,76 % v porovnaní s prvým štvrtkom 2021. Úročenie zaručených úverov v sledovanom období kleslo o 0,07 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,01 % p. a. Výrazný nárast objemu nových úverov na bývanie bol spôsobený nárastom znovu prerokovaných úverov, ktoré sú spolu s čistými novými úvermi podmnožinou kategórie nových úverov (nové úvery = čisté nové úvery + znovu prerokované úvery).

Graf 51

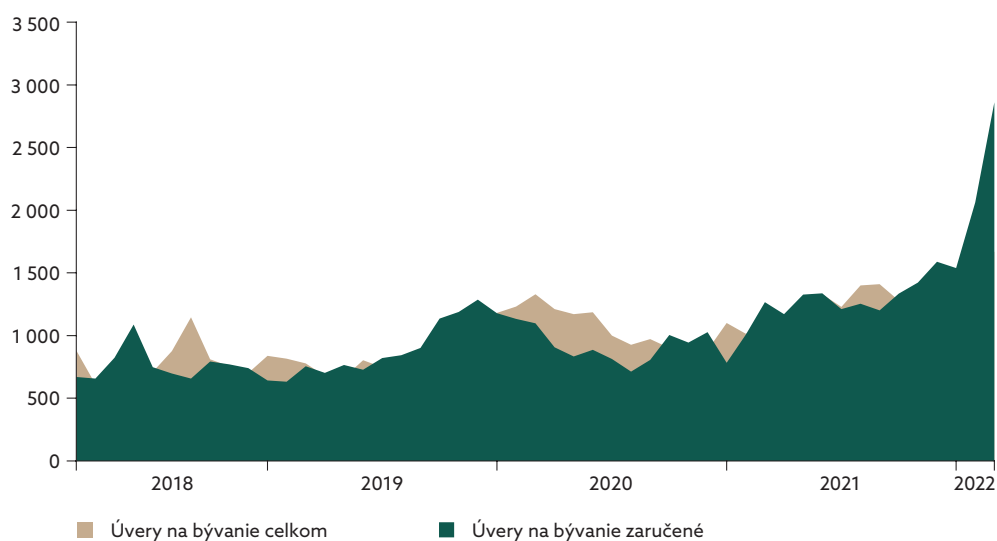
Zaručené úvery na bývanie, úvery na bývanie celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 52

Podiel zaručených úverov na bývanie na úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR)

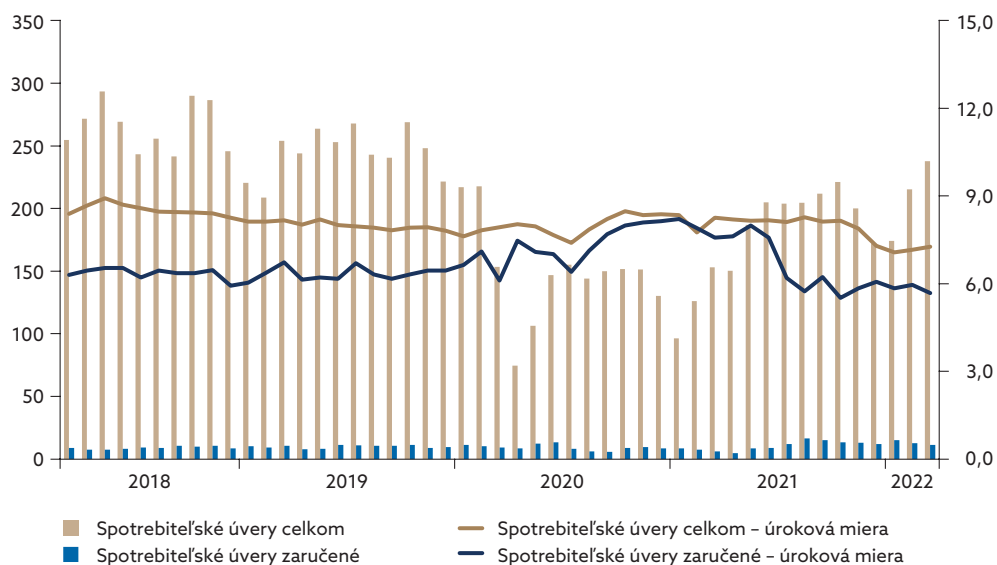
Zdroj: NBS

2.8.2.4 Úrokové miery a objemy spotrebiteľských úverov podľa zaručenia

V prípade **spotrebiteľských úverov** je podiel **zaručených úverov** podstatne nižší ako v prípade úverov na bývanie. V medzioročnom porovnaní v prvom štvrtroku 2022 podiel klesol o 0,28 %, konkrétne na hodnotu 5,73 %. Priemerné úročenie zaručených spotrebiteľských úverov kleslo o 1,9 percentuálneho bodu na 5,85 % p. a. v porovnávanom období roka 2022.

Graf 53

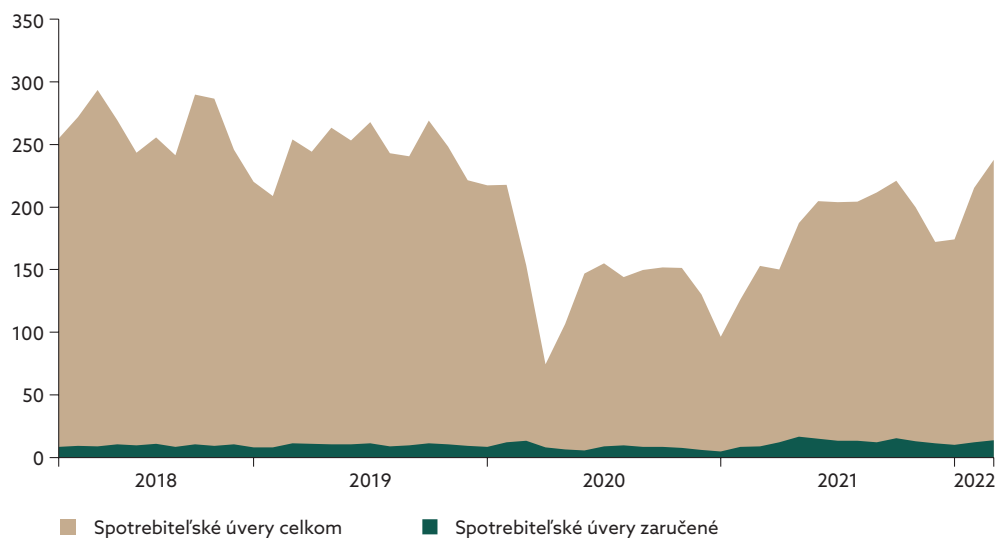
Zaručené spotrebiteľské úvery, spotrebiteľské úvery celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

Graf 54

Podiel zaručených spotrebiteľských úverov na úveroch na spotrebiteľských úveroch celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody) (mil. EUR)

Zdroj: NBS

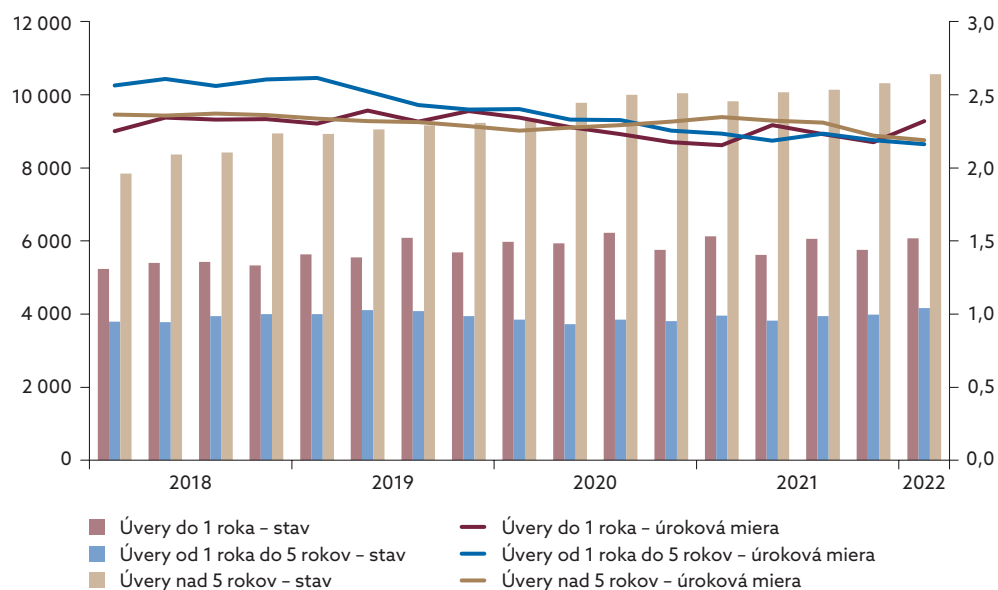
2.8.3 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam (Zostatky)

Úročenie úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam so splatnosťou od 1 do 5 rokov už neprevyšuje úročenie ostatných kategórií splatnosti úverov ako tomu bolo donedávna. Od druhého polroka 2009 však objem úverov so splatnosťou nad 5 rokov začal byť na našom trhu najvýznamnejším a tento trend pokračoval aj v prvom štvrtroku 2022.

Priemerné úročenie **úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam** zaznamenalo v medziročnom porovnaní v prvom štvrtroku 2022 nasledovný vývoj. Úročenie úverov so splatnosťou do 1 roka vzrástlo, konkrétne o 0,14 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,33 % p. a. Úročenie úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov kleslo len minimálne, konkrétne o 0,05 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,18 % p. a. Mierny pokles, bol zaznamenaný pri úročení úverov so splatnosťou nad 5 rokov – úročenie tejto kategórie úverov kleslo, konkrétne o 0,14 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,2 % p. a.

Graf 55

Úrokové miery a stavy úverov nefinančných spoločností podľa splatnosti (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

2.8.4 Úrokové miery a stavy úverov poskytnutých domácnostiam (Zostatky)

2.8.4.1 Úrokové miery a stavy úverov na bývanie

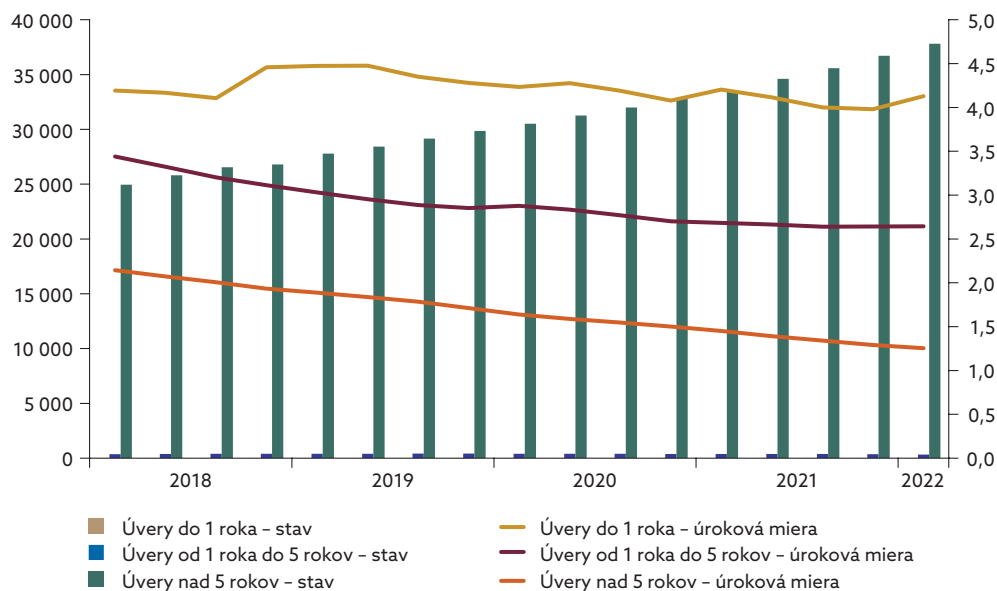
Pri poskytovaní úverov domácnostiam ako spotrebiteľských, tak aj úverov na bývanie jednoznačne prevládajú výškou poskytnutých objemov úvery so splatnosťou nad 5 rokov.

Úročenie **úverov na bývanie** poskytnutých domácnostiam v sledovanom období zaznamenalo nasledovný vývoj. V prvom štvrtroku 2022, v medziročnom porovnaní, zaznamenalo úročenie úverov na bývanie v splatnosti nad 5 rokov pokles o 0,02 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 1,45 % p. a. Úročenie úverov na bývanie so splatnosťou od 1 do 5 rokov v sledovanom období rovnako kleslo o 0,05 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 2,64 % p. a. V splatnosti do 1 roka bol zaznamenaný najmen-

ší pokles, konkrétne o 0,11 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 4,09 % p. a.

Graf 56

Úrokové miery a stavy úverov na bývanie domácností podľa splatnosti (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

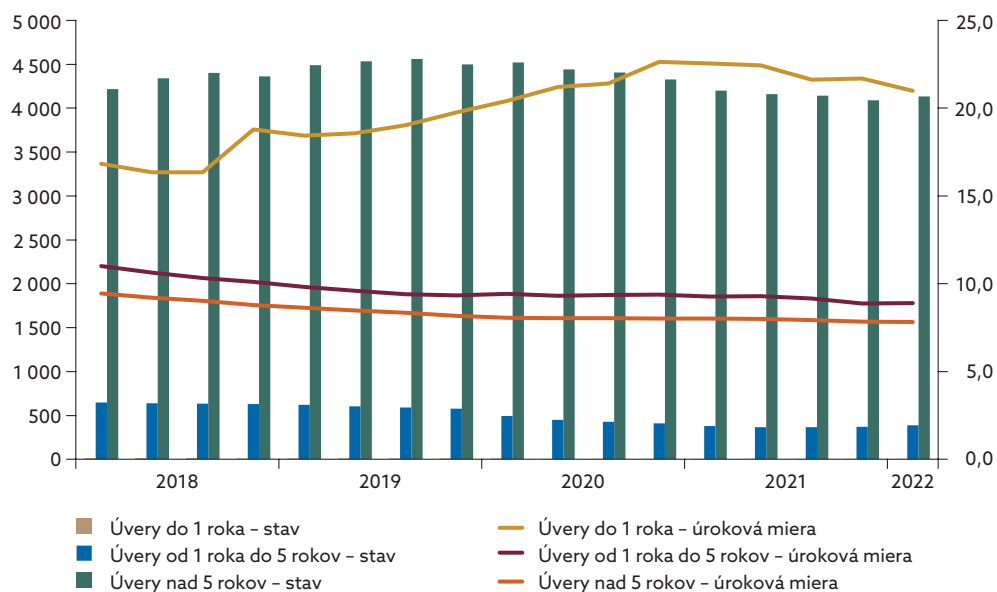
2.8.4.2 Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov

Objemy spotrebiteľských úverov so splatnosťou do 1 roka sú naďalej zanebatelné, čo výrazne ovplyvňuje ich úročenie – spôsobuje volatilitu. Objem spotrebiteľských úverov so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov v sledovanom období vzrástol. Objemovo najvýznamnejšia je naďalej kategória spotrebiteľských úverov so splatnosťou nad 5 rokov.

Priemerné úročenie **spotrebiteľských úverov** poskytnutých domácnostiam malo v hodnotenom období nasledovný vývoj. Pokles úročenia, konkrétne o 0,38 percentuálneho bodu nastal u spotrebiteľských úverov so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov – na priemernú úroveň 8,93 % p. a. U spotrebiteľských úverov so splatnosťou nad 5 rokov to bol rovnako pokles o 0,18 percentuálneho bodu – na priemernú úroveň 7,84 % p. a. Úročenie spotrebiteľských úverov so splatnosťou do 1 roka zaznamenalo najvýraznejší pokles, konkrétne o 1,65 percentuálneho bodu – na priemernú hodnotu 21,08 % p. a.

Graf 57

Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov domácností podľa splatnosti
(mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

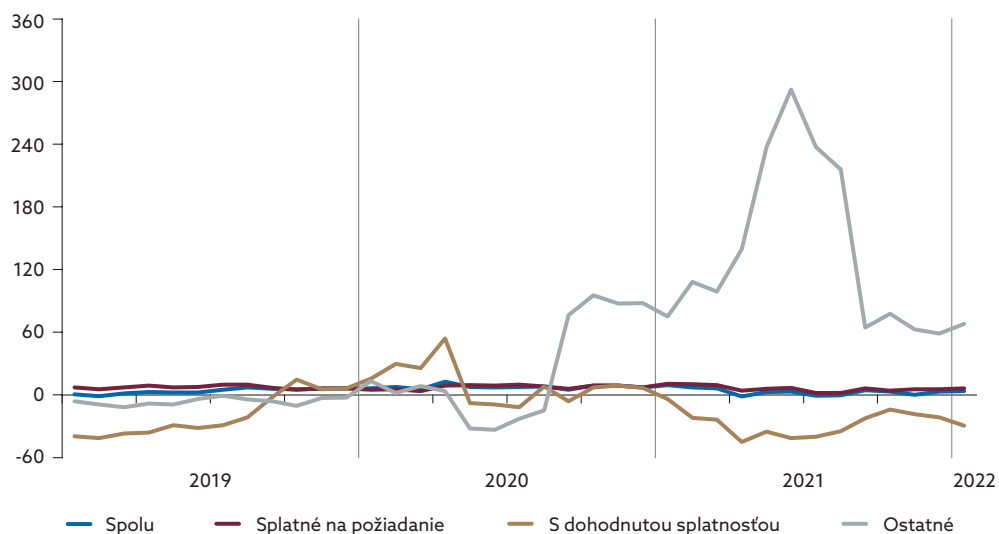
2.9 Vklady prijaté od nefinančných spoločností a domácností

2.9.1 Vklady prijaté od nefinančných spoločností

Hodnota vkladov nefinančných spoločností sa zvýšila ku koncu 1. štvrt'roka 2022 medziročne o 3,7 %. Najvýraznejší vplyv na tento rast mali ostatné vklady, ktoré medziročne vzrástli o 68,3 %. Pri vkladoch splatných na požiadanie sme ku koncu marca 2022 zaznamenali medziročný rast o 6,4 %. Vklady s dohodnutou splatnosťou v marci 2022 zaznamenali výrazný pokles na úrovni 29,3 % oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka.

Graf 58

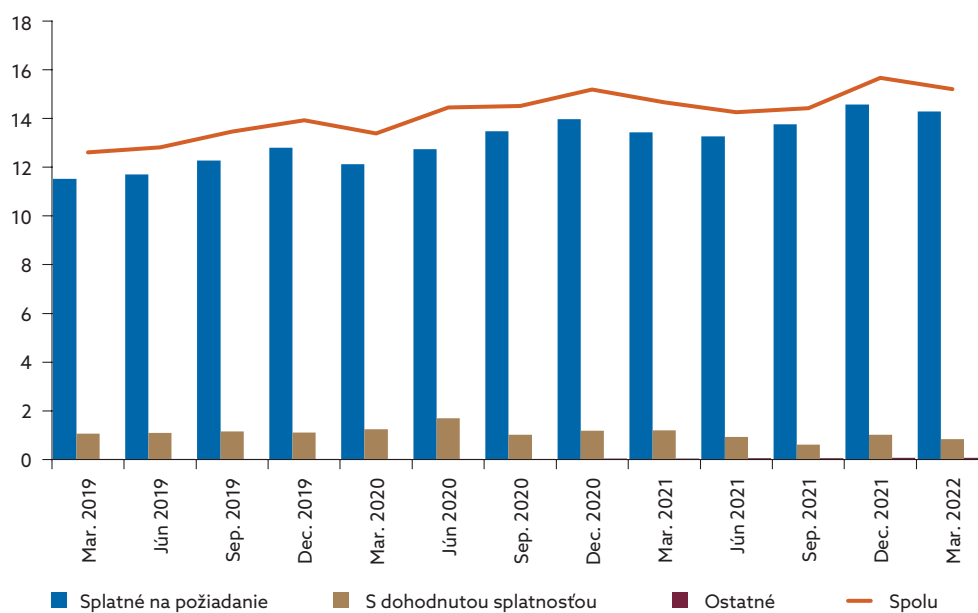
Vklady nefinančných spoločností podľa typu (medziročná zmena, v %)

Zdroj: NBS

Graf 59

Vklady nefinančných spoločností podľa typu (mld. EUR)

Zdroj: NBS

2.9.2 Vklady prijaté od domácností¹

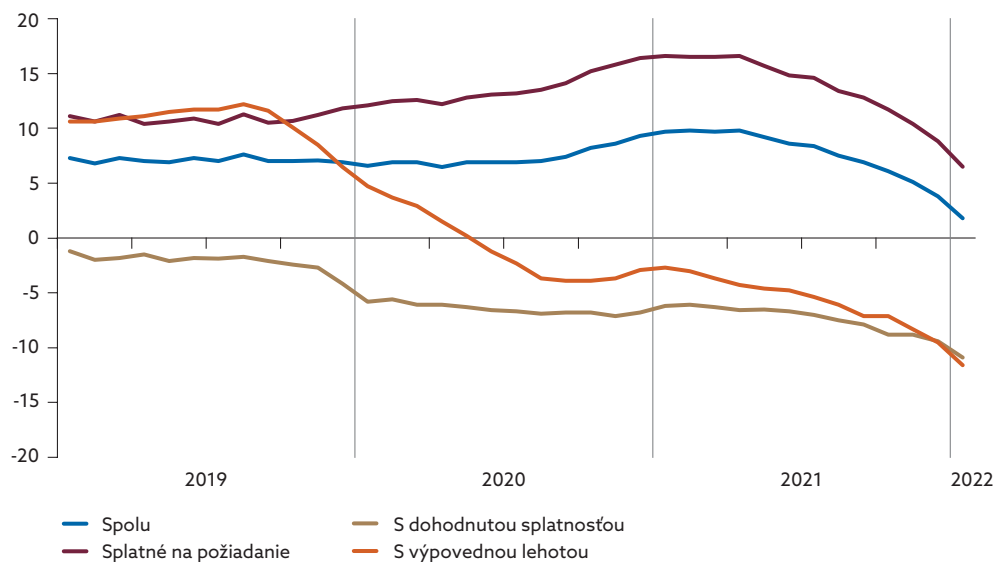
K prvému štvrtroku 2022 sa hodnota vkladov prijatá od domácností zvýšila medziročne o 1,8 % oproti tomu istému obdobiu minulého roka. Vkla-

¹ V roku 2019 došlo k preradeniu vkladov medzi vkladmi splatnými na požiadanie a vkladmi s výpovednou lehotou, čo skreslilo medziročné porovnania uvedených položiek. Uvedené miery rastu platia pre domácnosti eurozóny a sú vypočítané pomocou tokov v daných položkách. Absolútne hodnoty predstavujú domácnosti Slovenska.

dy s dohodnutou splatnosťou medziročne klesli o 10,9 %. Najvýraznejší nárast sme zaznamenali pri vkladoch splatných na požiadanie (o 6,5 %). Pri vkladoch s výpovednou lehotou sme zaznamenali medziročný pokles o 11,6 %.

Graf 60

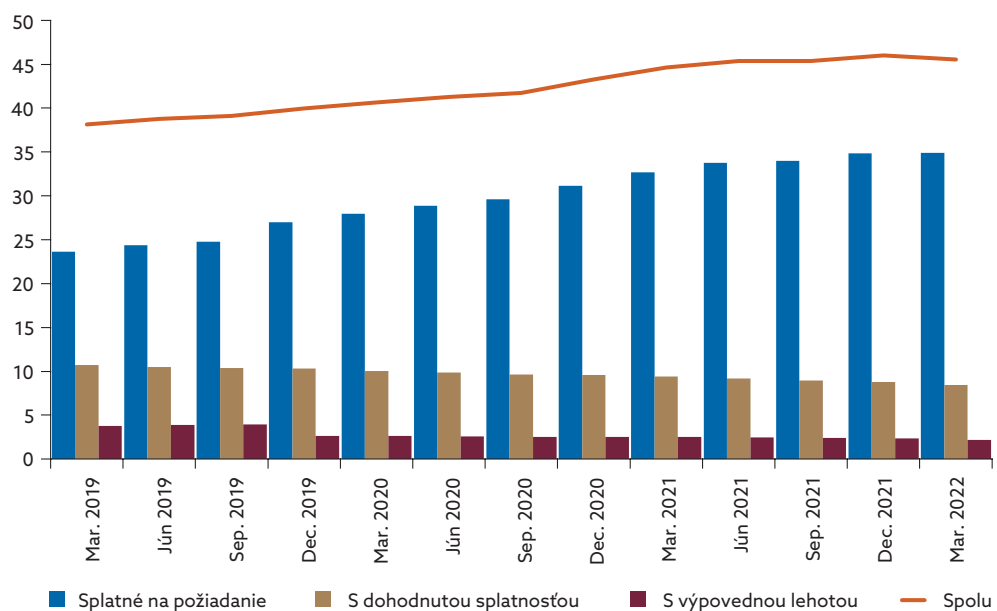
Vklady domácností podľa typu (medziročná zmena, v %)

Zdroj: NBS

Graf 61

Vklady domácností podľa typu (mld. EUR)

Zdroj: NBS

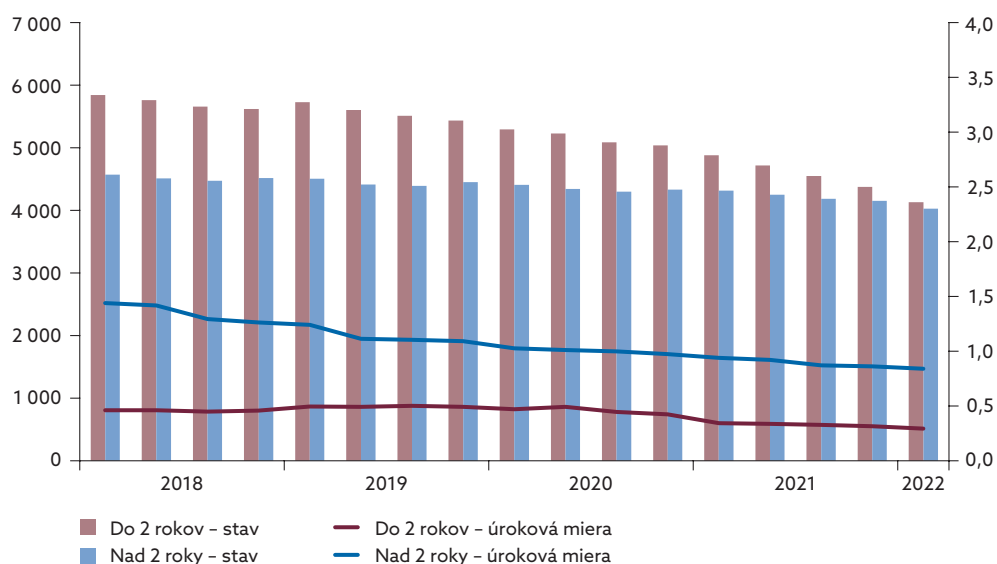
2.10 Úrokové miery, objemy a stavy prijatých vkladov

2.10.1 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od domácností (Zostatky)

Podiel objemu zostatkov vkladov s **dohodnutou splatnosťou do 2 rokov** prijatých od domácností v prvom štvrťroku 2022 v porovnaní s údajmi za prvý štvrťrok 2021 klesol o 2,4 % na 51,0 % z celkového objemu vkladov s dohodnutou splatnosťou. Úročenie vkladov s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov prijatých od domácností v sledovanom období kleslo o 0,07 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 0,3 % p. a. Úročenie vkladov s **dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** v sledovanom období kleslo, konkrétne o 0,1 percentuálneho bodu a zaznamenalo priemernú hodnotu 0,84 % p. a. Celkový objem vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností v porovnávaných obdobiach zaznamenal pokles o 10,0 %.

Graf 62

Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

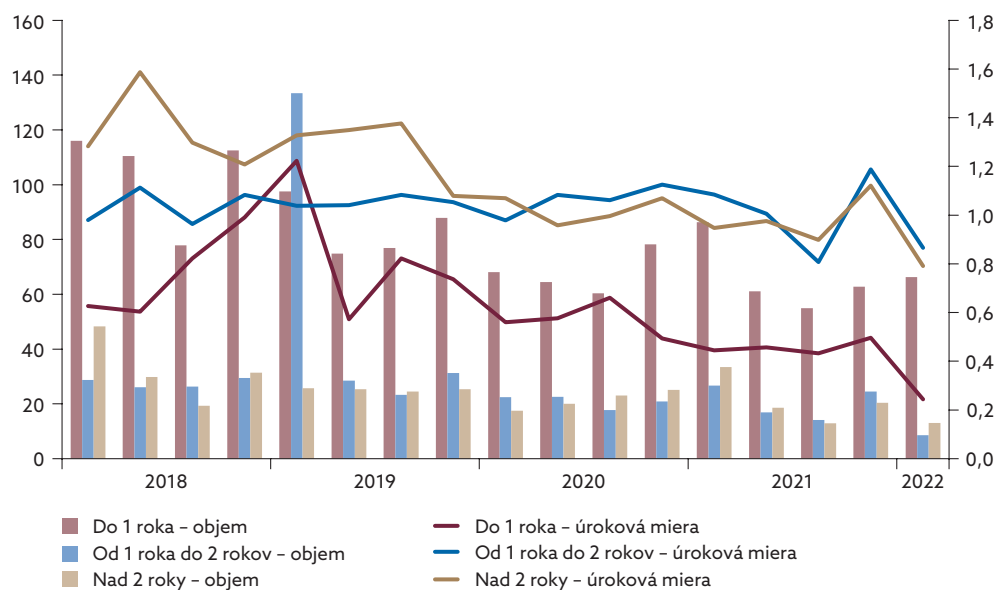
2.10.2 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od domácností (Nové obchody)

Úročenie **nových vkladov** s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností malo v hodnotenom období nasledovný vývoj. Úročenie **vkladov s dohodnutou splatnosťou do 1 roka** kleslo o 0,23 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 0,27 % p. a., pri náraste podielu týchto vkladov o 14,33 % na 73,29 % na novoprijatých vkladoch s dohodnutou splatnosťou celkom. Úročenie nových **vkladov s dohodnutou splatnosťou od 1 roka do 2 rokov** kleslo o 0,14 % na priemernú hodnotu 0,90 % p. a. a v sledovanom období

klesol podiel týchto vkladov o 8,85 % na 10,34 % celkového objemu nových vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností. Úročenie **vkladov s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** kleslo, konkrétne o 0,21 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 0,79 % p. a. pri poklese podielu týchto vkladov o 5,49 % na 16,37 % všetkých nových vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od domácností.

Graf 63

Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností (mil. EUR, % p. a.)

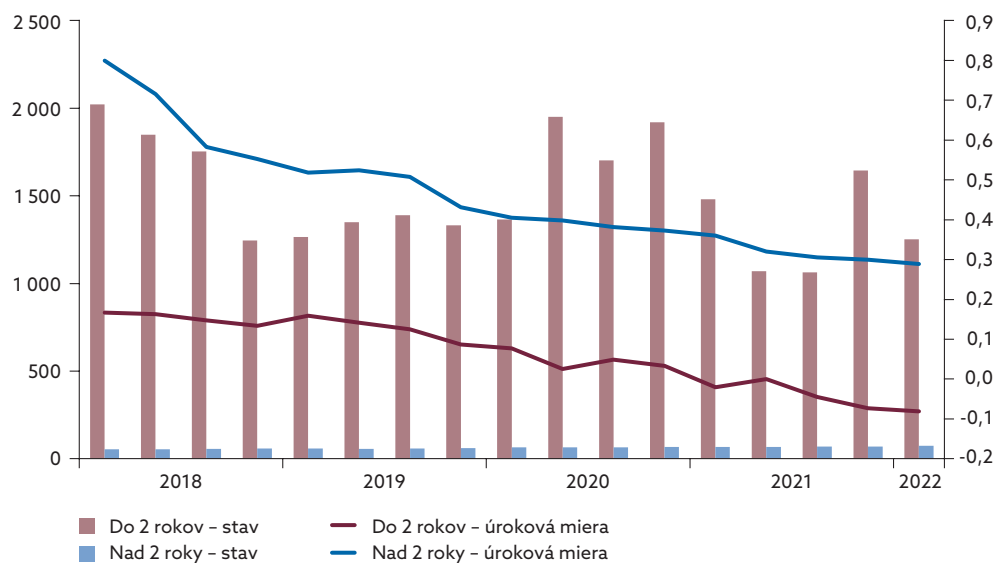
Zdroj: NBS

2.10.3 Úrokové miery a stavy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Zostatky)

Podiel objemu zostatkov **vkladov s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** prijatých od nefinančných spoločností v prvom štvrtroku 2022 v porovnaní s prvým štvrtrokom 2021 vzrástol o 1,28 % na hodnotu 5,15 % z objemu celkových zostatkov vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností s poklesom úrokovej miery na úroveň priemernej hodnoty 0,3 % p. a. Úročenie **vkladov s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov** v sledovanom období rovnako kleslo o 0,08 percentuálneho bodu, na priemernú úroveň -0,07 % p. a. pri poklese (o 1,28 %) podielu týchto vkladov na hodnotu 94,85 % z celkového objemu vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností. Celkový objem vkladov s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností v porovnávanom období klesol o 21,72 %.

Graf 64

Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností (mil. EUR, % p. a.)

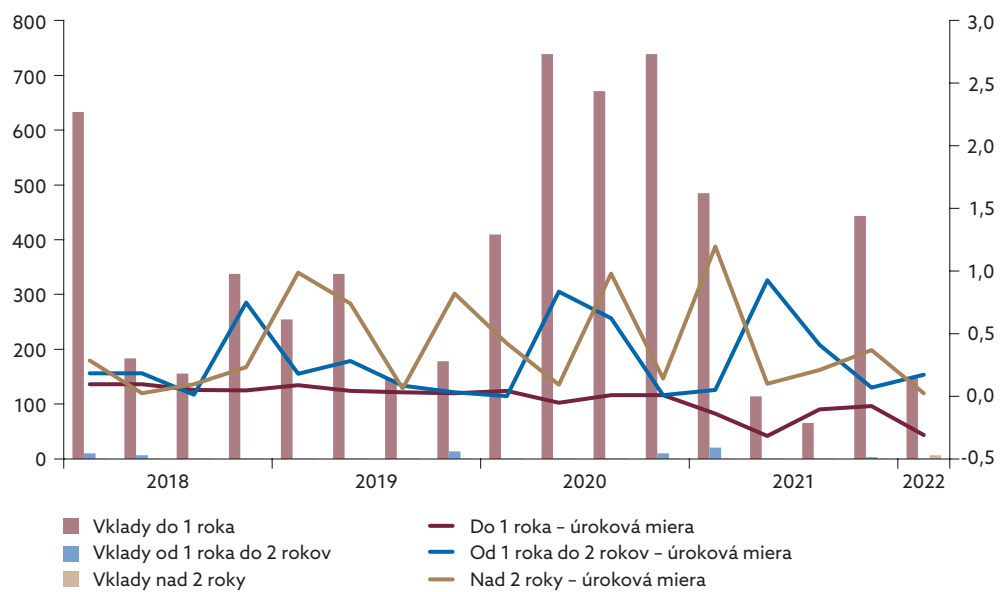
Zdroj: NBS

2.10.4 Úrokové miery a objemy vkladov prijatých od nefinančných spoločností (Nové obchody)

Úročenie **nových vkladov** s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností malo v prvom štvrťroku 2022 v porovnaní s prvým štvrťrokom 2021 nasledovný vývoj. Pri vkladoch **s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky** bol zaznamenaný pokles úročenia o 1,02 percentuálneho bodu na priemernú hodnotu 0,02 % p. a., avšak podiel týchto vkladov je z celkového objemu vkladov s dohodnutou splatnosťou nevýznamný (1,43 %). Úročenie nových vkladov **s dohodnutou splatnosťou od 1 do 2 rokov** nevýznamne kleslo o 0,01 percentuálneho bodu a zaznamenalo priemernú hodnotu 0,02 % p. a. Úročenie nových vkladov **s dohodnutou splatnosťou do 1 roka** rovnako kleslo, konkrétne o 0,16 percentuálneho bodu a dosiahlo priemernú úroveň -0,24 % p. a. Zároveň táto kategória nových vkladov je objemovo najvýznamnejšia – predstavuje 97,16 % podiel na nových vkladoch s dohodnutou splatnosťou prijatých od nefinančných spoločností.

Graf 65

Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností (mil. EUR, % p. a.)

Zdroj: NBS

3 Kolektívne investovanie – Podielové fondy

Na finančnom trhu SR je kolektívne investovanie zastúpené siedmimi tuzemskými a jednou zahraničnou správcovskou spoločnosťou, ktoré mali k 31.3.2022 v správe 98 tuzemských otvorených a 1 uzavretý podielový fond.

Tuzemské správcovské spoločnosti:

- 365.invest, správ. spol., a. s.
- Asset Management Slovenskej sporiteľne, správ. spol., a.s.
- Eurizon Asset Management Slovakia, správ. spol., a.s.
- GOLDSIDE Asset Management, správ. spol., a.s.
- IAD Investments, správ. spol., a.s.
- PARTNERS ASSET MANAGEMENT, správ. spol., a.s.
- Tatra Asset Management, správ. spol., a.s.

Zahraničná správcovská spoločnosť:

- ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost

3.1 Aktuálny vývoj na tuzemskom trhu kolektívneho investovania

Pre účely menovej a finančnej štatistiky zostavovanej Európskou centrálnou bankou delíme podielové fondy podľa investičnej stratégie na nasledovné kategórie: fondy peňažného trhu, dlhopisové, akciové, zmiešané, realitné, hedžové a ostatné fondy. Začiatkom roka 2021 došlo pri niektorých fondoch k reklasifikácii investičnej stratégie z pohľadu NBS štatistiky, čo sa prejavilo najmä na poklese počtu ostatných fondov.

Najväčší podiel na celkových aktívach mali k 31.3.2022 zmiešané fondy s podielom 49,02 %, nasledujú realitné fondy (23,20 %). Akciové fondy (14,20 %) už predbehli dlhopisové (13,50 %), pričom pred pandémiou koronavírusu tvorili celkové aktíva akciových fondov menej ako polovicu aktív dlhopisových. Ostatné fondy mali k 31.3.2022 podiel 0,09 %.

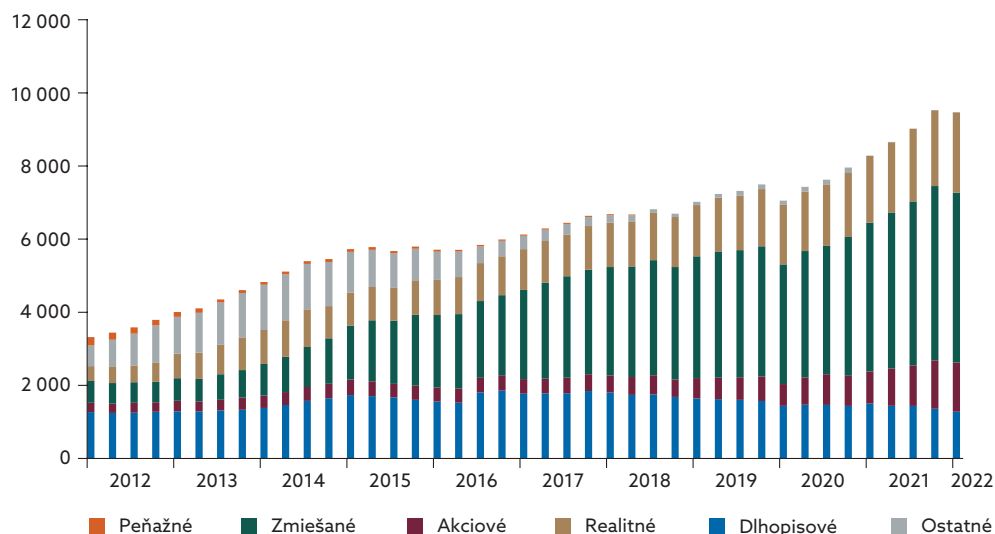
Tabuľka 8 Medziročná zmena aktív podielových fondov podľa typu

Celkové aktíva	Medziročná zmena (v %)								
	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020	XII. 2020	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022
Dlhopisové	-12,34	-9,31	-8,78	-8,60	4,24	-2,15	-1,85	-5,32	-14,80
Akciové	7,24	27,36	36,61	23,23	47,38	36,78	31,95	60,01	53,12
Zmiešané	-1,76	0,00	0,96	6,53	24,42	23,53	27,72	25,66	14,10
Realitné	16,19	10,83	12,53	11,91	12,06	17,97	18,00	18,47	20,40
Ostatné	28,51	22,78	2,10	17,24	-92,25	-93,20	-93,13	-94,56	-6,09

Zdroj: NBS

Graf 66

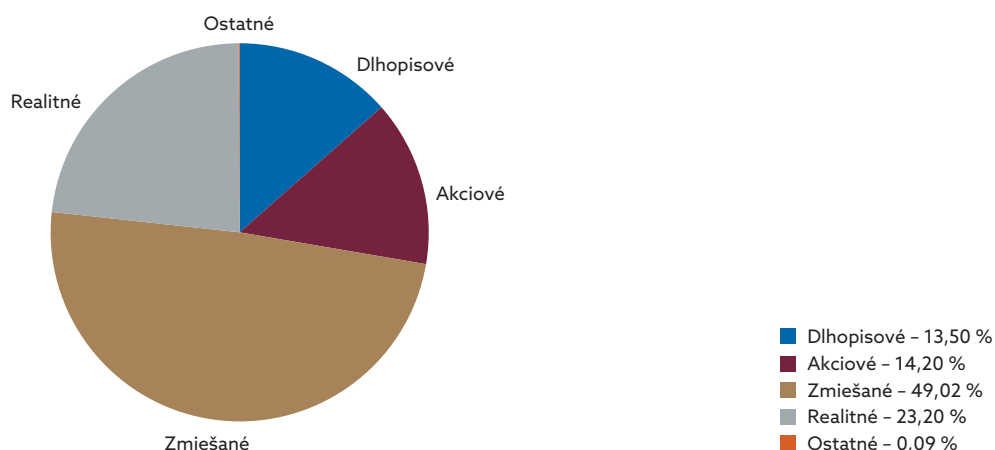
Vývoj aktív podielových fondov podľa investičnej stratégie (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 67

Podiel jednotlivých typov fondov na celkových aktívach tuzemských podielových fondov k 31.3.2022

Zdroj: NBS

3.2 Štruktúra aktív tuzemských podielových fondov

3.2.1 Dlhopisové fondy

Dlhopisové fondy investujú v prevažnej miere do vládnych a bankových dlhových cenných papierov a do termínovaných vkladov v bankách.

K 31.3.2022 mali najvyšší podiel na spravovaných aktívach dlhové cenné papiere (68,39 %). Významná časť finančných prostriedkov je naďalej investovaná do podielových listov podielových fondov, ich podiel na majetku bol na konci marca 19,52 %. Nasledovali termínované vklady a bežné účty s 10,65 %. Zvyšných 1,44 % tvorili ostatné aktíva a finančné deriváty.

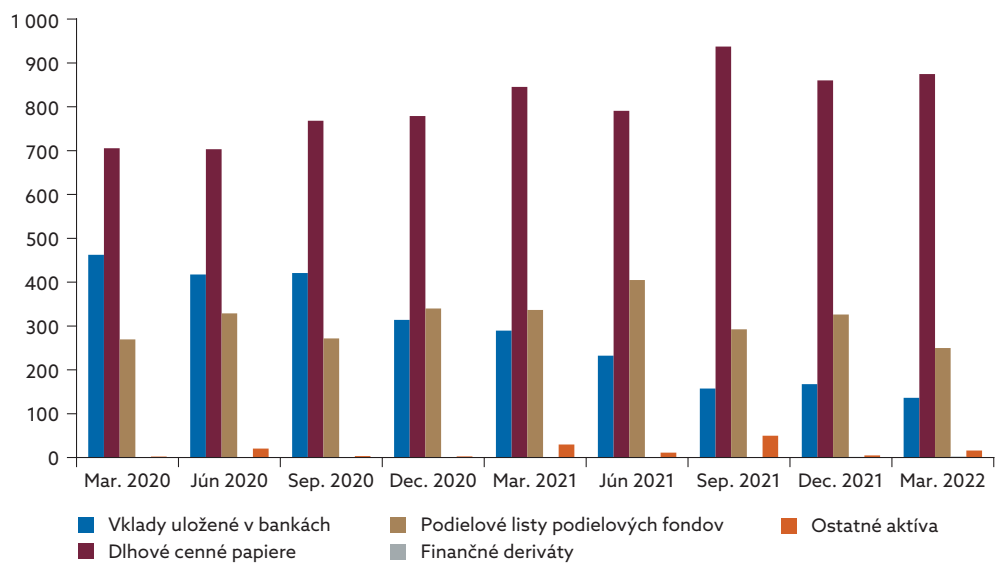
Najvýznamnejšou súčasťou portfólia dlhových cenných papierov z geografického hľadiska sú cenné papiere emitované v krajinách zo zvyšku sveta s podielom 42,79 %. Nasledovali tuzemské cenné papiere (34,40 %) a cenné papiere emitované v ostatných členských štátoch eurozóny, ktorých podiel mal na konci prvého kvartálu 2022 hodnotu 22,81 %.

Zo sektorového hľadiska dominujú medzi cennými papiermi v portfóliu dlhopisových fondov vládne dlhopisy, ktorých podiel bol k 31.3.2022 na úrovni 41,93 %, nasledujú dlhové cenné papiere emitované nefinančnými spoločnosťami a ostatnými finančnými inštitúciami s podielom 35,97 %. Zvyšných 22,10 % tvorili dlhové cenné papiere emitované bankami.

Z hľadiska zostatkovej splatnosti cenných papierov mali dlhopisové fondy v portfóliu 21,35 % cenných papierov splatných do jedného roka, 19,03 % cenných papierov, ktorých splatnosť bola v intervale od jedného do dvoch rokov a 59,62 % cenných papierov so splatnosťou nad dva roky.

Graf 68

Dlhopisové fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 69

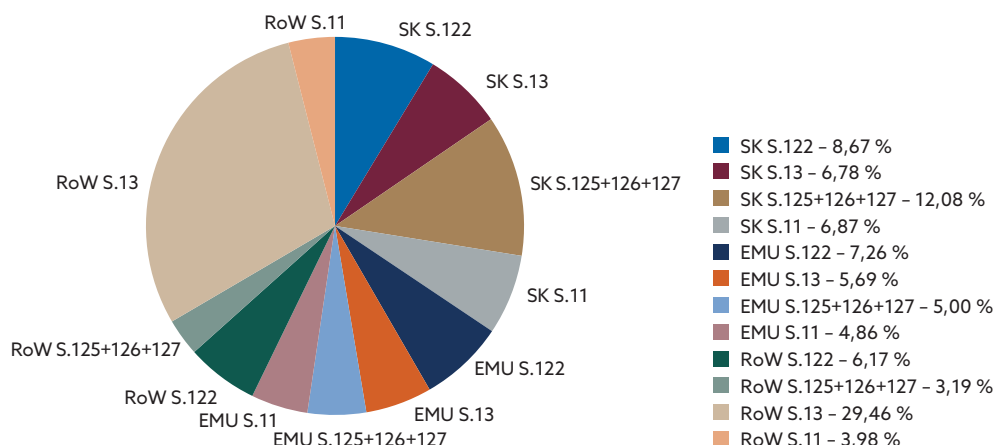
Štruktúra aktív dlhopisových fondov k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Graf 70

Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov k 31.3.2022

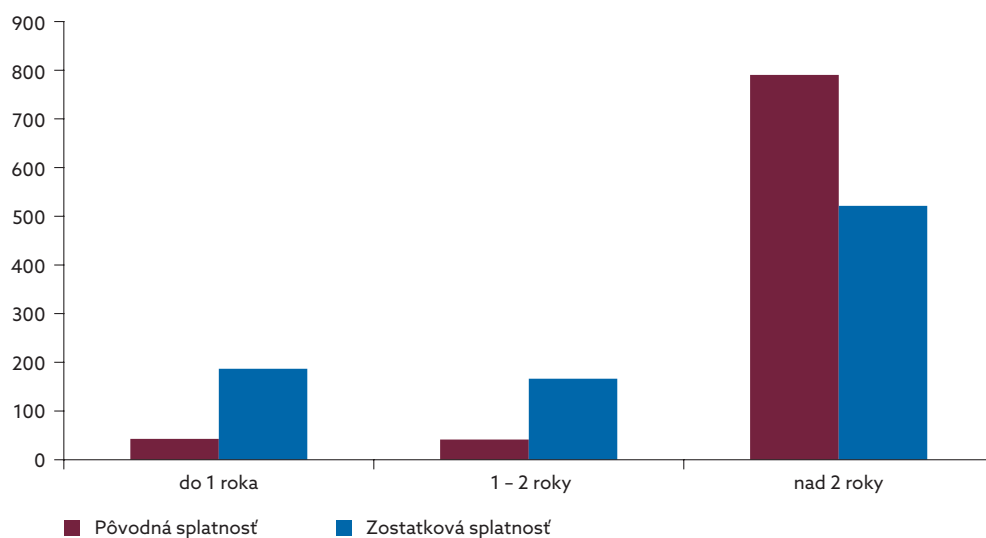

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 71

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov podľa splatnosti k 31.3.2022 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

3.2.2 Akciové fondy

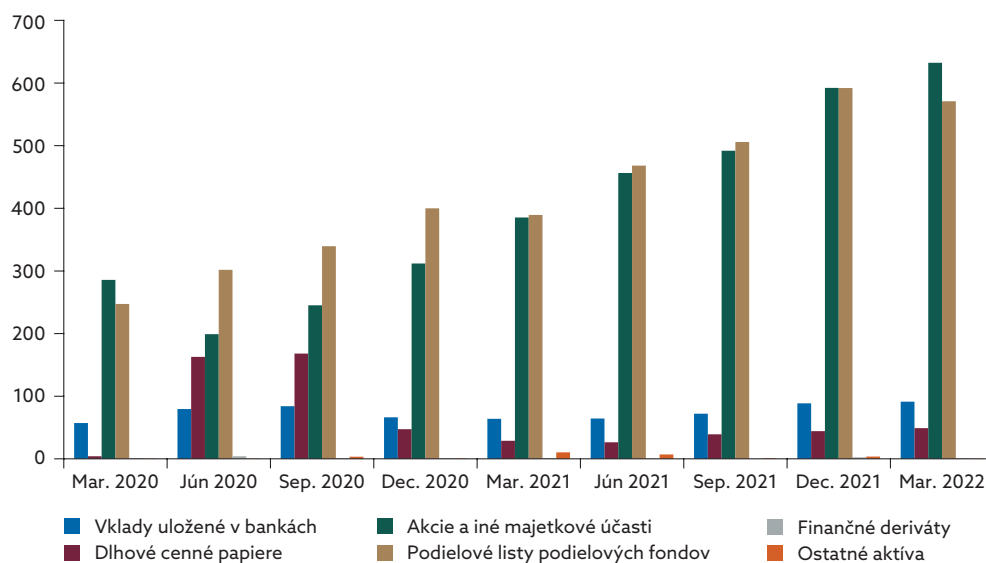
Najvýznamnejšími položkami majetku boli na konci marca 2022 akcie a iné majetkové účasti (47,01 %) a podielové listy podielových fondov s podielom 42,45 %. Nasledovali vklady uložené v bankách (6,78 %) a dlhové CP (3,64 %). Ostatné aktíva, vrátane finančných derivátov tvorili 0,13 % z celkových aktív akciových fondov.

Geografické členenie podielových listov podielových fondov v portfóliu sa počas sledovaného štvrťroku výrazne nezmenilo. K 31.3.2022 bolo 5,05 % podielových listov podielových fondov tuzemských, ďalších 91,17 % boli podielové listy emitované podielovými fondmi z ostatných členských štátov eurozóny a 3,78 % podielové listy podielových fondov zo zvyšku sveta.

V portfóliu akcií dominujú akcie nefinančných spoločností zo zvyšku sveta s podielom 76,36 %, nasledovali nefinančné spoločnosti z členských štátov eurozóny s 9,51 %. Ostatné sektory svojimi podielmi dosahujú hodnoty pod 5 %.

Graf 72

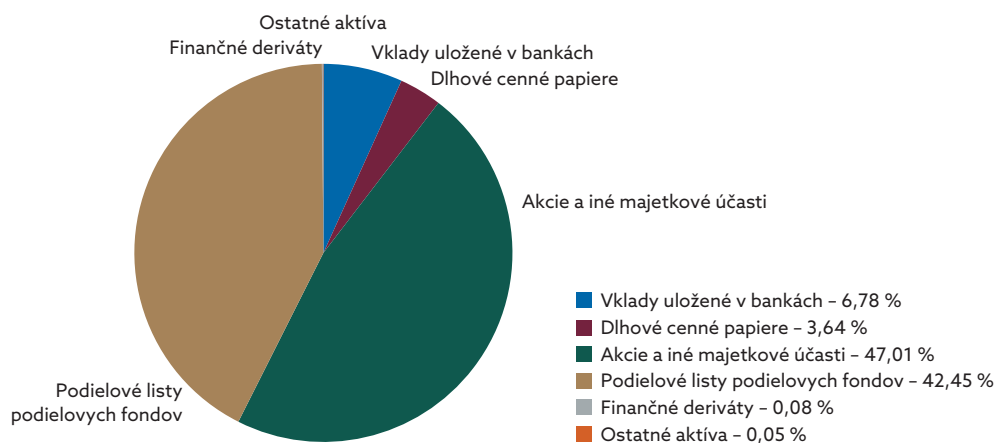
Akciové fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 73

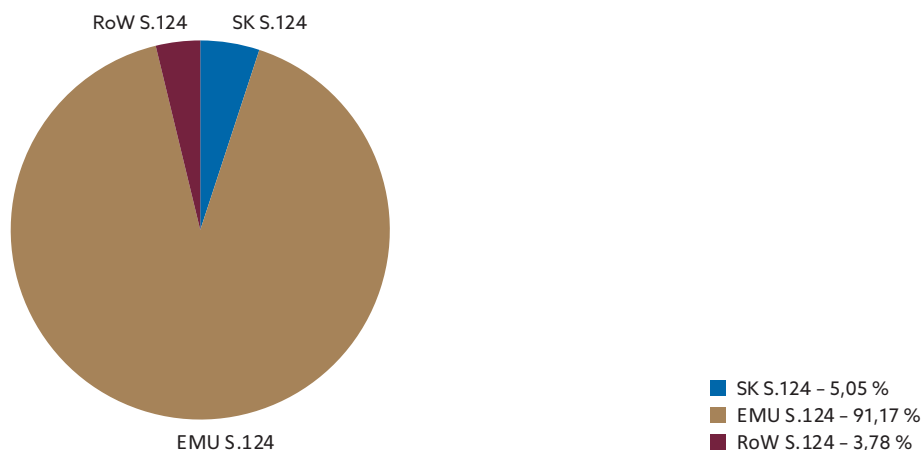
Štruktúra aktív akciových fondov k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Graf 74

Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu akciových fondov k 31.3.2022

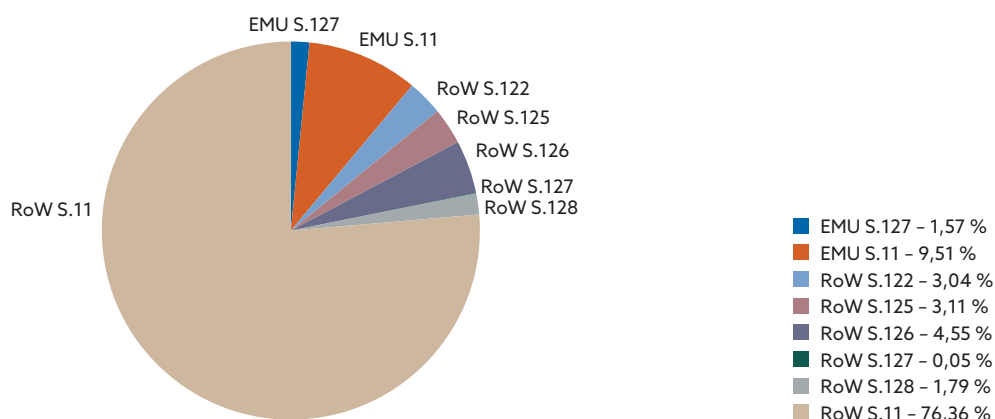

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 75

Geografické a sektorové členenie akcií v portfóliu akciových fondov k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Poznámka: EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

3.2.3 Zmiešané fondy

Najvýznamnejšou položkou aktív zmiešaných fondov sú dlhodobo podielové listy podielových fondov. Ich podiel na majetku bol ku koncu marca 2022 na úrovni 65,57 %. Ďalšími významnými zložkami majetku zmiešaných fondov boli dlhové cenné papiere (24,35 %) a vklady uložené v bankách (5,98 %). Akcie sa podieľali 2,66 %, ostatné aktíva, vrátane finančných derivátov 1,44 %.

Z geografického hľadiska sa štruktúra podielových listov v sledovanom štvrťroku výrazne nezmenila. Najvýznamnejšiu pozíciu v portfóliu podie-

lových listov s podielom 73,83 % mali podielové listy emitované v eurozóne. Nasledovali podielové listy emitované tuzemskými podielovými fondmi s podielom 21,04 %. Podiel podielových listov emitovaných v krajinách zo zvyšku sveta mal na konci prvého kvartálu 2022 hodnotu 5,13 %.

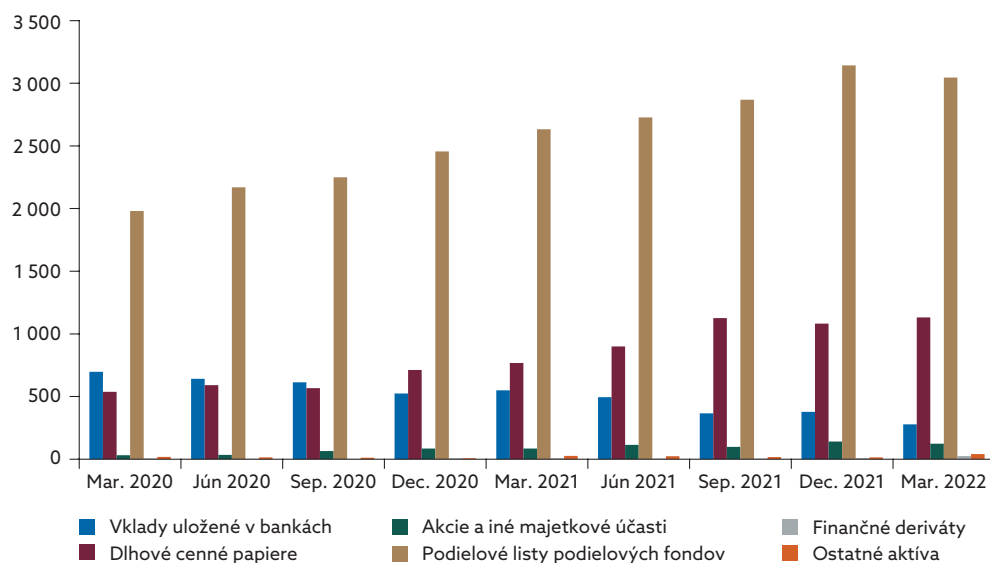
Z pohľadu geografickej štruktúry cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov tvorili na konci marca 2022 najväčšiu skupinu dlhopisy emitované tuzemcami s podielom 44,75 %, nasledovali cenné papiere emitované spoločnosťami zo zvyšku sveta (34,06 %). Cenné papiere z ostatných členských štátov eurozóny tvorili 21,19 % z celkovej hodnoty aktív.

Z pohľadu sektorov mala najväčší podiel verejná správa (40,96 %), nasledujú ostatní finanční sprostredkovatelia (25,35 %), bankový sektor (18,22 %) a nefinančné spoločnosti (15,35 %). Podiel ostatných sektorov dosiahol 0,11 %.

Z hľadiska zostatkovej splatnosti cenných papierov mali na konci prvého kvartálu 2022 zmiešané fondy v portfóliu 17,67 % cenných papierov do jedného roka, 12,88 % od jedného do dvoch rokov a 69,45 % nad dva roky.

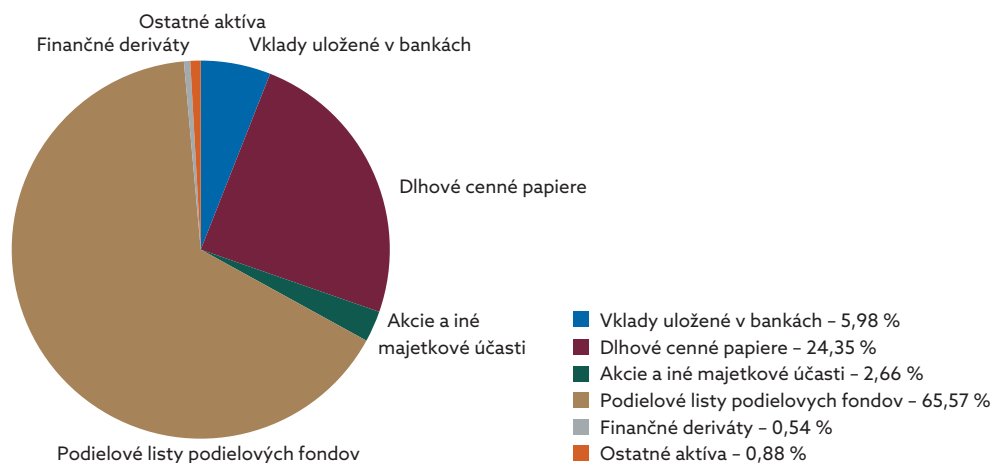
Graf 76

Zmiešané fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

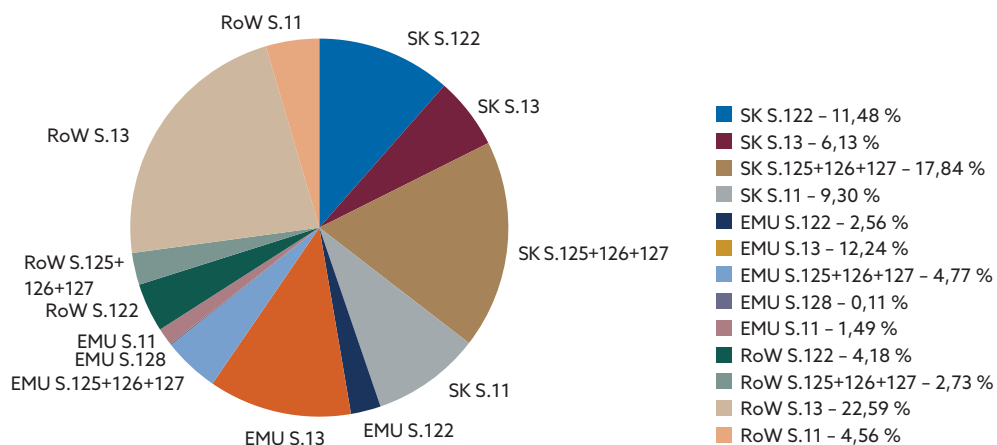
Zdroj: NBS

Graf 77
Štruktúra aktív zmiešaných fondov k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Graf 78
Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov k 31.3.2022

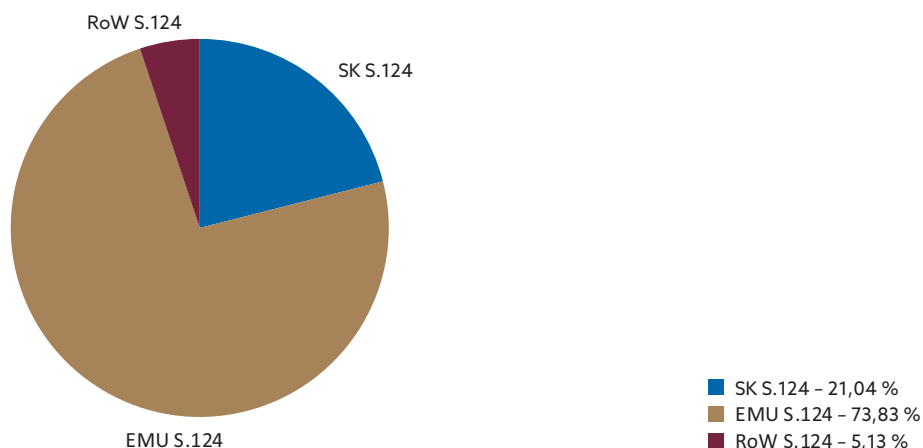

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 79

Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu zmiešaných fondov k 31.3.2022

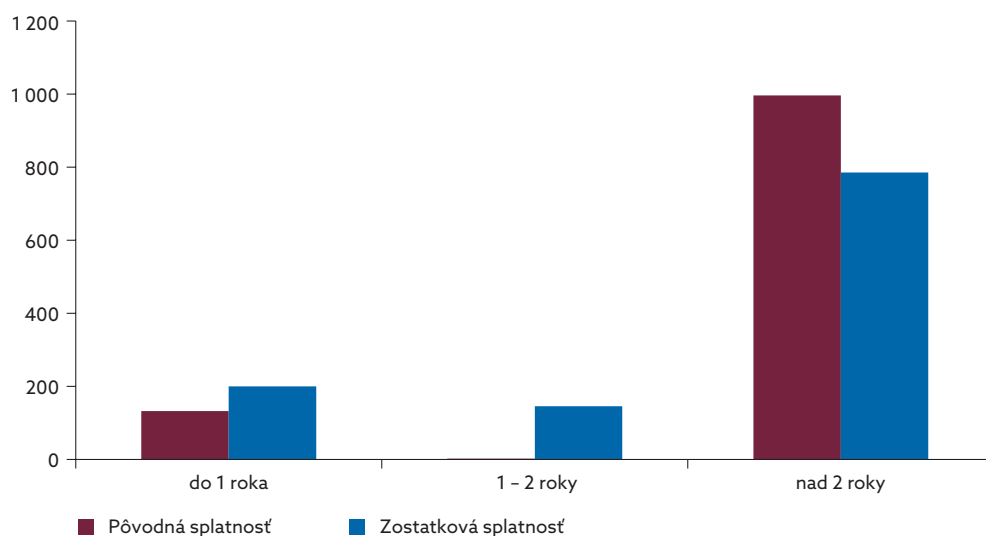

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 80

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov podľa splatnosti k 31.3.2022 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

3.2.4 Realitné fondy

Realitné fondy sa v rámci svojej investičnej stratégie zameriavajú na investovanie do akcií a do majetkových účastí v realitných spoločnostiach. V zmysle zákona využívajú získané prostriedky tiež na pôžičky realitným spoločnostiam.

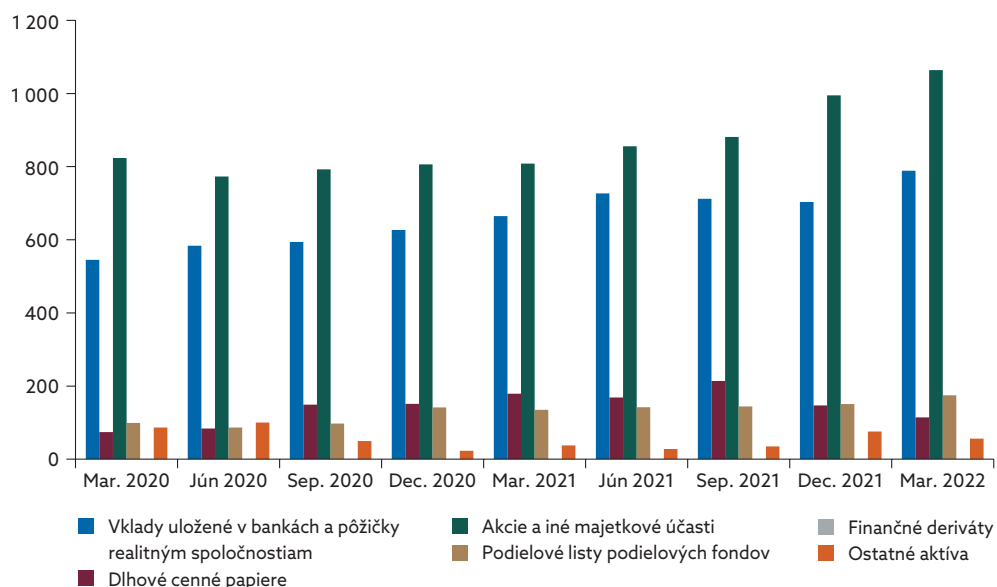
Podiel bilančnej položky - vklady v bankách a pôžičky poskytnuté realitným spoločnostiam na konci prvého kvartálu 2022 bol na úrovni 35,08 %.

Podiel akcií a iných majetkových účastí mal hodnotu 48,42 %. Realitné fondy investovali v sledovanom štvrtroku v menšej miere aj do podielových listov podielových fondov (7,94 %), dlhových cenných papierov (5,19 %) a do ostatných aktív (2,57 %).

Z geografického a sektorového hľadiska majú najväčší podiel na akciách a majetkových úastiach v portfóliu realitných fondov tuzemské nefinančné spoločnosti (S.11) s podielom 77,63 %. Nasledujú nefinančné spoločnosti zo zvyšku sveta s podielom 21,85 %. Ostatné sektory sa podieľajú menej ako jedným percentom.

Graf 81

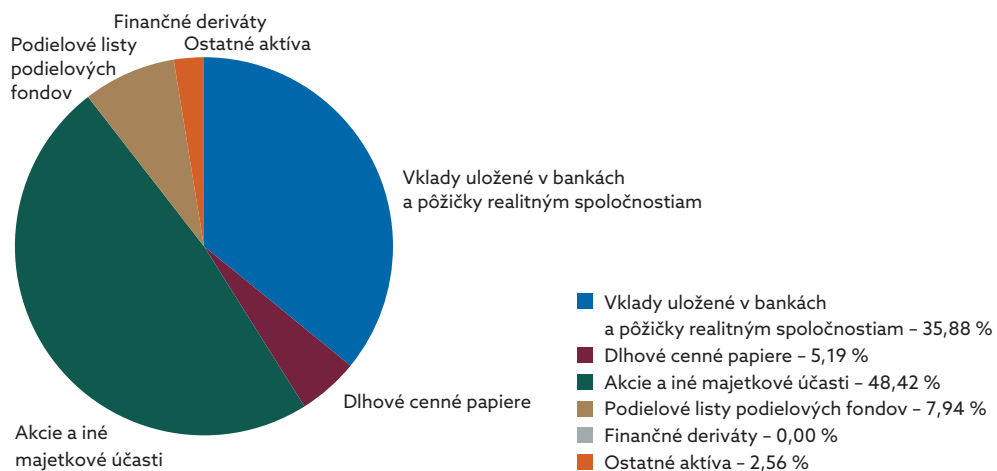
Realitné fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 82

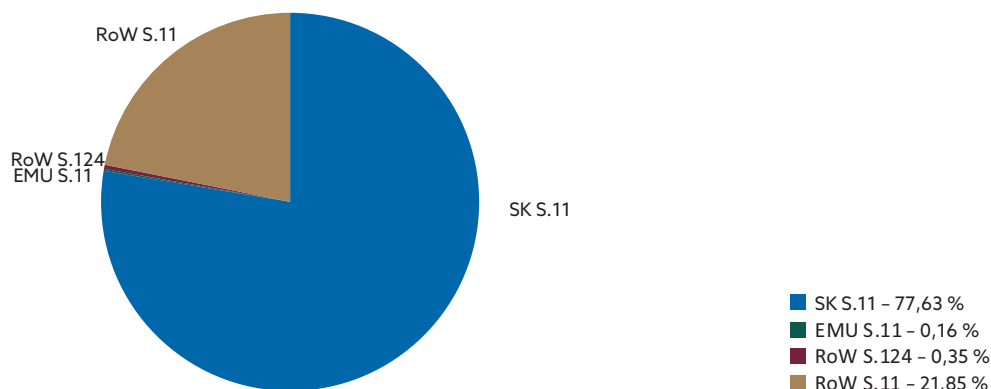
Štruktúra aktív realitných fondov k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Graf 83

Geografické a sektorové členenie akcií a iných majetkových účastí v portfóliu realitných fondov k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

3.2.5 Ostatné fondy

Medzi ostatné podielové fondy sa zaraďujú podielové fondy, ktorých investičná stratégia sa nedá jednoznačne zaradiť ani do jednej z predchádzajúcich kategórií. Zaraďujeme sem takzvané zaistené fondy, špeciálne fondy alternatívnych investícií (napríklad komoditné fondy), špeciálne fondy cenných papierov, špeciálne fondy profesionálnych investorov a iné.

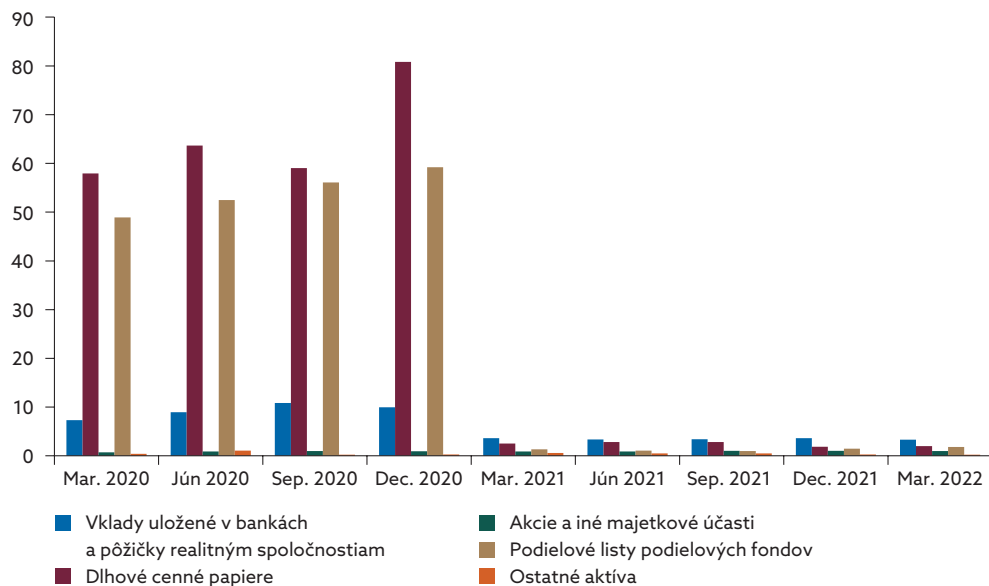
Hlavnými zložkami majetku ostatných fondov v správe tuzemských správcovských spoločností sú vklady uložené v bankách, dlhové cenné papiere a podielové listy podielových fondov.

Aktíva ostatných fondov k 31.3.2022 tvorili vklady uložené v bankách a pôžičky realitným spoločnostiam (39,61 %), dlhové cenné papiere (23,95 %), podielové listy (21,88 %), akcie a iné majetkové účasti (11,73 %) a ostatné aktíva (2,83 %).

Geografické členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov sa v prvom kvartáli roku 2022 výrazne nezmenilo. Dominantnú pozíciu majú aj naďalej tuzemské cenné papiere s podielom 48,31 %, nasledujú cenné papiere emitované zvyškom sveta (31,74 %) a cenné papiere emitované ostatnými členskými štátmi eurozóny (19,95 %).

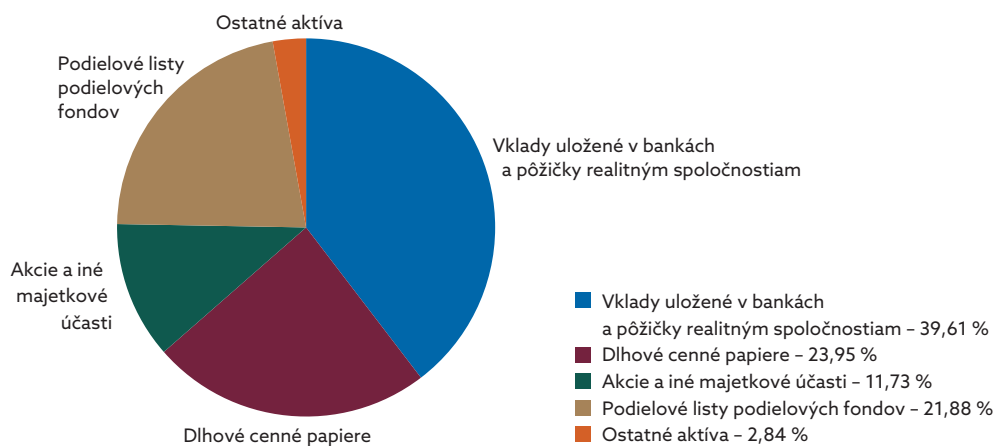
Zo sektorového hľadiska tvorili portfólio cenných papierov ostatní finanční sprostredkovatelia (S.125+S.126+S.127) s podielom 71,52 % a nefinančné spoločnosti (28,48 %). Podľa zostatkovej splatnosti cenných papierov mali ostatné fondy v portfóliu 38,39 % cenných papierov do jedného roka, 20,79 % cenných papierov od jedného do dvoch rokov a 40,82 % cenných papierov nad dva roky.

Graf 84
Ostatné fondy: vývoj štruktúry aktív (mil. EUR)

Zdroj: NBS

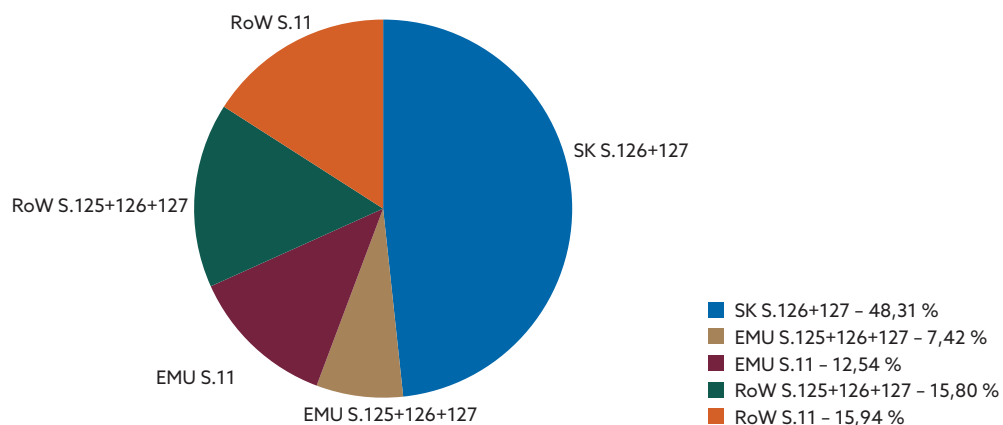
Graf 85
Štruktúra aktív ostatných fondov k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Graf 86

Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov k 31.3.2022

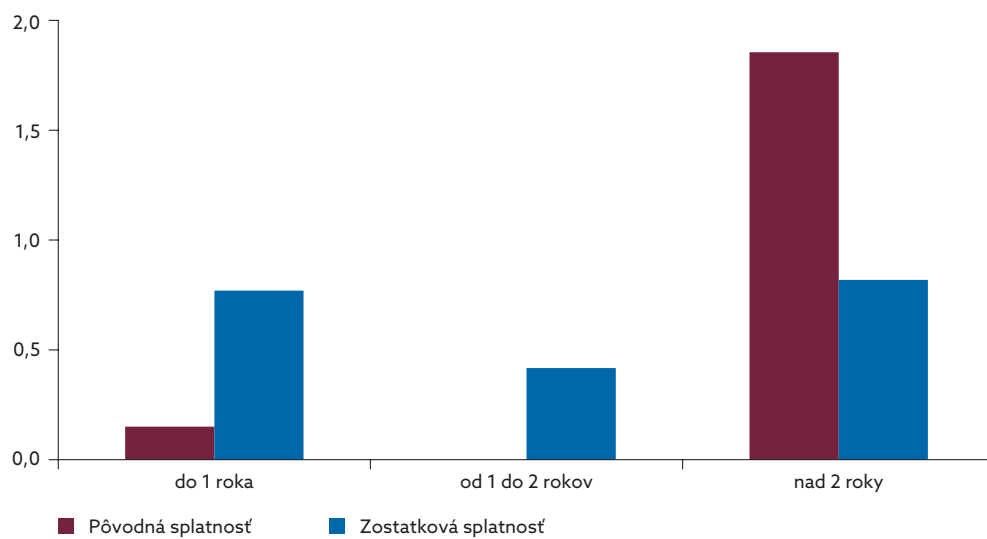

Zdroj: NBS

Poznámka: SK = tuzemský emitent, EMU = emitent z ostatných členských krajín eurozóny, RoW = emitent zo zvyšku sveta.

Graf 87

Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov podľa splatnosti k 31.3.2022 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

4 Lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania

Spoločnosti sú podľa sektorovej klasifikácie ekonomických subjektov ESA 2010 súčasťou sektora S.125 – ostatní finanční sprostredkovatelia², v rámci ktorého tvoria spolu podskupinu, takzvaných finančných spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom (*Financial Corporations engaged in Lending*). Zoznam subjektov, ktoré vykazujú bilančné údaje do Národnej banky Slovenska podľa Opatrenia NBS³ bol aktualizovaný začiatkom roku 2022.

Prvý kvartál 2022 mal z pohľadu aktív priaznivý vývoj pre faktoringové a iné spoločnosti. Lízingové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania zaznamenali v tomto kvartáli v medziročnom porovnaní aktív pokles.

Celková hodnota aktív faktoringových a iných spoločností k 31.3.2022 medziročne vzrástla o 20,06 % oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka. V prvom kvartáli roku 2022 hodnota celkových aktív spoločností splátkového financovania medziročne klesla o 24,52 % a hodnota aktív lízingových spoločností klesla oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka o 14,19 %, čo bolo spôsobené najmä ukončením činnosti spoločnosti VÚB Leasing, a.s..

² Európsky systém národných účtov (ESA 2010) definuje „ostatných finančných sprostredkovateľov, okrem poisťovacích korporácií a penzijných fondov“ ako finančné korporácie a kvázi-korporácie, ktoré sa zaoberajú hlavne finančným sprostredkovaním na základe prijímania záväzkov v iných formách ako je hotovosť, vklady a/alebo blízke náhrady vkladov od inštitucionálnych jednotiek, iných ako peňažné finančné inštitúcie, alebo poisťné technické rezervy.

³ Opatrenie NBS č. 19/2014 o predkladaní výkazu faktoringovou spoločnosťou, spoločnosťou splátkového financovania alebo lízingovou spoločnosťou na štatistické účely (oznámenie č. 248/2014 Z.z.).

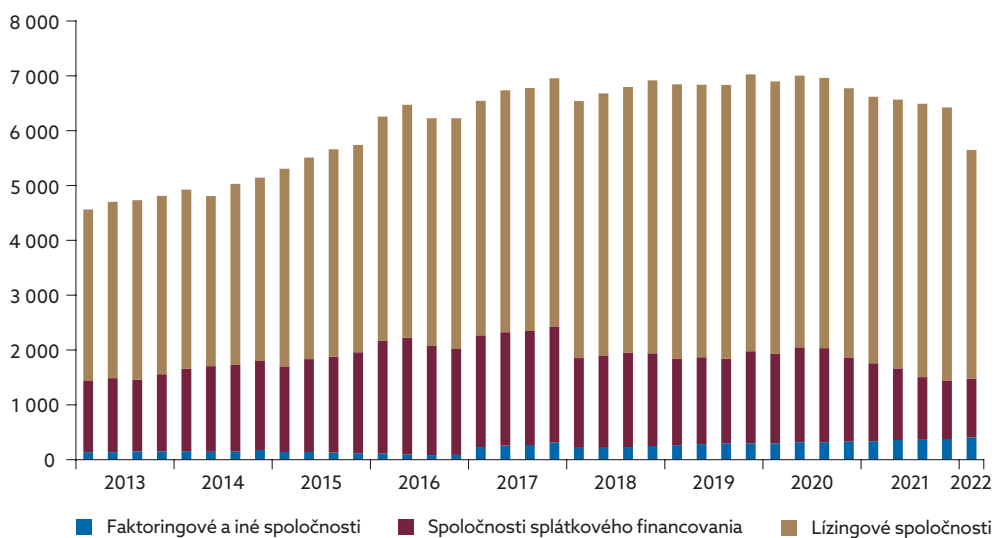
Tabuľka 9 Medziročná zmena aktív faktoringových a iných spoločností, spoločností splátkového financovania a lízingových spoločností

Celkové aktíva	Medziročná zmena (v %)								
	III. 2020	VI. 2020	IX. 2020	XII. 2020	III. 2021	VI. 2021	IX. 2021	XII. 2021	III. 2022
Faktoring a iné spoločnosti	12,90	12,15	8,55	9,38	11,84	12,86	13,72	14,92	20,06
Splátkové financovanie	4,27	9,10	10,79	-8,54	-13,14	-24,47	-33,50	-29,79	-24,52
Lízing	-0,93	-0,22	-1,28	-2,73	-2,02	-1,10	1,18	1,42	-14,19

Zdroj: NBS

Graf 88

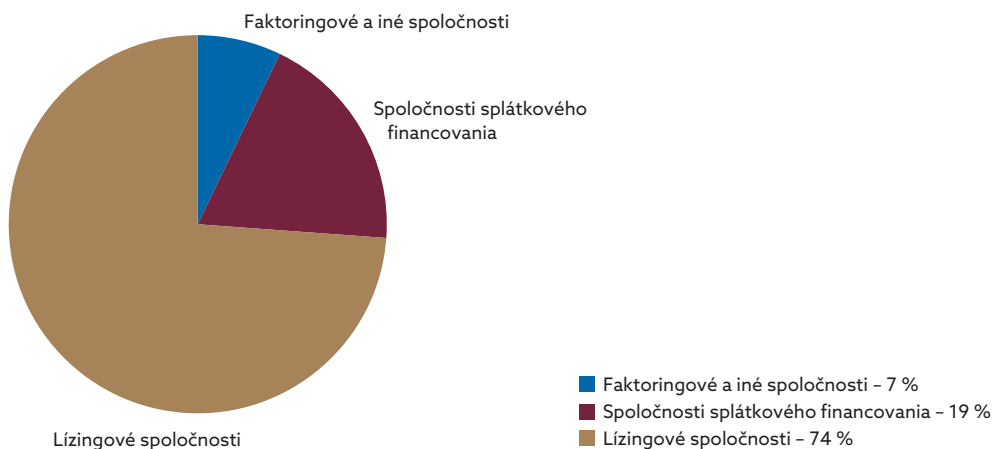
Vývoj aktív spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 89

Podiel jednotlivých typov spoločností na celkových aktívach k 31.3.2022

Zdroj: NBS

V rámci spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom si dlhodobo najvýznamnejšiu pozíciu udržiavajú lízingové spoločnosti. V prvom kvartáli 2022 bol ich podiel na celkových aktívach 74 %. Nasledujú spoločnosti splátkového financovania (19 %) a faktoringové a iné spoločnosti s podielom 7 %.

Pri pohľade na geografické členenie úverových pohľadávok spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom je zrejmé, že sú využívané prevažne tuzemskými klientmi.

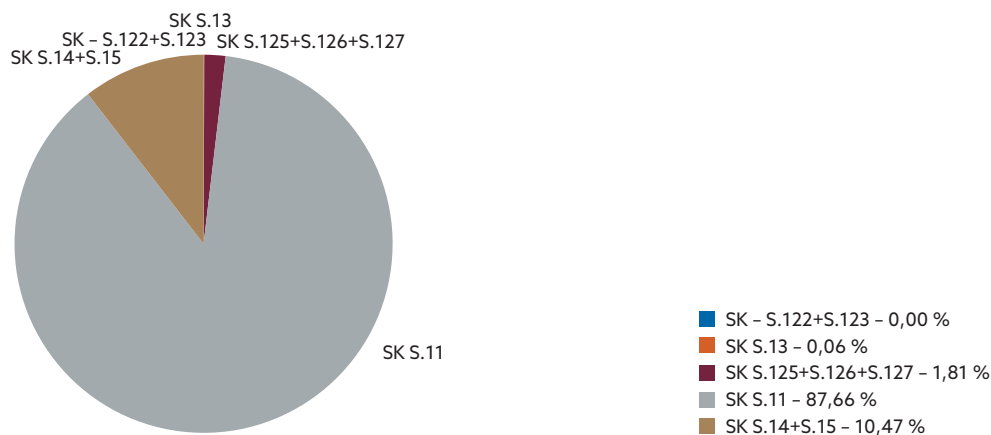
Pri financovaní prostredníctvom finančného lízingu majú tuzemskí klienti 100 % zastúpenie. Najvýznamnejšiu pozíciu majú nefinančné spoločnosti (87,66 %), nasleduje sektor domácností (10,47 %). Ostatné sektory majú spolu podiel 1,87 %.

Celkový podiel tuzemských klientov spoločností splátkového financovania mal k 31.3.2022 hodnotu 40,58 %. Podiel klientov z ostatných štátov eurozóny bol 58,57 %, zo zvyšku sveta 0,85 %. Keďže nákup spotrebného tovaru na splátky je na Slovensku dlhodobo významnou formou financovania domácností, dominantným sektorom spomedzi tuzemských klientov je sektor domácností s podielom 87,47 %. Nasledujú nefinančné spoločnosti s podielom 11,08 % a ostatní finanční sprostredkovatelia so zastúpením 1,45 %.

Na konci prvého kvartálu 2022 mal podiel tuzemských klientov faktoringových a iných spoločností hodnotu 98,67 %. Podiel klientov zo zvyšku sveta bol 1,33 %. Medzi klientmi faktoringových a iných spoločností na Slovensku dominovali domácnosti s podielom 69,86 %. Zvyšnú časť tvorili nefinančné spoločnosti (29,57 %) a bankový sektor (0,57 %).

Graf 90

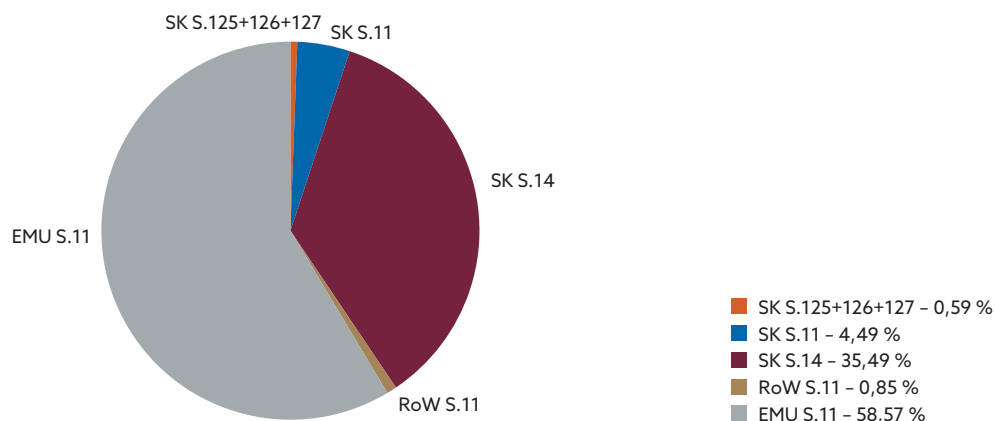
Geografické a sektorové členenie pohľadávok lízingových spoločností k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Graf 91

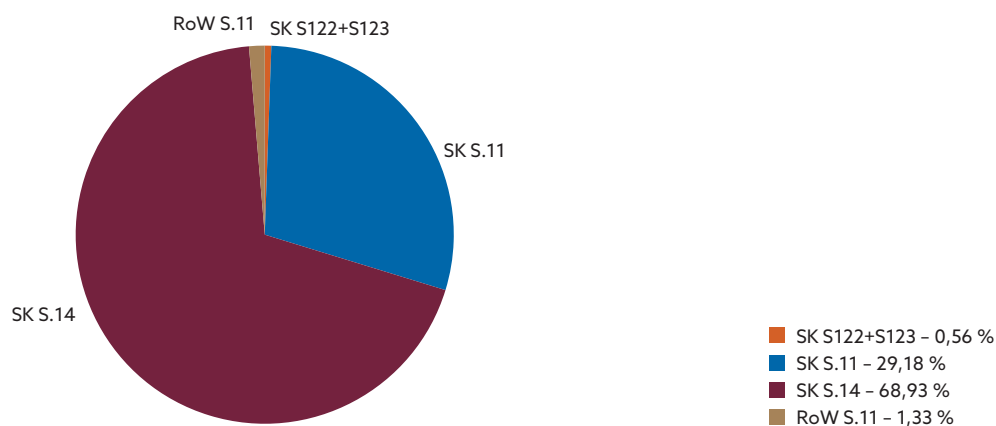
Geografické a sektorové členenie pohľadávok spoločností splátkového financovania k 31.3.2022

Zdroj: NBS

Graf 92

Geografické a sektorové členenie pohľadávok faktoringových a iných spoločností k 31.3.2022

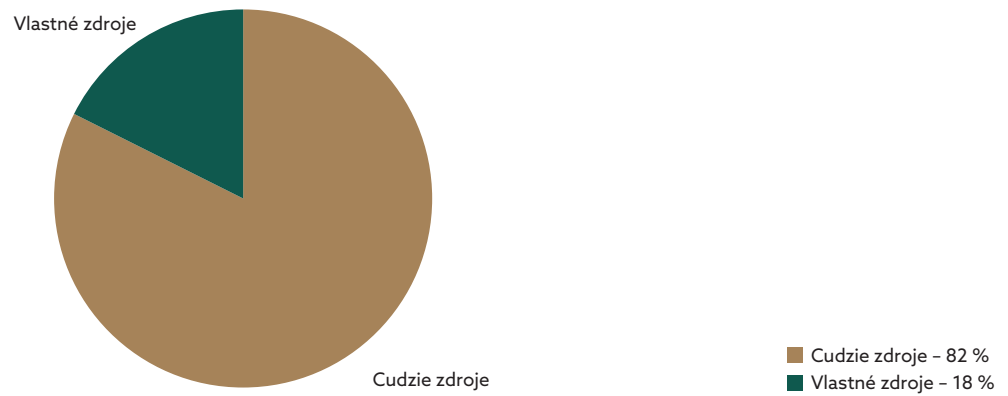
Zdroj: NBS

Z pohľadu finančných tokov v rámci jednotlivých ekonomických sektorov je zaujímavé rozdelenie zdrojov finančných prostriedkov pre činnosť analyzovaných typov spoločností. Tieto sú následne použité na poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom.

Hlavnú časť tvorili cudzie zdroje s podielom 82,04 % na celkových finančných zdrojoch. Medzi cudzími zdrojmi boli dominantné úvery prijaté od bánk, ktoré k 31.3.2022 tvorili až 80,66 %. Zvyšnú časť cudzích zdrojov tvorili prostriedky získané emisiou dlhových cenných papierov (8,92 %) a úvery a pôžičky od podnikov v skupine a klientov, ktorých podiel bol 10,43 %. Hlavnými zložkami vlastných zdrojov boli základné imanie, nerozdelený zisk predchádzajúcich období, akcie a iné majetkové účasti.

Graf 93

Členenie zdrojov financovania ekonomickej činnosti k 31.3.2022

Zdroj: NBS

5 Cenné papiere

5.1 Dlhové cenné papiere

Vládou emitované štátne dlhopisy predstavujú najvýznamnejší podiel na celkovom objeme vydaných dlhových cenných papierov. Stav ku koncu marca 2022 predstavoval 52 263,3 mil. eur. Hodnota dlhopisov vydaných bankami mala ku koncu prvého štvrťroka hodnotu 8 948,2 mil. €. Dlhové cenné papiere emitované nefinančnými spoločnosťami predstavovali tretí najvýznamnejší sektor s objemom 4 085,0 mil. € a na konci boli emisie ostatných finančných inštitúcií s objemom 3 103,6 mil. €.

V porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom zaznamenali emisie v čistom vyjadrení výrazný nárast, t.j. novo emitovaných emisií bolo viac ako splatených, v celkovej výške približne 684,3 mil. €. Čisté emisie vo vládnom sektore zaznamenali v sledovanom štvrťroku nárast vo výške 709,6 mil. €. Naopak úbytok čistých emisií sme sledovali pri bankových dlhopisoch o 5,7 mil. €, pri dlhopisoch ostatných finančných inštitúcií o 3,6 mil. € a pri emisiách dlhopisov nefinančných spoločností o 16 mil. €.

Tabuľka 10 Dlhové cenné papiere (v tis. EUR)

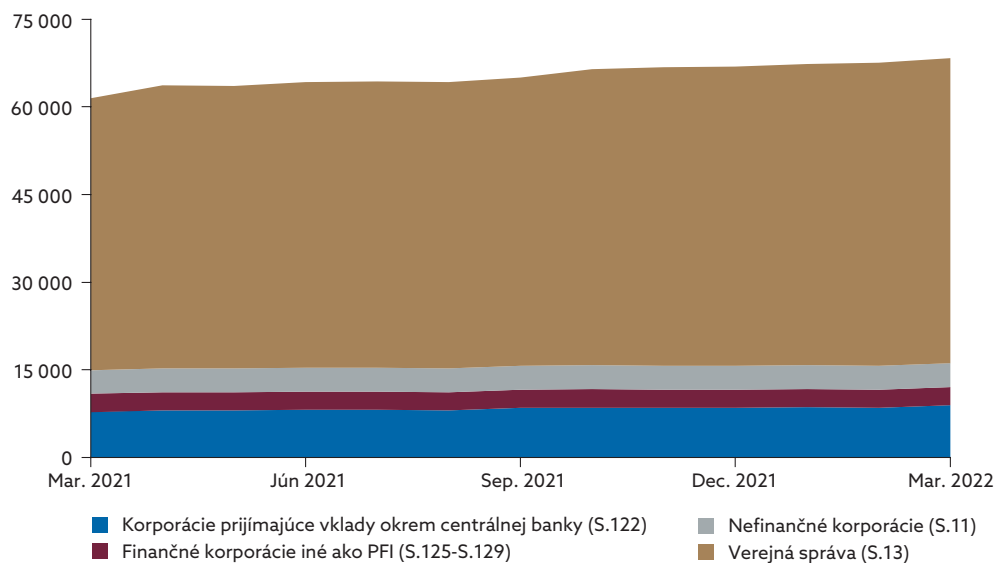
Mesiac	Zostatky emisií					Emisie v čistom vyjadrení				
	Celkom	Peňažné finančné inštitúcie	Nepeňažné finančné inštitúcie	Nefinančné spoločnosti	Verejná správa	Celkom	Peňažné finančné inštitúcie	Nepeňažné finančné inštitúcie	Nefinančné spoločnosti	Verejná správa
2021 / 03	61 505 440	7 771 157	3 105 377	4 061 030	46 567 877	194 011	401 595	6 900	-39 184	-175 300
2021 / 06	64 303 394	8 131 474	3 082 792	4 101 970	48 987 159	2 802 930	360 601	-33 607	37 536	2 438 400
2021 / 09	64 994 410	8 492 860	3 054 961	4 093 432	49 353 157	639 137	361 073	-37 796	-10 940	326 800
2021 / 12	66 878 714	8 534 895	3 087 699	4 109 306	51 146 814	1 783 455	40 909	-1 673	12 119	1 732 100
2022 / 03	68 400 115	8 948 180	3 103 630	4 084 999	52 263 306	684 285	-5 749	-3 605	-15 961	709 600

Zdroj: NBS

Zostatky emisií dlhových cenných papierov zaznamenali v priebehu prvého kvartálu 2022 nárast o 2,27 %.

Graf 94

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií za jednotlivé sektory (mil. EUR)

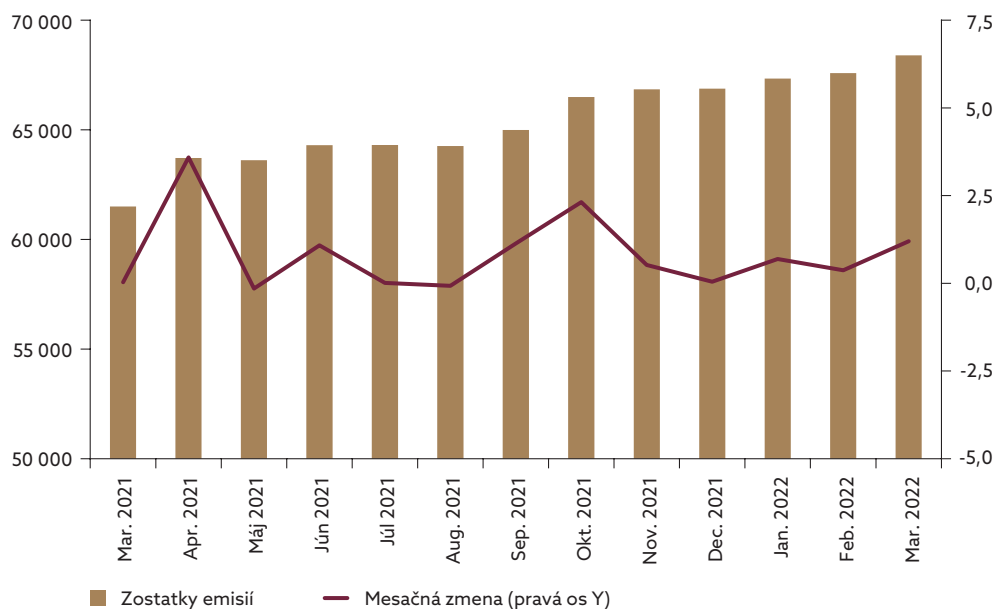

Zdroj: NBS

V priebehu prvého štvrťroku 2022 sme zaznamenali medzimesačný prírastok zostatkov emisií v januári o 0,69 %, vo februári o 0,37 % a v marci o 1,20 %.

Graf 95

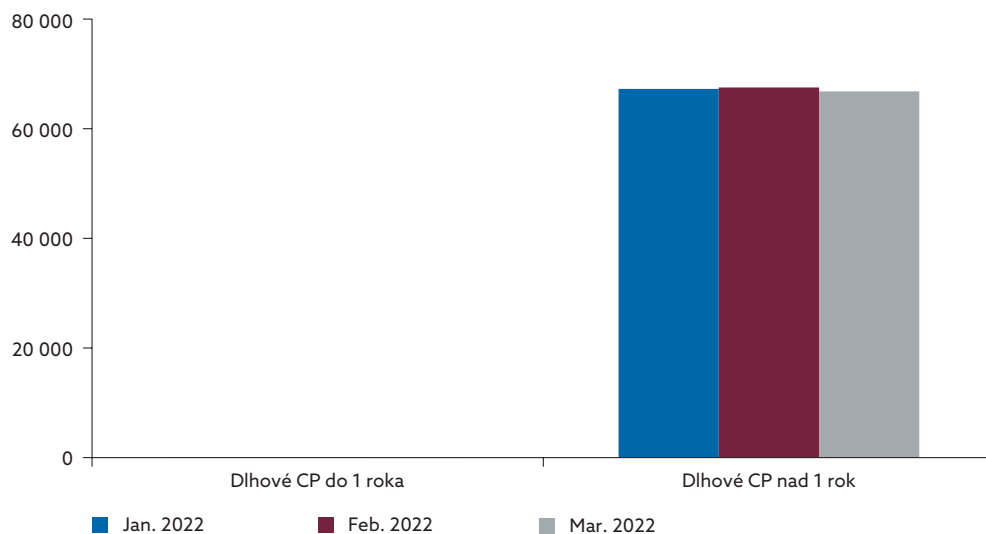
Dlhové cenné papiere – zostatky emisií a ich mesačná zmena (mil. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 96

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií 1. Q 2022 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

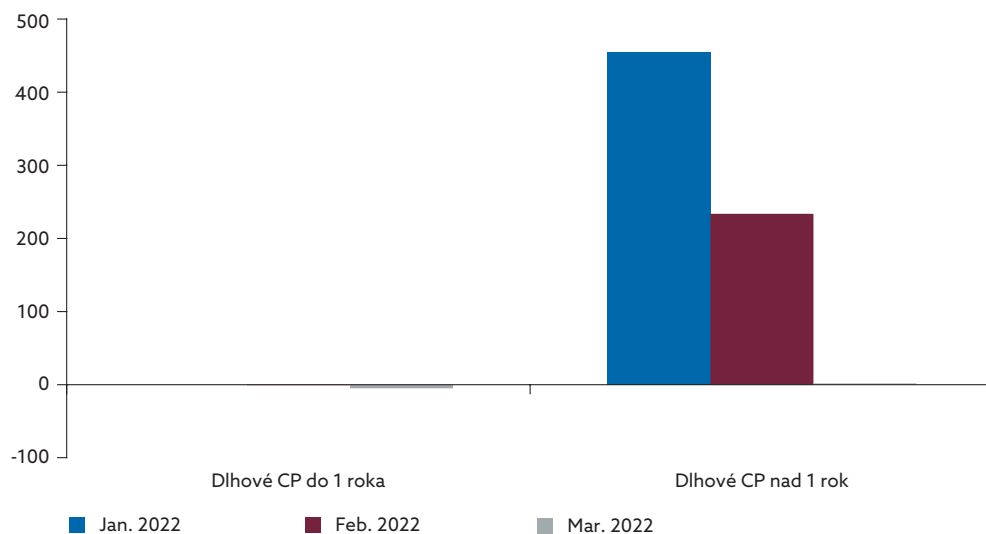
Počas prvého kvartálu 2022 bolo na trhu s cennými papiermi umiestnených celkovo 18 emisií dlhových cenných papierov, pričom 10 emisií bolo emitovaných kaptívnymi finančnými spoločnosťami, 6 emisií bolo vydaných nefinančnými spoločnosťami a po 1 emisii sme zaevidovali pri bankách a pomocných finančných inštitúciách.

Krátkodobé dlhové cenné papiere v čistom vyjadrení zaznamenali v priebehu prvého štvrťroka pokles o 5,8 mil. €, predovšetkým vplyvom poklesu v sektore kaptívnych finančných spoločností o 5 mil. €.

Celkové čisté emisie za dlhodobé dlhové cenné papiere v uvedenom období vzrástli o 690,1 mil. €. Najvýraznejší prírastok sme zaznamenali pri vládnych dlhopisoch (o 709,6 mil. €), nasledovali dlhopisy kaptívnych finančných inštitúcií s prírastkom 26,6 mil. € a emisie pomocných finančných inštitúcií o 2,9 mil. €. Naopak pokles sme zaznamenali pri dlhodobých dlhových cenných papieroch ostatných finančných sprostredkovateľov o 28 mil. €, pri bankových dlhopisoch o 5,7 mil. € a pri dlhopisoch nefinančných spoločností o 15,2 mil. €.

Graf 97

Dlhové cenné papiere – emisie v čistom vyjadrení 1. Q 2022 (mil. EUR)

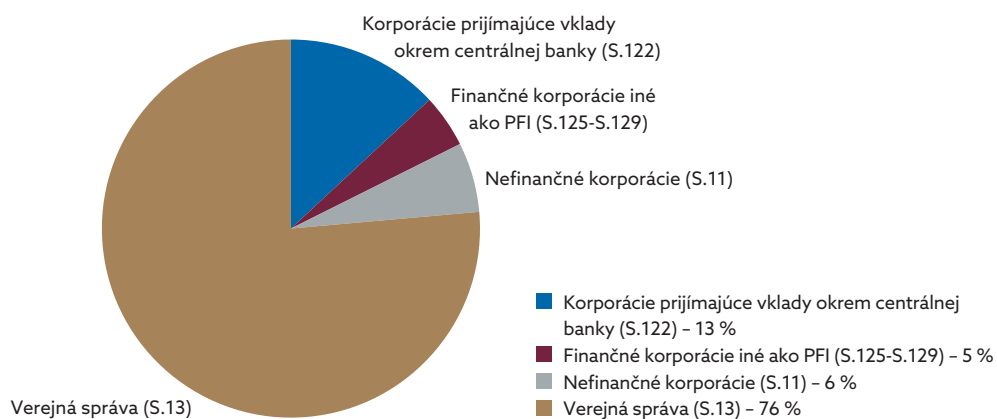

Zdroj: NBS

Podľa sektorovej klasifikácie predstavovala najväčší podiel na zostatkoch emisií verejná správa (76 %). Podiel ostatných sektorov bol k 31.3.2022 rádo-vo nižší, peňažných finančných inštitúcií (13 %), nefinančných spoločností (6 %) a nepeňažných finančných inštitúcií (5 %). Podľa typu kupónu, naj-viac emisií bolo s fixným kupónom (91,2 %), nasledujú emisie s nulovým kupónom (6,4 %) a emisie s variabilným kupónom (2,4 %). 96,8 % emisií bolo denominovaných v eurách a 3,2 % v cudzích menách.

Graf 98

Dlhové cenné papiere – sektorové členenie

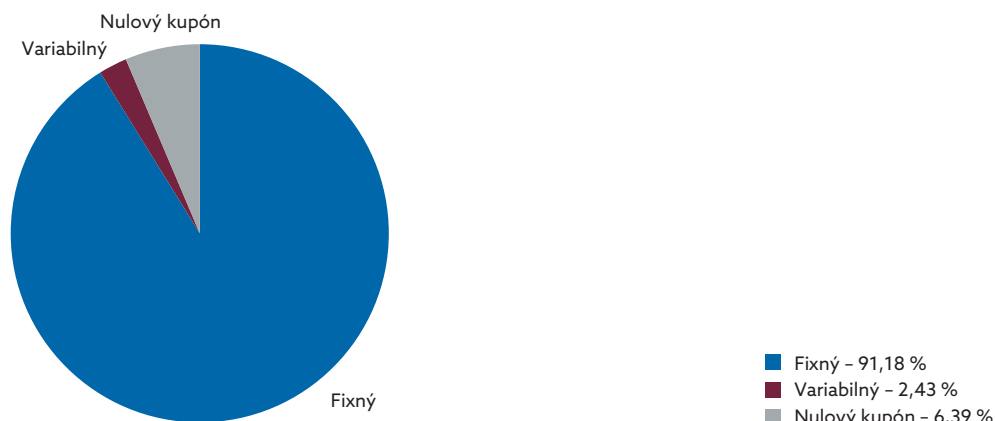

Zdroj: NBS

Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 31.03.2022.

Graf 99

Dlhové cenné papiere – členenie podľa typu kupónu

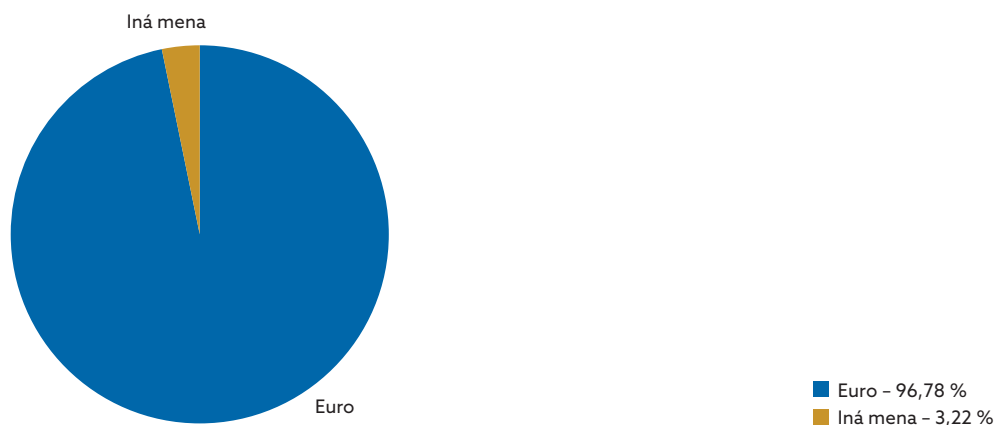

Zdroj: NBS

Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 31.03.2022.

Graf 100

Dlhové cenné papiere – členenie podľa meny

Zdroj: NBS

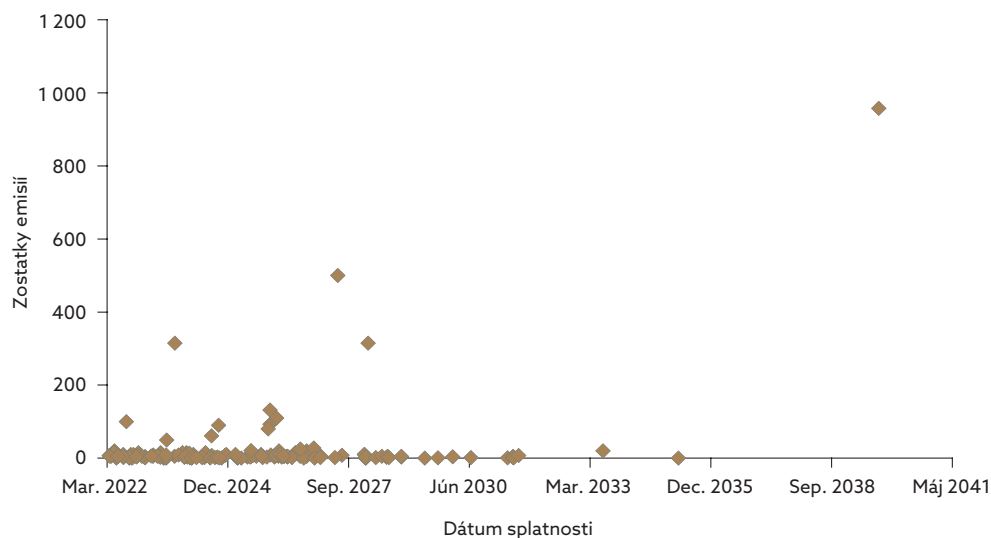
Poznámka: Jednotlivé členenia sú podľa zostatkov emisií k 31.03.2022.

V nasledujúcich grafoch sú zobrazené zostatky jednotlivých emisií za tri najvýznamnejšie sektory (vládny sektor, bankový sektor a sektor nefinančných spoločností) v závislosti od zostatkov ich emisií a dátumu splatnosti.

Najväčšia hustota zostatkov emisií vydaných dlhových cenných papierov za nefinančné spoločnosti na domácom trhu je v objeme do 10 miliónov eur so splatnosťou do roku 2026. Najvyšší zostatok emisie presahuje objem 1 miliardy eur a najdlhšia zostatková doba splatnosti je 18 rokov.

Graf 101

Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor nefinančných spoločností (S.11) na domácom trhu (zostatky emisií, mil. EUR)

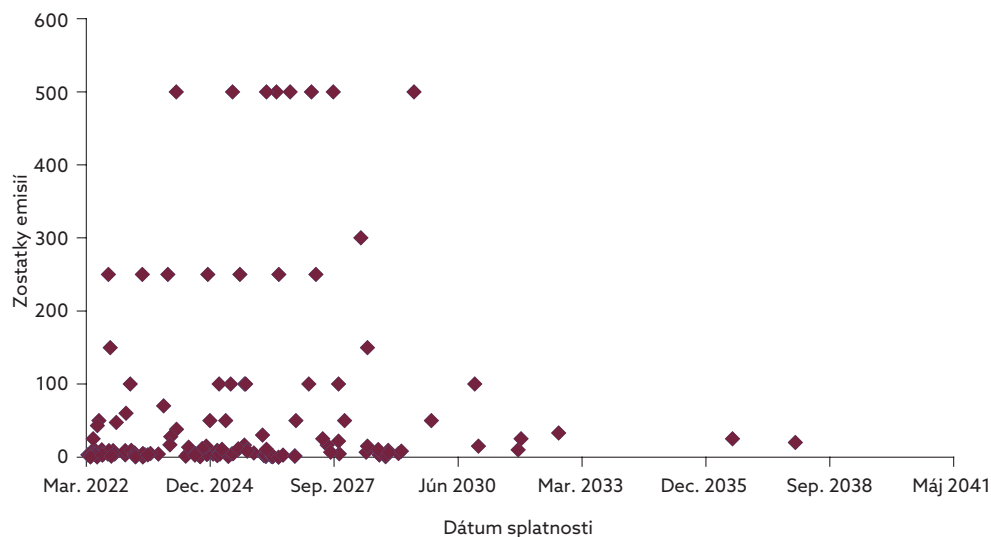

Zdroj: NBS

Najväčšia koncentrácia zostatkov emisií vydaných dlhových cenných papierov bankami sa pohybuje do 50 miliónov eur, so splatnosťou do júna 2026. Najvyššie zostatky emisií sa pohybujú okolo hranice 500 miliónov eur a najdlhšia doba splatnosti siaha do roku 2037.

Graf 102

Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.122 (zostatky emisií, mil. EUR)

Zdroj: NBS

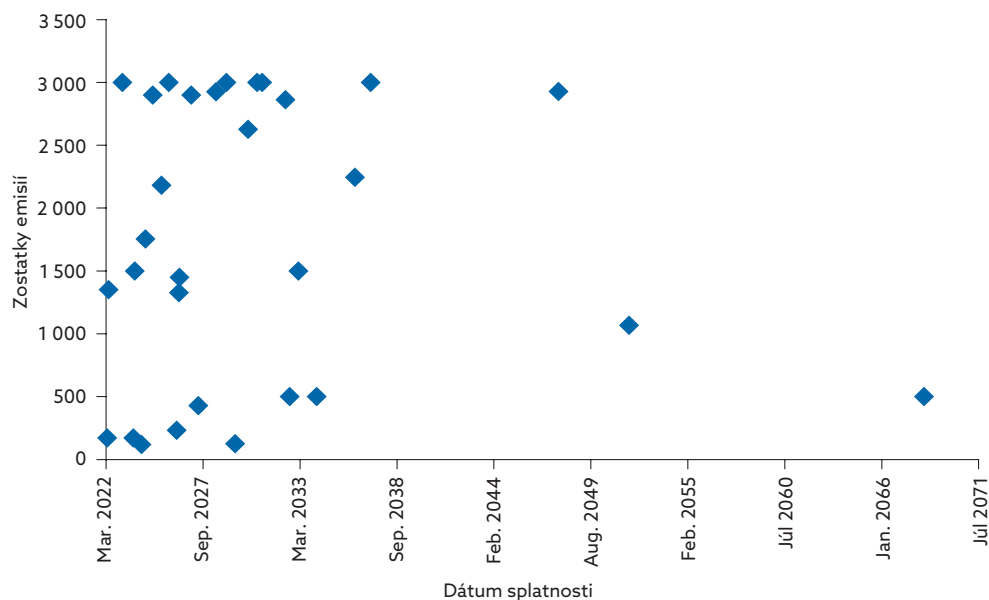
Poznámka: Analýza z dôvodu skreslenia výsledkov nezahrnuje perpetuálne (večné) dlhopisy, ktorých doba splatnosti siaha až do roku 2099.

Počet emisií vydaných dlhových cenných papierov vládou je nižší ako v prípade dvoch predchádzajúcich sektorov, rádovo sa však jedná o vyš-

šie zostatky. Emisie s najvyšším zostatkom predstavujú sumu 3,0 mld. eur a posledná z aktuálnych emisií bude splatná v roku 2068.

Graf 103

Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.1311 (zostatky emisií, mil. EUR)

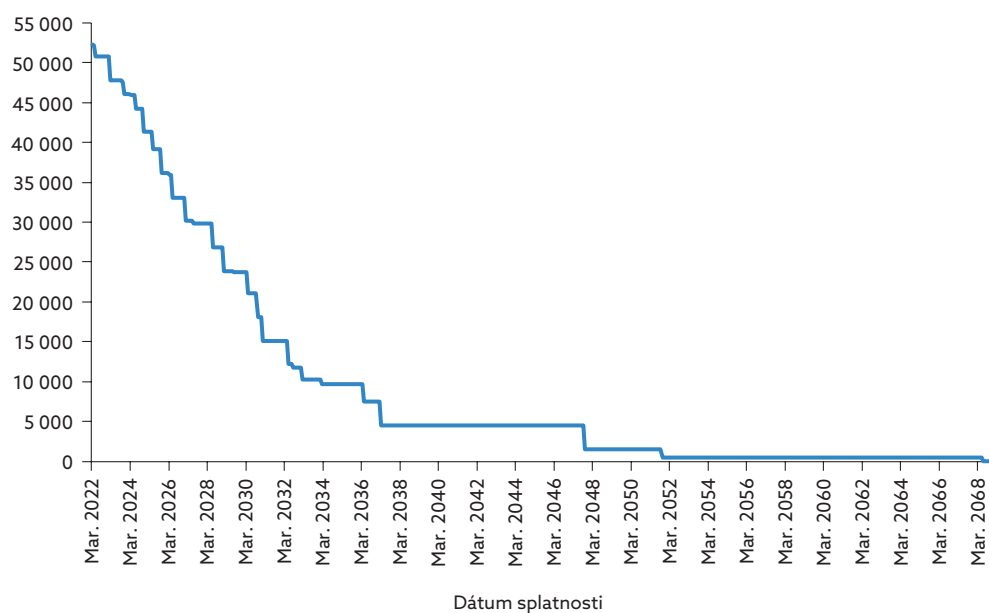

Zdroj: NBS

Profil splatnosti znázorňuje stav, ako by sa vyvíjalo splácanie vládneho dlhu za predpokladu, že by už neprišlo k novým emisiám vládnych dlhopisov a všetky existujúce emisie by sa splatili v termíne splatnosti.

Graf 104

Dlhové cenné papiere – profil splatnosti vládnych dlhopisov (mil. EUR)

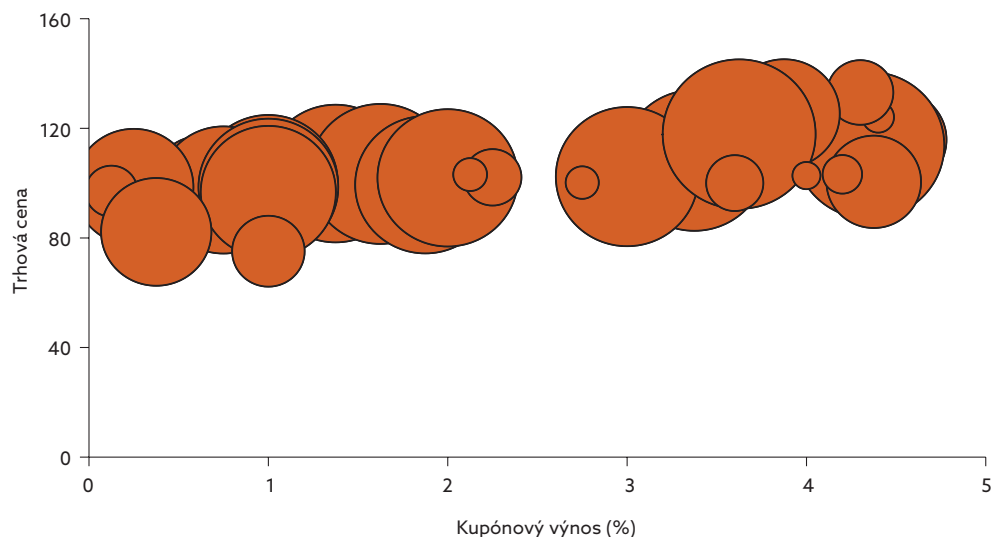

Zdroj: NBS

V nasledujúcom grafe sú znázornené len zostatky emisií vládných dlhopisov s kupónom, a to v závislosti od ich trhovej ceny a kupónového výnosu ku koncu prvého štvrťroku 2022. Priemerná trhová cena⁴ týchto vládných dlhopisov bola 103,8 % a kupónový výnos 2,2 %.

Graf 105

Dlhové cenné papiere – zostatky emisií vládných dlhopisov (len s kupónom)

Zdroj: NBS, emisné podmienky, CSDB

Poznámka: V uvedenom grafe je veľkosť kruhu priamoúmerne závislá od veľkosti zostatku jednotlivých emisií, pričom umiestnenie jeho stredu je prienikom trhovej ceny (zdroj: Centralizovaná databáza cenných papierov ECB) a kupónového výnosu (zdroj: emisné podmienky).

5.2 Kótované akcie

Ku koncu marca 2022 zostatky emisií kótovaných akcií vzrástli oproti predchádzajúcemu štvrťroku o 68,5 mil. €. Tento vývoj bol ovplyvnený predovšetkým nárastom emisií bánk, ktoré vzrástli približne o 97 mil. €. Naopak zostatky emisií nefinančných spoločností sa znížili o približne 28,5 mil. €. Celková trhová kapitalizácia tak ku koncu prvého štvrťroku 2022 dosiahla úroveň 2 081,5 mil. €.

⁴ Vážený aritmetický priemer, pričom ako váha boli použité zostatky emisií.

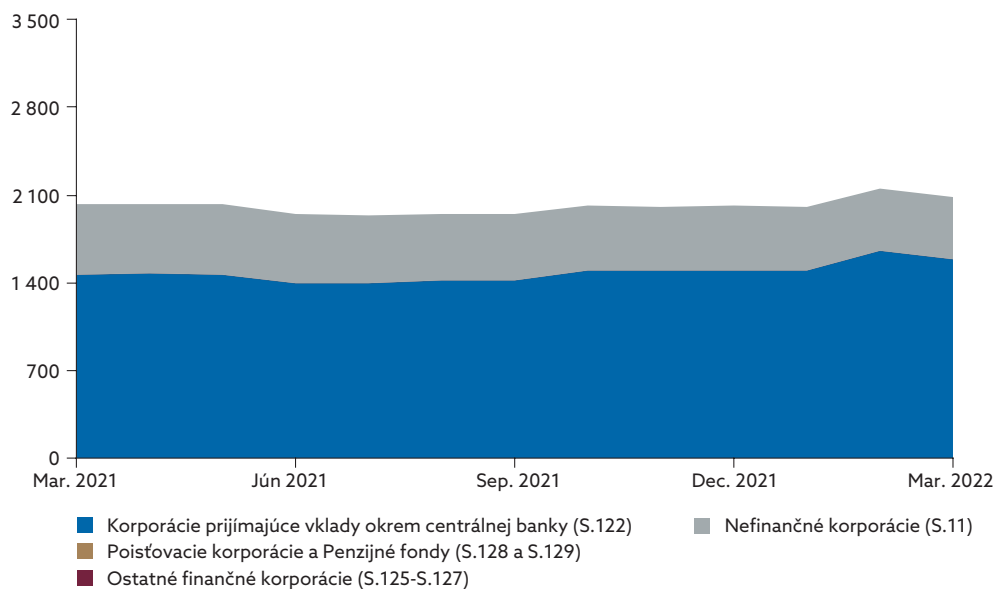
Tabuľka 11 Kótované akcie (v tis. EUR)

Zostatky emisií				
Mesiac	Spolu	Úverové inštitúcie (S.122)	Poistovne (S.128)	Nefinančné inštitúcie (S.11)
2021 / 03	2 025 148	1 467 130	0	558 019
2021 / 06	1 949 765	1 399 528	0	550 237
2021 / 09	1 949 707	1 417 711	0	531 996
2021 / 12	2 012 964	1 496 505	0	516 458
2022 / 03	2 081 479	1 593 483	0	487 996

Zdroj: NBS

Graf 106

Kótované akcie – zostatky emisií za jednotlivé sektory

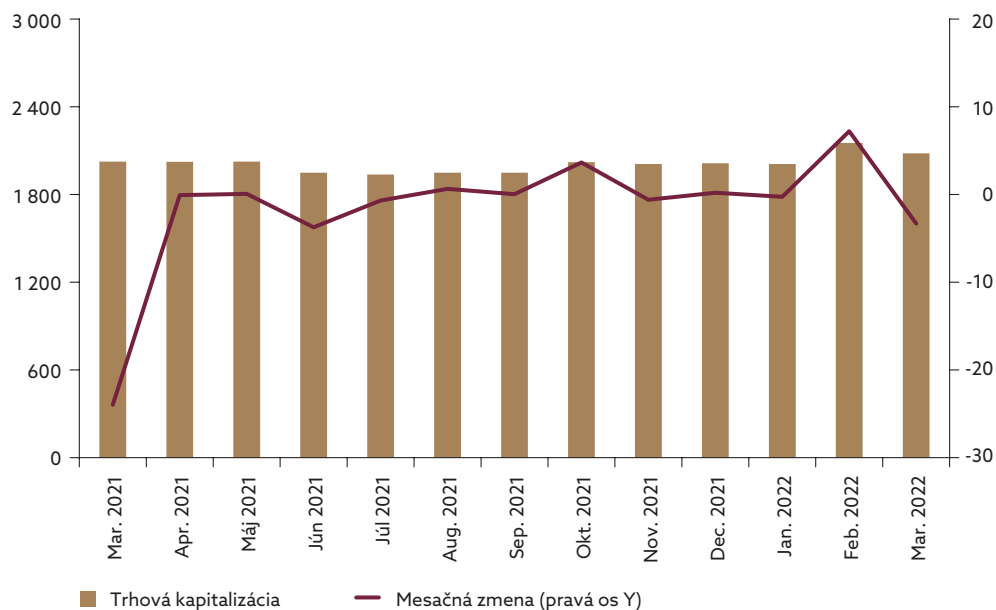
Zdroj: NBS

Zostatky emisií kótovaných akcií vzrástli oproti predchádzajúcemu štvrtroku o 3,4 %. V bankovom sektore bol zaznamenaný rast na úrovni 6,5 % a v sektore nefinančných inštitúcií pokles o 5,5 %.

V priebehu prvého štvrtroku 2022 zaznamenali zostatky emisií kótovaných akcií pokles v januári o 0,2 % a v marci o 3,3 %, naopak výrazný rast vo februári o 7,2 %.

Graf 107

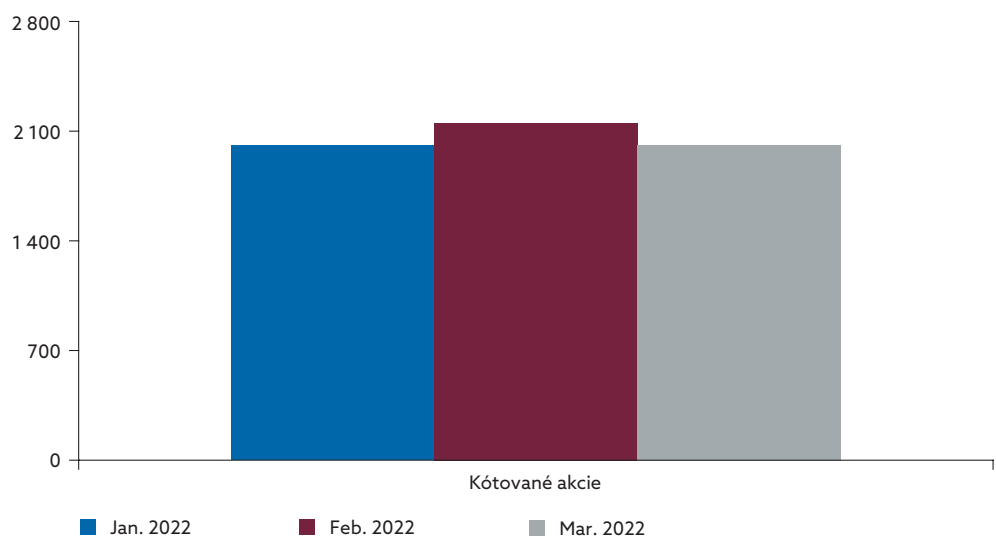
Kótované akcie – zostatky emisí a ich mesačná zmena (mil. EUR, %)

Zdroj: NBS

Graf 108

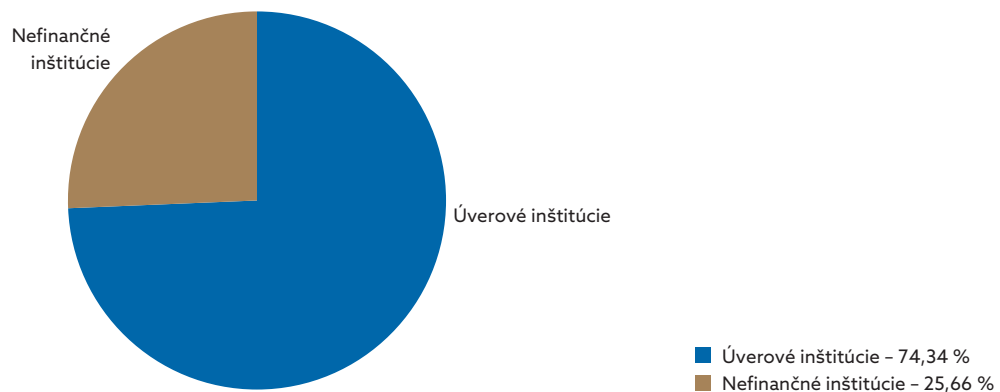
Kótované akcie – zostatky emisí 1. Q 2022 (mil. EUR)

Zdroj: NBS

Podľa sektorovej klasifikácie majú najväčší podiel na trhovej kapitalizácii banky, s podielom 74,3 %. Nasledujú nefinančné spoločnosti s podielom 25,7 %.

Graf 109
Kótované akcie – sektorové členenie

Zdroj: NBS

Poznámka: Uvedené členenie je podľa zostatkov k 31.3.2022.

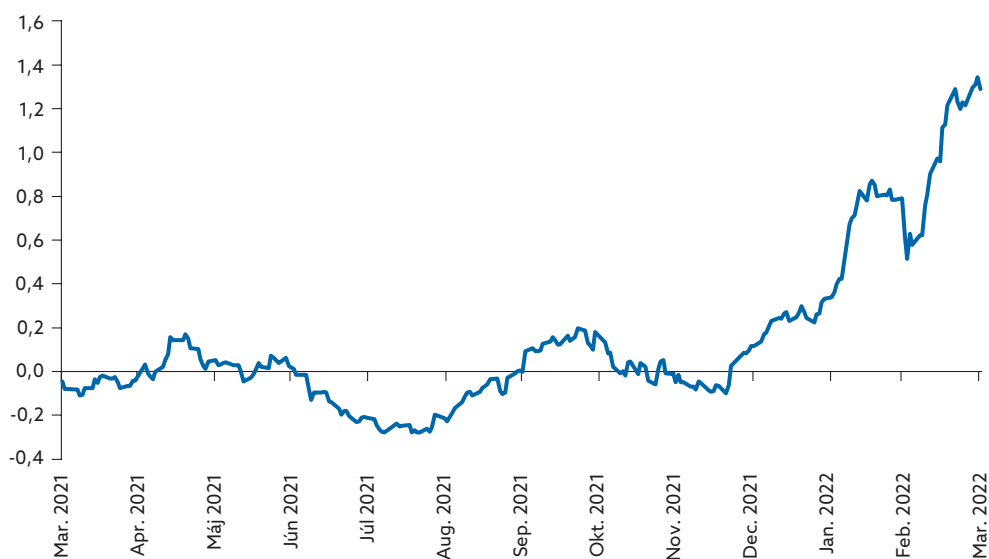
6 Vybrané makroekonomické ukazovatele

6.1 Dlhodobá úroková miera

Od 1. júla 2013 sa zmenil prístup z „koša dlhopisov“ na „benchmarkový“⁵, pričom bol vybraný vládny dlhopis s označením SK4120009044. Od 1. mája 2014 bol ako „benchmark“ vybraný vládny dlhopis s označením SK4120008871, od 1.6.2015 dlhopis s označením SK4120007543, od 1.6.2016 dlhopis s kódom ISIN: SK4120010430, od 1.6.2018 vládny dlhopis s kódom ISIN SK4120009762, od 1.11.2019 dlhopis s označením SK4120015173, od 1.1.2021 dlhopis SK4000017059 a aktuálne od 1.10.2021 dlhopis SK4000017166. Počas sledovaného štvrťroka sa úroková miera po dlhšom čase výraznejšie zvýšila, konkrétne o 1,17 percentuálneho bodu, z úrovne 0,12 % na konci decembra 2021 na 1,29 % k 31.3.2022.

Graf 110

Benchmark – výnos do splatnosti (%)

Zdroj: BCBP

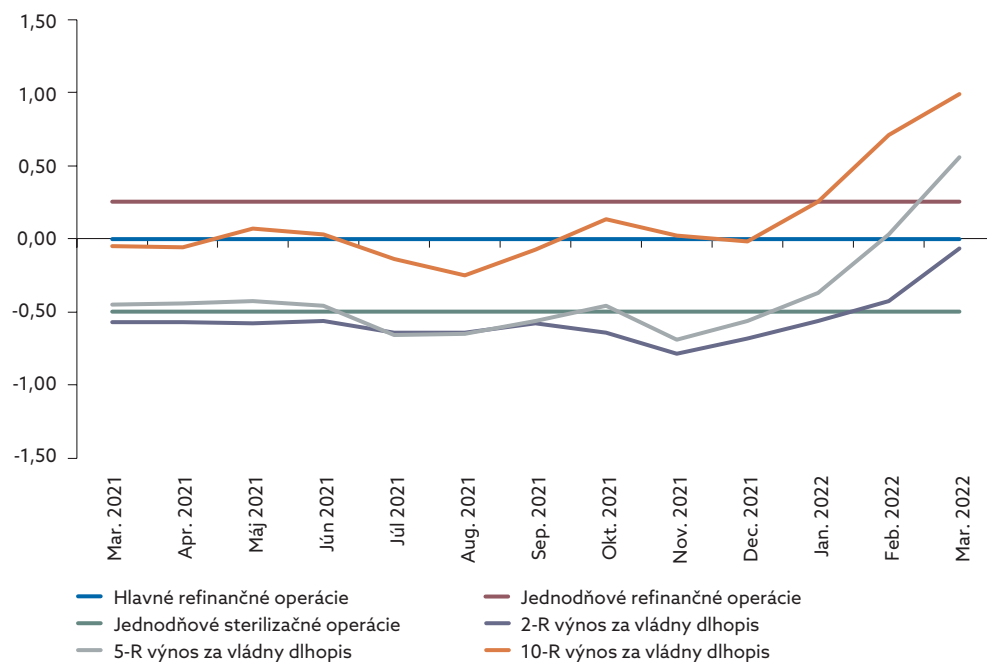
6.2 Základné úrokové sadzby

Základná úroková sadzba ECB (hlavné refinančné operácie) sa v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom nezmenila, k 31.3.2022 ostala na úrovni

⁵ vid'. Metodické poznámky v časti 7.6. Dlhodobá úroková miera

0,00 %⁶. Rovnako tak sa nezmenila ani úroková sadzba na jednodňové refinančné operácie, ktorá mala na konci marca 2022 hodnotu 0,25 %. Úroková sadzba na jednodňové sterilizačné operácie si zachovala nezmenenú zápornú hodnotu a k 31.3.2022 mala úroveň -0,50 %. Výnosy z vládnych dlhopisov zaznamenali po dlhšej dobe výraznejší nárast. Výnos za 2-ročný vládny dlhopis mal hodnotu -0,07 % (nárast oproti predchádzajúcemu štvrťroku o 0,61 p. b.) a výnos z 5-ročného vládneho dlhopisu hodnotu 0,56 % (nárast oproti predchádzajúcemu štvrťroku o 1,12 p. b.). Priemerný mesačný výnos z 10-ročného vládneho dlhopisu stúpol oproti hodnote z decembra 2021 o 1,01 percentuálneho bodu a v marci 2022 mal tak hodnotu 0,99 %.

Graf 111
Základné úrokové sadzby (% p. a.)

Zdroj: ECB, BCBP

⁶ Aktuálna základná úroková sadzba ECB je platná od 16. marca 2016.

7 Metodické poznámky

7.1 Bilančná štatistika peňažných finančných inštitúcií

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) sú finančné inštitúcie, tvoriace sektor emisie/tvorby peňazí v eurozóne. Patria k nim rezidentské centrálné banky, úverové inštitúcie a všetky ostatné rezidentské finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (prinajmenšom z ekonomického hľadiska). Naposledy menovaná skupina pozostáva najmä z fondov peňažného trhu, t. j. fondov, ktoré investujú do krátkodobých a nízko-rizikových nástrojov, zvyčajne so splatnosťou jeden rok alebo do jedného roka.

Úverové inštitúcie v SR sú banky a pobočky zahraničných bánk v SR, bez Národnej banky Slovenska.

Princíp rezidencie: Krajina rezidencie protistrany je určená centrom ekonomického záujmu. To znamená, že ekonomická jednotka bude považovaná za rezidenta na území, kde ekonomicky pôsobí rok alebo viac ako jeden rok, alebo keď je registrovaná alebo má zámer pôsobiť trvalo na tomto území.

Ostatné aktíva sú zostatkovou súvahovou položkou na strane aktív. Okrem fixných aktív a finančných derivátov s kladnou reálnou hodnotou obsahujú napríklad príjmy budúcich období vrátane časového rozlíšenia výnosových úrokov, pohľadávky z nevyplatených podielov na zisku, náklady budúcich období, vopred zaplatené poistné, neuhradené nároky z poistných udalostí, pohľadávky, ktoré nie sú spojené s hlavnou činnosťou úverovej inštitúcie, iné pokladničné hodnoty a hodnoty na ceste, prechodné položky, evidenčné položky, pohľadávky z inkasa, poskytnuté preddavky a iné položky aktív inde nezahrnuté.

Ostatné pasíva sú zostatkovou súvahovou položkou na strane pasív. Obsahujú napríklad finančné deriváty so zápornou reálnou hodnotou, výdavky budúcich období vrátane časového rozlíšenia nezaplatených nákladových úrokov z prijatých vkladov, úverov a cenných papierov, záväzky z podielov na zisku, výnosy budúcich období, záväzky úverových inštitúcií, ktoré nie sú spojené s ich hlavnou činnosťou, rezervy, ktoré sú záväzkami voči tretím osobám, prechodné položky, evidenčné položky, prostriedky čakajúce na vyrovnanie, dotácie, čistý majetok domácností v rezervách penzijných fondov, záväzky z inkasa, prijaté preddavky a iné položky pasív inde nezahrnuté.

Nefinančné spoločnosti S.11 – všetky podnikateľské subjekty, ktoré sú zapísané v obchodnom registri, t.j. tuzemské právnické osoby, zahraničné osoby a tuzemské fyzické osoby zapísané v obchodnom registri vyvíjajúce aktivitu za účelom dosiahnutia zisku o všetkých oblastiach činností okrem peňažníctva a poisťovníctva. Do nefinančného sektora patria aj príspevkové organizácie, verejnoprávne inštitúcie a neziskové inštitúcie, u ktorých sú náklady z 50 a viac percent kryté tržbami.

Sektor domácnosti obsahuje:

a/ Domácnosti S.14 – domácnosti pozostávajú z domácností (živností) a obyvateľstva (účty občanov). Domácnosti (živnosti) – súkromní podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri podnikajúci na základe živnostenského zákona a fyzické osoby podnikajúce na základe iného ako živnostenského zákona bez rozlíšenia vykonávanej činnosti nezapísané v obchodnom registri, súkromne hospodáriaci roľníci nezapísaní v obchodnom registri. Obyvateľstvo (účty občanov) – domácnosti vo funkcii finálnych spotrebiteľov.

b/ Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam S.15 – občianske záujmové združenia (spolky, spoločnosti, zväzy, hnutia, odborové zväzy a i.) a ich organizačné zložky, politické strany a politické hnutia a ich organizačné zložky, cirkevné a náboženské spoločnosti a inštitúcie zabezpečujúce riadny výkon určitých povolání (stavovské organizácie). Ďalej sem patria nadácie, spoločenstvá vlastníkov bytov, pozemkové, lesné a pasienkové spoločenstvá, niektoré verejnoprospešné spoločnosti, humanitné spoločnosti, sociálne, kultúrne, rekreačné a športové združenia a kluby, charitatívne združenia, cirkevné a súkromné školy, súkromné predškolské zariadenia, neštátne účelové fondy (napr. Protidrogový fond), záujmové združenia právnických osôb.

Zlyhanými úvermi sa rozumejú úvery, ktorých podmienky zlyhania upravuje §73 opatrenia NBS č. 4/2007 z 13. marca 2007 (v znení neskorších predpisov) o vlastných zdrojoch financovania bánk a požiadavkách na vlastné zdroje financovania bánk a o vlastných zdrojoch financovania obchodníkov s cennými papiermi a požiadavkách na vlastné zdroje financovania obchodníkov s cennými papiermi.

Za vznik zlyhania v súvislosti s konkrétnym dlžníkom sa považuje, ak

- a) banka usúdi, že dlžník si pravdepodobne nesplní voči nej alebo jej dcérskej prípadne materskej spoločnosti svoj záväzok bez toho, aby prišlo napríklad k realizácii zabezpečenia,
alebo

- b) dlžník je v omeškaní s plnením, svojim rozsahom významného záväzku, voči banke alebo jej dcérskej prípadne materskej spoločnosti viac ako 90 dní.

7.2 Úroková štatistika peňažných finančných inštitúcií

Harmonizovaná štatistika úrokových sadzieb je zostavovaná z údajov úverových inštitúcií o prijatých vkladoch a poskytnutých úveroch nefinančným spoločnostiam a domácnostiam, ktoré nie sú len tuzemcami v SR, ale sú rezidentmi celej eurozóny. Pod domácnosťami rozumieme obyvateľstvo spolu s domácnosťami – živnosťami a neziskovými inštitúciami slúžiacimi domácnostiam. Pojmom „nové úvery“ alebo „nové vklady“ označujeme všetky novoprijaté vklady resp. novoposkytnuté úvery počas príslušného referenčného mesiaca.

Pod pojmom „stavy“ úverov alebo vkladov sa rozumejú bilančné zostatky na konci príslušného referenčného obdobia. Úrokové sadzby, ktoré uplatňujú úverové inštitúcie na úvery alebo vklady sú prepočítané ako vážený aritmetický priemer dohodnutých sadzieb na ročnom základe.

Pri úveroch poskytnutým domácnostiam na bývanie a spotrebiteľských úveroch sa vykazuje aj ročná percentuálna miera nákladov, ktorá vyjadruje celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom. Celkové náklady sa tak skladajú z prvku úrokovej sadzby a prvku ostatných nákladov súvisiacich s úverom. Zber ročnej percentuálnej miery nákladov na štatistické účely umožňuje sledovať vývoj úverových poplatkov v čase.

Zaručené úvery sú novou kategóriou požadovanou v rámci zostavovania úrokovej štatistiky eurozóny od roku 2010. Predstavujú úvery zaručené kolaterálom alebo osobnou zárukou, hodnota ktorých je vyššia alebo rovná celkovej výške nového úveru. Čiastočne zabezpečený úver sa považuje za nezaručený.

Kategória úverov poskytovaných nefinančným spoločnostiam „úvery do 1 mil. €“ je zástupnou kategóriou pre malé a stredné podniky. Ukazovateľ „úvery nad 1 mil. €“ je zástupnou kategóriou pre veľké podniky. Úrokové miery odrážajú ekonomickú silu subjektov pri vyjednávaní podmienok, za ktorých je im poskytnutý úver. Z vývoja úrokových mier je zrejmé poskytovanie úverov v objeme do 1 mil. € s vyššími sadzbami ako je to pri úveroch nad 1 mil. €.

Úroková štatistika stavov zahŕňa stav všetkých úverov v bankách, ktoré boli poskytnuté a ešte nie sú splatené klientmi, ako aj stav všetkých vkladov vložených a ešte nevybraných klientmi vo všetkých obdobiach do dátumu zostavovania výkazov (referenčné obdobie). Dohodnuté priemerné

úrokové miery sú prepočítané na ročný základ (p. a.). Spôsob výpočtu je stanovený v závislosti od periodicity kapitalizácie. Triediacim kritériom stavov je splatnosť úverov a termínovanosť vkladov.

Úroková štatistika nových obchodov zahŕňa všetky nové úverové a vkladové zmluvy uzavreté medzi bankou a klientmi v priebehu sledovaného obdobia (mesiac). Ide o všetky obchodné zmluvy, ktoré prvýkrát určujú úrokovú sadzbu dohodnutého obchodu, ako aj všetky nové prerokovania existujúcich zmlúv, ktoré sú uskutočnené za aktívnej účasti klienta, pri ktorých dochádza k zmene podmienok v obchodnej zmluve s vplyvom na úrokovú mieru (to znamená novým obchodom nie je napríklad automatická prolongácia zmluvy, zmena pohyblivých úrokových sadzieb atď.). Úroková štatistika nových obchodov zachytáva skutočné úrokové sadzby v individuálne dohodnutých zmluvách v čase uzavretia zmluvy počas celého referenčného mesiaca. Spôsob výpočtu dohodnutých priemerných úrokových mier, prepočítaných na ročný základ, je stanovený v závislosti od periodicity kapitalizácie.

Dohodnutou priemernou ročnou úrokovou mierou sa rozumie individuálne dohodnutá sadzba medzi bankou a klientom za úver, konvertovaná na ročný základ a určená v percentách za rok. Dohodnutá priemerná ročná miera môže zahŕňať **len** všetky úrokové platby z úverov.

Dohodnutá sadzba sa prepočíta na priemernú ročnú úrokovú mieru podľa vzorca:

$$x = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n} \right)^n - 1,$$

kde

x je dohodnutá priemerná ročná úroková miera,

r_{ag} je ročná úroková sadzba, ktorá je dohodnutá medzi bankou a klientom za úver, pričom dátumy kapitalizácie úrokov z úveru sú v pravidelných intervaloch počas roka,

n je počet období kapitalizácie úrokov za úver za rok, teda 1 pre ročné platby, 2 pre polročné platby, 4 pre štvrtročné platby a 12 pre mesačné platby.

Začiatočnou fixáciou sadzby sa rozumie vopred určené časové obdobie na začiatku zmluvy, počas ktorého sa nemôže zmeniť hodnota úrokovej sadzby. V štatistike úrokových mier za nové úverové obchody sa vykazuje **len** úroková sadzba, ktorá je dohodnutá pre začiatočné obdobie fixácie na začiatku zmluvy. Úvery **bez** fixácie úrokovej sadzby sa zaraďujú do kategórie „pohyblivá sadzba a začiatočná fixácia sadzby do jedného roka“.

7.3 Štatistika podielových fondov

Podielové fondy sa podľa Zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní, v znení neskorších predpisov, delia na otvorené, uzavreté a špeciálne. Otvorené podielové fondy možno rozdeliť do kategórií podľa toho, do akých nástrojov v prevažnej miere investujú. Podielové fondy podľa investičného zamerania členíme na fondy peňažného trhu, akciové fondy, dlhopisové fondy, zmiešané fondy, realitné fondy a ostatné fondy. S investičnou stratégiou fondu je potom priamo spätá výška výnosu, ale aj miera rizika. Všeobecne platným pravidlom je, že čím vyšší je potenciálny výnos, tým vyššie je riziko danej investície. Limity pre investovanie finančných prostriedkov získaných z predaja podielových listov sú zadefinované zákonom o kolektívnom investovaní.

Z hľadiska sektorovej klasifikácie ekonomických subjektov ESA2010 zahrňujeme fondy peňažného trhu (FPT) a fondy krátkodobého peňažného trhu (FKPT) do sektora S.123 a ostatné kategórie podielových fondov, ktoré označujeme ako investičné fondy, do sektora S.124.

Štatistika aktív a pasív podielových fondov je upravená Nariadeniami a Usmernením Európskej centrálnej banky⁷.

Fondy peňažného trhu (FPT) sú tie podniky kolektívneho investovania, ktoré spĺňajú všetky nasledovné kritériá:

- a) ich investičným cieľom je udržať istinu fondu a zabezpečiť výnos porovnateľný s úrokovými sadzbami nástrojov peňažného trhu;
- b) investujú do nástrojov peňažného trhu, ktoré spĺňajú kritériá pre nástroje peňažného trhu stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov, alebo do vkladov v úverových inštitúciách, alebo prípadne zabezpečia, že likvidita a ocenenie portfólia, do ktorého investujú, sa hodnotí na rovnocennom základe;

⁷ NARIADENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) č. 1073/2013 z 18. októbra 2013 o štatistike aktív a pasív investičných fondov (prepracované znenie) (ECB/2013/38) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1073&qid=1592306399867&from=SK>).

NARIADENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) č. 1071/2013 z 24. septembra 2013 o bilancii sektora peňažných finančných inštitúcií (prepracované znenie) (ECB/2013/33) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1071&qid=1592306617885&from=SK>), doplnené Nariadením ECB/2014/51.

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY zo 4. apríla 2014 o menovej a finančnej štatistike (ECB/2014/15) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:02014O0015-20191002&from=SK>), doplnené Usmernením ECB/2014/43, ECB/2015/44 a ECB/2016/45.

- c) zabezpečia, že nástroje peňažného trhu, do ktorých investujú, majú vysokú kvalitu určenú správcovskou spoločnosťou. Kvalita nástroja peňažného trhu sa posudzuje okrem iného na základe týchto faktorov:
- kreditnej kvality nástroja peňažného trhu,
 - charakteru triedy aktív, ktorú nástroj peňažného trhu reprezentuje,
 - v prípade štruktúrovaných finančných nástrojov na základe prevádzkového rizika a rizika zmluvnej strany, ktoré je vlastné štruktúrovaným finančným transakciám,
 - profilu likvidity;
- d) zabezpečia, že vážená priemerná splatnosť ich portfólia je maximálne šesť mesiacov a vážená priemerná životnosť ich portfólia je maximálne dvanásť mesiacov;
- e) uskutočňujú denný výpočet čistej hodnoty aktív a výpočet ceny svojich akcií/podielových listov a umožňujú denné upisovanie a vyplácanie akcií/podielových listov;
- f) obmedzujú svoje investovanie do tých cenných papierov, ktorých zostatková splatnosť do dňa právneho splatenia je maximálne dva roky, za predpokladu, že zostatkové obdobie do dňa ďalšej zmeny úrokovej sadzby je maximálne 397 dní, pričom u cenných papierov s pohyblivou úrokovou sadzbou by sa sadzba mala zmeniť na úrokovú sadzbu peňažného trhu alebo na index;
- g) obmedzujú investovanie do iných podnikov kolektívneho investovania na tie, ktoré sú v súlade s vymedzením pojmu FPT;
- h) nevystavujú sa priamo alebo nepriamo riziku majetkových účastí alebo komodít vrátane použitia derivátov, ktoré sa využívajú iba v súlade s investičnou stratégiou fondu na peňažnom trhu. Deriváty, s ktorými je späté devízové riziko, sa môžu používať iba na účely zabezpečenia. Investovanie do cenných papierov denominovaných v iných ako referenčných menách je povolené za predpokladu, že menové riziko je plne zabezpečené;
- i) majú buď stálu, alebo pohyblivú čistú hodnotu aktív.

Na účely vymedzenia pojmu fondy peňažného trhu:

„**podniky kolektívneho investovania**“ sú podniky, ktorých jediným cieľom je kolektívne investovanie kapitálu získaného od verejnosti a ktorých podielové listy sú na žiadosť držiteľov priamo alebo nepriamo spätne odkúpené alebo vyplatené z majetku podniku. Takéto podniky sa môžu zakladať podľa práva, buď podľa zmluvného práva (ako spoločné fondy spravované správcovskými spoločnosťami), alebo podľa práva týkajúceho sa správy spoločného majetku („*trust law*“) [ako podielové fondy („*unit trusts*“)], alebo podľa obchodného práva (ako investičné spoločnosti),

„**blízka zameniteľnosť za vklady z hľadiska likvidity**“ znamená schopnosť podielových listov podnikov kolektívneho investovania byť za normál-

nych trhových podmienok spätne odkúpené, splatené alebo prevedené na žiadosť držiteľa, pričom likvidita podielových listov je porovnateľná s likviditou vkladov,

„**nástroje peňažného trhu**“ sú nástroje s vysokou kreditnou kvalitou, ak im každá uznávaná ratingová agentúra, ktorá hodnotila tieto nástroje, udelila jeden z dvoch najvyšších možných krátkodobých úverových ratingov, alebo v prípade, ak sa nástroje nehodnotia, majú kvalitu rovnocennú kvalite stanovenej v rámci interného ratingového procesu správcovskej spoločnosti. Ak uznávaná ratingová agentúra rozdeľuje svoj najvyšší krátkodobý rating do dvoch kategórií, tieto dva ratingy sa považujú za jednu kategóriu a tým za najvyšší možný rating.

Pri výpočte váženej priemernej životnosti a váženej priemernej splatnosti sa zohľadňuje vplyv finančných derivátov, vkladov a metód efektívneho riadenia portfólia.

„**Váženou priemernou splatnosťou**“ sa rozumie vážený priemer doby splatnosti všetkých podkladových cenných papierov vo fonde, ktorý odráža jednotlivé podiely v každom nástroji, za predpokladu, že doba splatnosti nástroja s pohyblivou úrokovou sadzbou je čas zostávajúci do ďalšej zmeny úrokovej sadzby na úrokovú sadzbu peňažného trhu a nie zostávajúci čas, počas ktorého musí byť splatená menovitá hodnota cenného papiera. V praxi sa vážená priemerná splatnosť používa na meranie citlivosti FPT na meniace sa úrokové sadzby na peňažnom trhu.

„**Váženou priemernou životnosťou**“ sa rozumie vážený priemer zostávajúcej doby splatnosti každého cenného papiera držaného vo fonde, to znamená doba, pred uplynutím ktorej je istina splatená v plnej výške bez ohľadu na úrok a diskont. Na rozdiel od výpočtu váženej priemernej splatnosti neumožňuje výpočet váženej priemernej životnosti cenných papierov s pohyblivou úrokovou sadzbou a štruktúrovaných finančných nástrojov používať obdobie zostávajúce do ďalšej zmeny úrokovej sadzby a namiesto toho používa len stanovenú konečnú splatnosť cenného papiera. Vážená priemerná životnosť sa používa na meranie úverového rizika, pretože čím dlhšie je obdobie do splatenia istiny, tým väčšie je úverové riziko. Vážená priemerná životnosť sa tiež používa na obmedzenie rizika likvidity.

7.4 Štatistika ostatných finančných sprostredkovateľov

Európsky systém národných účtov (ESA2010) definuje „ostatných finančných sprostredkovateľov, okrem poisťovacích korporácií a penzijných fondov“ („ďalej len OFS“) – sektor S.125 ako finančné korporácie a kvázi-korporácie, ktoré sa zaoberajú hlavne finančným sprostredkovaním na základe prijímania záväzkov v iných formách ako je hotovosť, vklady a/alebo blíz-

ke náhrady vkladov od inštitucionálnych jednotiek, iných ako peňažné finančné inštitúcie, alebo poisťné technické rezervy.

Sektor S.125 zahrnuje tieto druhy spoločností:

- 1. Finančné spoločnosti poskytujúce pôžičky nebankovým spôsobom** – zaoberajú sa poskytovaním úverov a pôžičiek nefinančným spoločnostiam a domácnostiam. Patria sem spoločnosti zaoberajúce sa finančným lízingom, faktoringové spoločnosti, spoločnosti poskytujúce spotrebiteľské úvery a splátkové financovanie a iní požičiatelia peňazí.
- 2. Obchodníci s cennými papiermi a derivátmi** – jednotlivci alebo firmy, ktoré sa špecializujú na transakcie na trhu cenných papierov, kde 1) asistujú firmám pri vydávaní nových CP, ručením za ne a ich umiestňovaní na trh; 2) obchodujú s existujúcimi alebo novými CP **na ich vlastný účet**.
- 3. Finančné holdingové spoločnosti.**
- 4. Finančné „Vehicle“ spoločnosti** – sú tzv. rizikové spoločnosti vytvorené aby držali sekuritizované aktíva alebo pasíva, ktoré boli odstránené z bilancie spoločností v rámci reštrukturalizácie daných jednotiek.

Ostatní finanční sprostredkovatelia sa zaoberajú najmä dlhodobým financovaním, čo sektor S.125 odlišuje od sektorov peňažných finančných inštitúcií (S.122 a S.123).

Údaje o OFS je dôležité zbierať na monitorovanie ich úlohy vo finančnom sprostredkovaní mimo sektora peňažných a finančných inštitúcií (PFI – banky, pobočky zahraničných bánk a fondy peňažného trhu). Činnosti, ktoré OFS vykonávajú, sú podobné činnostiam vykonávaným PFI a dopĺňajú ich. Keďže pre štatistické účely Európskej centrálnej banky sa bilančné údaje o OFS, ktoré sú v úplnom alebo čiastočnom vlastníctve peňažných finančných ústavov nezahŕňajú do súvah peňažných finančných ústavov, štatistické údaje týkajúce sa OFS je treba zbierať z dôvodu úplnejšieho štatistického obrazu.

Odbor štatistiky Národnej banky Slovenska sleduje dané subjekty od roku 2007, kedy im vznikla povinnosť vykazovať údaje do NBS, podľa Opatrenia NBS⁸. Rozsah vykazovaných údajov plne zodpovedá aktuálnym požiadavkám⁹ Európskej centrálnej banky pre štatistiku ostatných finančných sprostredkovateľov.

⁸ Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 6/2006, č. 14/2007, č. 22/2008 a č. 19/2014 o predkladaní výkazov faktoringovou spoločnosťou, spoločnosťou splátkového financovania a lízingovou spoločnosťou na štatistické účely. (http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_Vestnik/OPAT19-2014.pdf)

⁹ USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY zo 4. apríla 2014 o menovej a finančnej štatistike (ECB/2014/15) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:0201400015-20191002&from=SK>), doplnené Usmernením ECB/2014/43, ECB/2015/44 a ECB/2016/45.

Za účelom minimalizácie nákladov spojených s vykazovaním údajov do NBS pre vykazujúce jednotky, aplikujeme pri týchto subjektoch tzv. stratifikované (vrstvené) výberové zisťovanie, pri ktorom sa údaje zbierajú iba od subjektov, ktoré v rámci svojej skupiny tvoria reprezentatívnu vzorku, čiže reprezentujú minimálne 95 % celkových aktív daných subjektov. Aktuálne, v roku 2022, zbierame štvrtročné bilančné stavové údaje od 19 z približne 70 spoločností, ktoré v rámci svojho podnikania vykonávajú *finančný lízing* ako svoju rozhodujúcu alebo podstatnú činnosť, od 11 z približne 110 spoločností splátkového financovania a od 8 z 20 faktoringových spoločností. Údaje sú následne dopočítané tak, aby predstavovali 100 % hodnoty za daný typ subjektov.

7.5 Štatistika cenných papierov

7.5.1 Štatistika vydaných cenných papierov

Štatistika vydaných cenných papierov je upravená Usmernením Európskej centrálnej banky³. Poskytuje informáciu o všetkých emitovaných dlhových cenných papieroch a kótovaných akciách tuzemskými subjektmi v akejkoľvek mene a krajine.

Jednotlivé emisie sú klasifikované podľa sektora emitenta, ktorý cenné papiere vydal. Ďalšie členenie, ktoré sa vyžaduje, je na základe meny (v eurách a ostatných menách), typu cenného papiera (dlhové a kótované akcie) a podľa pôvodnej splatnosti emisie (krátkodobé do 1 roka a dlhodobé nad 1 rok). Dlhové cenné papiere sa ďalej členia aj na základe typu kupónového výnosu (pevný, pohyblivý alebo nulový kupón).

V štatistike vydaných dlhových cenných papierov sa sledujú zostatky emisií (stavy) a toky, ktoré sa členia na emisie v hrubom vyjadrení a splatené emisie. Rozdiel medzi nimi predstavujú emisie v čistom vyjadrení.

a) Emisie v hrubom vyjadrení

Emisie v hrubom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia musia zahŕňať všetky emisie dlhových cenných papierov a kótovaných akcií, ak emitent predáva novovytvorené cenné papiere za hotovosť. Týkajú sa riadnej tvorby nových nástrojov. Časový okamih, v ktorom bolo vydávanie celej emisie ukončené, sa definuje ako čas, kedy došlo k zaplateniu; zaznamenávanie emisií musí preto odrážať podľa možnosti čo najpresnejšie čas zaplatenia základnej emisie.

b) Splatené emisie

Splatené emisie počas vykazovacieho obdobia zahŕňajú všetky spätné odkúpenia dlhových cenných papierov a kótovaných akcií emitentom,

kedy investor dostal za cenné papiere hotovosť. Týkajú sa riadneho zániku nástrojov. Patria sem všetky dlhové cenné papiere, ktoré boli odkúpené v čase splatnosti, ako aj predčasne splatené cenné papiere. Patria sem spätné odkúpenia akcií spoločnosťou, ak spoločnosť kupuje späť všetky akcie za hotovosť pred zmenou svojej právnej formy, alebo časť svojich akcií za hotovosť, čo má za následok zníženie základného imania.

c) Emisie v čistom vyjadrení

Emisie v čistom vyjadrení predstavujú rozdiel medzi všetkými vydanými a splatenými emisiami počas vykazovaného obdobia.

Malo by pri tom platiť, že zostatky v danom období sa rovnajú zostatkom predchádzajúceho obdobia zvýšené o hrubé emisie daného obdobia a ponížené o splatené emisie daného obdobia. Rovnako tak sa zostatky daného obdobia dajú vyjadriť ako súčet zostatkov predchádzajúceho obdobia a čistých emisií daného obdobia (viď. schéma nižšie).

V skutočnosti však môžu vznikať rozdiely spôsobené zmenami cien a výmenných kurzov, resp. z dôvodu reklasifikácií, revízií a ostatných úprav.

7.5.2 Dlhové cenné papiere

Dlhové cenné papiere predstavujú pre dlžníkov alternatívu k bankovým úverom, pre veriteľov je to zasa možná náhrada za bankové vklady a obchodovateľné nástroje vydávané bankami.

Štatistika vydaných cenných papierov zahŕňa napríklad tieto nástroje:

i) **Krátkodobé dlhové cenné papiere**

- štátne pokladničné poukážky a iné krátkodobé cenné papiere vydané verejnou správou,
- obchodovateľné krátkodobé cenné papiere vydané finančnými a nefinančnými spoločnosťami. Pre tieto cenné papiere sa používa široká škála názvov, napríklad obchodné cenné papiere („commercial paper“),

Schéma 1

a)	zostatky emisií na konci vykazovacieho obdobia	≈	zostatky emisií na konci predchádzajúceho vykazovacieho obdobia	+	Emisie v hrubom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia	-	Splatené emisie počas vykazovacieho obdobia
b)	zostatky emisií na konci vykazovacieho obdobia	≈	zostatky emisií na konci predchádzajúceho vykazovacieho obdobia	+	Emisie v čistom vyjadrení počas vykazovacieho obdobia		

komerčné zmenky („commercial bills“), vlastné zmenky („promissory notes“), obchodné zmenky („bills of trade“), cudzie zmenky („bills of exchange“) a vkladové certifikáty („certificates of deposit“)

- krátkodobé cenné papiere vydané v rámci dlhodobých programov upisovania emisií strednodobých zmeniek,
- bankové akcepty

ii) Dlhodobé dlhové cenné papiere

- dlhopisy na doručiteľa
- podriadené dlhopisy
- dlhopisy s voliteľnými dobami splatnosti, posledná z nich je viac ako jeden rok od vydania
- časovo neobmedzené dlhopisy alebo večné dlhopisy
- zmenky s pohyblivým úrokovým výnosom
- konvertibilné dlhopisy
- kryté dlhopisy
- cenné papiere viazané na index, kde je hodnota istiny cenného papiera viazaná na cenový index, cenu určitej komodity alebo index výmenného kurzu
- dlhopisy s veľkým diskontom
- dlhopisy s nulovým kupónom
- eurobondy
- globálne dlhopisy
- súkromne vydané dlhopisy
- cenné papiere vyplývajúce z konverzie úverov
- úvery, ktoré sa de facto stali prevoditeľnými
- osobitné druhy dlhopisov („debentures“) a požičané cenné papiere („loan stock“) vymeniteľné za akcie, či už za akcie vydávajúcej spoločnosti alebo za akcie inej spoločnosti, pokiaľ neboli vymenené. Nepatria sem opcie zakladajúce právo na výmenu za akcie, pokiaľ sú oddeliteľné od základných dlhopisov
- akcie alebo cenné papiere s pevným úrokovým výnosom, ktoré neumožňujú účasť na rozdeľovaní zostatkovej hodnoty pri zrušení spoločnosti, vrátane prioritných akcií bez účasti na zisku
- finančné aktíva vydané ako súčasť sekuritizácie úverov, hypoték, dlhov z kreditných kariet, pohľadávok a ostatných aktív

Nepatria sem tieto nástroje:

- transakcie s cennými papiermi ako súčasť dohôd o spätnom odkúpení
- emisie neobchodovateľných cenných papierov
- neobchodovateľné úvery

7.5.3 Kótované akcie

Pod kótovanými akciami sa v tomto prípade chápu tie akcie, ktoré boli prijaté na kótovaný trh, či už hlavný alebo paralelný, a rovnako tak aj akcie prijaté na regulovaný voľný trh, avšak len tie, ktoré majú reálnu trhovú cenu. Hodnoty sú vykázané ako trhovú kapitalizácia za jednotlivé sektory.

Kótované akcie zahŕňajú:

- kmeňové akcie vydané kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- akcie spätne odkúpené kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- akcie vynášajúce dividendu vydané kapitálovými spoločnosťami, v ktorých je zodpovednosť spoločníkov za záväzky spoločnosti obmedzená
- prioritné cenné papiere alebo akcie, ktoré umožňujú nárok pri rozdeľovaní zostatkovej hodnoty pri zrušení spoločnosti. Môžu byť kótované alebo nekótované na uznávanej burze
- neverejné ponuky cenných papierov, ak je to možné

Ak sa spoločnosť privatizuje a štát si ponechá časť akcií, ale druhá časť sa kótuje na regulovanom trhu, celá hodnota základného imania spoločnosti sa zaznamená v rámci zostatkov kótovaných akcií, pretože potenciálne by sa kedykoľvek mohlo obchodovať so všetkými akciami za trhovú hodnotu. To isté platí, ak sa časť akcií predá veľkým investorom a len so zvyšnou časťou, t. j. voľnými akciami („free float“) sa obchoduje na burze cenných papierov.

Medzi kótované akcie nepatria:

- akcie ponúkané na predaj, ktorých emisia sa však neprevzala
- osobitné druhy dlhopisov („debentures“) a požičané cenné papiere („loan stock“) vymeniteľné za akcie: tieto sa sem zahrnú, akonáhle sú vymenené za akcie
- vlastnícke podiely partnerov s neobmedzeným ručením v osobných spoločnostiach
- vládne investície do základného imania medzinárodných organizácií, ktoré sú založené ako obchodné kapitálové spoločnosti
- emisie prémiových akcií len v čase vydania a emisie delených akcií. Prémiové akcie a delené akcie sa však zahŕňajú nečlenené do celkového stavu kótovaných akcií

7.6 Dlhodobá úroková miera

Dlhodobá úroková miera je jedným z konvergentných kritérií, uvedených v Maastrichtskej zmluve. Vyjadruje sa ňou požiadavka trvalosti konver-

gencie dosiahnutej konkrétnym členským štátom. Priemerná nominálna úroková miera v členskom štáte nesmie presiahnuť o viac ako 2 % priemernú nominálnu úrokovú mieru maximálne troch členských štátov s najnižšou infláciou počas jedného roka od posledného hodnotenia. Úroveň úrokovej miery sa meria na základe *dlhodobých vládnych dlhopisov* alebo porovnateľných cenných papierov.

Štatistické zásady vykazovania dlhodobých úrokových mier sú definované aj nasledovnými kľúčovými pojmami.

Emitentom dlhopisov by mala byť *ústredná štátna správa*. *Doba splatnosti vládnych dlhopisov* by mala byť blízka desiatim rokom zostatkovej doby splatnosti. Odporúča sa, aby zostatková doba ich splatnosti bola medzi 9,5 a 10,5 roka. Použité dlhopisy by mali byť dostatočne *likvidné*. Táto požiadavka ovplyvňuje výber medzi prístupom orientovaným na „benchmark“ alebo „kôš dlhopisov“ v závislosti od národných podmienok. Prístup „benchmark“ považuje daný dlhopis za kľúčový ukazovateľ podmienok na trhu. Dlhopis, často najnovší, značne veľkej emisie, má zvyčajne najvyššiu likviditu a najvyšší obrat. Prístup „kôš dlhopisov“ je založený na výbere dlhopisov, ktorý sa skladá z rôznych dlhopisov s rôznymi kódmi ISIN. Obsiahnuté dlhopisy majú rovnaké váhy.

Vzhľadom na podmienky na našom trhu s cennými papiermi bol zvolený až do konca januára 2012 *benchmarkový prístup*. Od nášho vstupu do eurozóny sa vykazovali do ECB denné výnosy do splatnosti za tieto vybrané emisie vládnych dlhopisov:

SK4120004318 – Benchmark pre obdobie 01/2009 – 06/2010

SK4120007204 – Benchmark pre obdobie 07/2010 – 01/2012.

Od 1. februára 2012 sa zmenil prístup z „benchmarkového“ na „kôš dlhopisov“. Do tohto koša boli zaradené dve emisie vládnych dlhopisov, ktoré spĺňajú stanovené kritériá.

SK4120004318 a SK4120007543 – Dlhopisový kôš pre obdobie 02/2012 – 06/2013.

Od 1. júla 2013 sa zmenil prístup z „koša dlhopisov“ na „benchmarkový“.

SK4120004318 – Benchmark pre obdobie 07/2013 – 04/2014

SK4120008871 – Benchmark pre obdobie 05/2014 – 05/2015

SK4120007543 – Benchmark pre obdobie 06/2015 – 05/2016

SK4120010430 – Benchmark pre obdobie 06/2016 – 05/2018

SK4120009762 – Benchmark pre obdobie 06/2018 – 10/2019

SK4120015173 – Benchmark pre obdobie 11/2019 – 12/2020

SK4000017059 – Benchmark pre obdobie 01/2021 – 09/2021

SK4000017166 – Benchmark pre obdobie 10/2021 – doteraz.

Od 1.1.2015 prišlo k zmene metodiky pre výpočet výnosu do splatnosti desať-ročných vládnych dlhopisov, keď sa základom stali výnosy dosiahnuté z priamych obchodov evidovaných na Burze cenných papierov v Bratislave. Do decembra 2014 výpočet vychádzal iba z tzv. kurzo-tvorných obchodov.

Skratky

CP	Cenné papiere
ECB	Európska centrálna banka
ESA2010	Európsky systém národných a regionálnych účtov 2010
p. b.	Percentuálny bod
FPT	Podielové fondy peňažného trhu
PFI	Peňažné finančné inštitúcie (banky, pobočky zahraničných bánk, fondy peňažného trhu)
NPFI	Nepeňažné finančné inštitúcie
OP	Opravné položky
RPMN	Ročná percentuálna miera nákladov
SDDS	Špeciálny štandard zverejňovania údajov podľa Medzinárodného menového fondu (Special Data Dissemination Standard)
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
BCPB	Burza cenných papierov Bratislava
CSDB	Centralizovaná databáza cenných papierov ECB

Slovník

Agregovaná bilancia SR je súčtom štatistických bilancií peňažných finančných inštitúcií bez zahrnutia bilancie NBS.

Hlavné úrokové sadzby ECB sú úrokové sadzby určované Radou guvernérov, ktoré vyjadrujú nastavenie menovej politiky ECB. Sú to úrokové sadzby pre hlavné refinančné operácie, úrokové sadzby pre jednodňové refinančné operácie a úrokové sadzby pre jednodňové sterilizačné operácie.

Hypotekárnymi úvermi sa rozumejú úvery s lehotou splatnosti najmenej štyri roky a najviac 30 rokov zabezpečené záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti, ktoré spĺňajú náležitosti uvedené v §68 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Iné úvery na nehnuteľnosti sú úvery iné ako hypotekárne, stavebné a medziúvery.

Investičné úvery sú úvery viazané na cyklus fixných aktív, kde viazanosť jednotlivých zložiek fixných aktív prebieha po dobu dlhšiu ako jeden rok okrem úverov na kúpu a technické zhodnotenie stavieb a pozemkov.

Medziúvermi sa rozumejú úvery, ktoré poskytujú stavebné sporiteľne podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.

Menovitou hodnotou úveru sa rozumie nesplatená istina úverov bez časového rozlíšenia a ostatného príslušenstva.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) sú národné centrálné banky, úverové inštitúcie a ostatné finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (napríklad fondy peňažného trhu).

Penzijnými fondmi sa rozumejú fondy spravované dôchodkovými správcovskými spoločnosťami a doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami.

Pôvodná doba splatnosti je časové hľadisko triedenia pohľadávok a záväzkov na základe zmluvnej (dohodnutej) doby splatnosti.

Prevádzkovými úvermi sa rozumejú úvery, ktoré sú viazané na cyklus prevádzkových (obežných) aktív, kde viazanosť jednotlivých zložiek obežných aktív je spravidla do jedného roka. Je to napríklad nákup zásob materiálu,

surovín, polotovarov a hotových výrobkov, pohľadávky vyplývajúce napríklad z obchodných aktivít, krytie sezónnej nerovnomernosti hospodárskej činnosti.

Spotrebiteľskými úvermi sa na účely vykazovania rozumejú úvery poskytnuté na účel osobnej spotreby, na nákup tovaru a služieb.

Stavebnými úvermi sa rozumejú úvery, ktoré poskytujú stavebné sporiteľne podľa zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších predpisov.

Úvery na nehnuteľnosti sú všetky úvery poskytnuté na kúpu a technické zhodnotenie stavieb a pozemkov, ktoré sa zapisujú do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

Zaručenými úvermi sa na účely štatistiky úrokových sadzieb rozumejú úvery, ak pre celkovú sumu nového úveru platí, že je zabezpečený kolaterálom pomocou techniky „vecného zabezpečenia“ a/alebo zabezpečený zárukou pomocou techniky „osobného zabezpečenia“ tak, že hodnota kolaterálu a/alebo záruky je vyššia alebo sa rovná celkovej výške nového úveru. Ak zabezpečenie nespĺňa túto požiadavku, tak sa nový úver považuje za nezaručený.

Zlyhaným úverom je úver, pri ktorom banka usúdi, že dlžník si pravdepodobne nesplní voči nej svoj záväzok bez toho, aby prišlo napríklad k realizácii zabezpečenia, alebo je dlžník v omeškaní s plnením rozsahovo významného záväzku, voči banke viac ako 90 dní.

Zostatkovou dobou splatnosti pohľadávok a záväzkov sa rozumie doba, ktorá sa rovná rozdielu medzi dohodnutou dobou splatnosti a dňom, ku ktorému sa zostavuje príslušné hlásenie/výkaz. Spravidla ku koncu mesiaca, štvrtroka alebo roka.

Znovu prerokované úvery sú súčasťou nových úverov a patria sem tie, ktoré upravujú existujúce úverové zmluvy za aktívnej účasti klienta a pri ktorých dochádza k zmene zmluvných podmienok s vplyvom na úrokovú mieru. Tieto úvery neprinášajú na trh nové úvery, len upravujú už v minulosti dohodnuté.

Čisté úvery sú súčasťou nových úverov a predstavujú rozdiel medzi celkovým objemom nových úverov a objemom znovu prerokovaných úverov. Sú to tzv. nové peniaze v ekonomike/na trhu úverov.

Sektorová klasifikácia

Klasifikácia inštitucionálnych sektorov a subsektorov podľa Európskeho systému národných a regionálnych účtov ESA 2010.

S.1 Rezidenti – Tuzemsko (Rezidenti Slovenskej Republiky)

Rezidenti – Ostatné členské štáty eurozóny (Rezidenti eurozóny okrem SR)

S.11 Nefinančné spoločnosti

S.12 Finančné spoločnosti

S.121 Národná banka Slovenska

S.122 Úverové inštitúcie

S.123 Fondy peňažného trhu

S.124 Investičné fondy

S.125 Ostatní finanční sprostredkovatelia okrem poisťovní a penzijných fondov

S.126 Finančné pomocné inštitúcie

S.127 Kaptívne finančné inštitúcie

S.128 Poisťovne

S.129 Penzijné fondy

S.13 Verejná správa

S.1311 Ústredná štátna správa

S.1312 Regionálna štátna správa

S.1313 Miestna samospráva

S.1314 Fondy sociálneho zabezpečenia

S.14 Domácnosti

S.141 Zamestnávateľia

S.142 Samostatne zárobkovo činné osoby

S.143 Zamestnanci

S.144 Prijemcovia dôchodkov z vlastníctva a transferových dôchodkov

S.145 Ostatné domácnosti

S.15 Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam

S.2 Zvyšok sveta (rezidenti štátov sveta okrem SR a eurozóny)

Zoznam doplňujúcich liniek

Sektorové členenie:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/sekt_man.pdf

Revízna politika:

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/revpol.pdf

Štruktúra finančného trhu

Zoznam peňažných finančných inštitúcií:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/menova-statistika-penaznych-financnych-institucii#ZOZPFI>

Zoznam investičných fondov:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/podielove-fondy>

Zoznam ostatných finančných sprostredkovateľov:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/factoring-lizing-a-splatkove-financovanie>

Prehľad o rozvoji peňažného sektora:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/prehľad-o-rozvoji-penazneho-sektora>

Štatistika úverových inštitúcií a menová štatistika

Menová štatistika peňažných finančných inštitúcií:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/menova-statistika-penaznych-financnych-institucii>

Menové agregáty za eurozónu:

<http://www.ecb.int/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>

Bilancie peňažných finančných inštitúcií za eurozónu:

<http://www.ecb.int/stats/money/aggregates/bsheets/html/index.en.html>

Úroková štatistika

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika>

Banková úroková štatistika – úvery:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-uvery>

Banková úroková štatistika – vklady:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-a-analyticke-prehlady/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-vklady>

Úroková štatistika za eurozónu:

<http://www.ecb.europa.eu/stats/money/interest/interest/html/index.en.html>

Štatistika dlhodobých úrokových sadzieb:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/dlhodobe-urokove-sadzby>

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/US/VDSVD_CR.xls

Zlyhané úvery

http://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/MET/Zle_uvery.pdf

Zdrojové štatistické údaje – výkazy

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-udaje-penaznych-financnych-institucii>

Štatistika podielových fondov

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/podielove-fondy>

Štatistika lízingových spoločností, faktoringových spoločností a spoločností splátkového financovania

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/factoring-lizing-a-splatkove-financovanie>

Štatistika cenných papierov

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/cenne-papiere>

Údajové kategórie SDDS

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds>

Zoznam grafov

Graf 1	Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 31.03.2022	9
Graf 2	Podiel jednotlivých krajín na základnom zahraničnom imaní bánk k 31.03.2021	9
Graf 3	Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 31.03.2021	11
Graf 4	Štruktúra aktív úverových inštitúcií k 31.03.2022	12
Graf 5	Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 31.03.2021	13
Graf 6	Štruktúra pasív úverových inštitúcií k 31.03.2022	13
Graf 7	Vybrané aktíva/pasíva: geografické členenie protistrany k 31.03.2022	14
Graf 8	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie tuzemskej protistrany k 31.03.2022	16
Graf 9	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany z ostatných štátov eurozóny k 31.03. 2022	17
Graf 10	Vybrané aktíva/pasíva: sektorové členenie protistrany zvyšku sveta k 31.03.2022	18
Graf 11	Medziročná zmena aktív úverových inštitúcií	20
Graf 12	Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií	21
Graf 13	Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia	22
Graf 14	Kumulovaný zisk/strata bežného obdobia	23
Graf 15	Opravné položky	24
Graf 16	Pohľadávky voči klientom	24
Graf 17	Odpísané pohľadávky: náklady a výnosy	25
Graf 18	Postúpené pohľadávky: náklady a výnosy	25
Graf 19	Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia	26
Graf 20	Vybrané výnosy a náklady v porovnaní so ziskom/stratou bežného obdobia	27
Graf 21	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	28
Graf 22	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa splatnosti	28
Graf 23	Úvery domácnostiam podľa splatnosti	29
Graf 24	Úvery domácnostiam podľa splatnosti	29
Graf 25	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa druhu úveru	30
Graf 26	Úvery domácnostiam v podľa druhu úveru	30
Graf 27	Vývoj úverov nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti	31
Graf 28	Úvery nefinančným spoločnostiam podľa ekonomickej činnosti k 31.3.2022	31
Graf 29	Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch nefinančným spoločnostiam	32

Graf 30	Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch nefinančným spoločnostiam	33
Graf 31	Podiel zlyhaných úverov na prevádzkových úveroch nefinančným spoločnostiam	33
Graf 32	Podiel zlyhaných úverov na investičných úveroch nefinančným spoločnostiam	34
Graf 33	Podiel zlyhaných úverov na úveroch na nehnuteľnosti nefinančným spoločnostiam	34
Graf 34	Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty nefinančným spoločnostiam	35
Graf 35	Podiel zlyhaných úverov na celkových úveroch domácnostiam	36
Graf 36	Podiel zlyhaných úverov na prečerpaniach a revolvingových úveroch domácnostiam	36
Graf 37	Podiel zlyhaných úverov na úveroch cez kreditné karty domácnostiam	37
Graf 38	Podiel zlyhaných úverov na úveroch na bývanie domácnostiam	37
Graf 39	Podiel zlyhaných úverov na spotrebiteľských úveroch domácnostiam	38
Graf 40	Úrokové miery a objemy nových úverov poskytnutých nefinančným spoločnostiam	39
Graf 41	Zaručené úvery, úvery celkom a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	39
Graf 42	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom poskytnutých nefinančným spoločnostiam	40
Graf 43	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	40
Graf 44	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery do 0,25 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	41
Graf 45	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	41
Graf 46	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery od 0,25 do 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	42
Graf 47	Zaručené úvery, úvery celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ a ich úročenie poskytnuté nefinančným spoločnostiam	42
Graf 48	Podiel zaručených úverov na úveroch celkom v kategórii „úvery nad 1 mil. €“ poskytnutých nefinančným spoločnostiam	43
Graf 49	Úrokové miery a objemy nových úverov na bývanie domácnostiam	44
Graf 50	Úrokové miery, RPMN a objemy nových úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov domácnostiam	45
Graf 51	Zaručené úvery na bývanie, úvery na bývanie celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody)	46

Graf 52	Podiel zaručených úverov na bývanie na úveroch na bývanie celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody)	46
Graf 53	Zaručené spotrebiteľské úvery, spotrebiteľské úvery celkom a ich úročenie poskytnuté domácnostiam (nové obchody)	47
Graf 54	Podiel zaručených spotrebiteľských úverov na úveroch na spotrebiteľských úveroch celkom poskytnutých domácnostiam (nové obchody)	47
Graf 55	Úrokové miery a stavy úverov nefinančných spoločností podľa splatnosti	48
Graf 56	Úrokové miery a stavy úverov na bývanie domácností podľa splatnosti	49
Graf 57	Úrokové miery a stavy spotrebiteľských úverov domácností podľa splatnosti	50
Graf 58	Vklady nefinančných spoločností podľa typu	51
Graf 59	Vklady nefinančných spoločností podľa typu	51
Graf 60	Vklady domácností podľa typu	52
Graf 61	Vklady domácností podľa typu	52
Graf 62	Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností	53
Graf 63	Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou domácností	54
Graf 64	Úrokové miery a stavy vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností	55
Graf 65	Úrokové miery a objemy nových vkladov s dohodnutou splatnosťou nefinančných spoločností	56
Graf 66	Vývoj aktív podielových fondov podľa investičnej stratégie	58
Graf 67	Podiel jednotlivých typov fondov na celkových aktívach tuzemských podielových fondov k 31.3.2022	58
Graf 68	Dlhopisové fondy: vývoj štruktúry aktív	60
Graf 69	Štruktúra aktív dlhopisových fondov k 31.3.2022	60
Graf 70	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov k 31.3.2022	61
Graf 71	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu dlhopisových fondov podľa splatnosti k 31.3.2022	61
Graf 72	Akciové fondy: vývoj štruktúry aktív	62
Graf 73	Štruktúra aktív akciových fondov k 31.3.2022	62
Graf 74	Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu akciových fondov k 31.3.2022	63
Graf 75	Geografické a sektorové členenie akcií v portfóliu akciových fondov k 31.3.2022	63
Graf 76	Zmiešané fondy: vývoj štruktúry aktív	64
Graf 77	Štruktúra aktív zmiešaných fondov k 31.3.2022	65

Graf 78	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov k 31.3.2022	65
Graf 79	Geografické a sektorové členenie podielových listov v portfóliu zmiešaných fondov k 31.3.2022	66
Graf 80	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu zmiešaných fondov podľa splatnosti k 31.3.2022	66
Graf 81	Realitné fondy: vývoj štruktúry aktív	67
Graf 82	Štruktúra aktív realitných fondov k 31.3.2022	67
Graf 83	Geografické a sektorové členenie akcií a iných majetkových účasí v portfóliu realitných fondov k 31.3.2022	68
Graf 84	Ostatné fondy: vývoj štruktúry aktív	69
Graf 85	Štruktúra aktív ostatných fondov k 31.3.2022	69
Graf 86	Geografické a sektorové členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov k 31.3.2022	70
Graf 87	Členenie dlhových cenných papierov v portfóliu ostatných fondov podľa splatnosti k 31.3.2022	70
Graf 88	Vývoj aktív spoločností poskytujúcich úvery a pôžičky nebankovým spôsobom	72
Graf 89	Podiel jednotlivých typov spoločností na celkových aktívach k 31.3.2022	72
Graf 90	Geografické a sektorové členenie pohľadávok lízingových spoločností k 31.3.2022	73
Graf 91	Geografické a sektorové členenie pohľadávok spoločností splátkového financovania k 31.3.2022	74
Graf 92	Geografické a sektorové členenie pohľadávok faktoringových a iných spoločností k 31.3.2022	74
Graf 93	Členenie zdrojov financovania ekonomickej činnosti k 31.3.2022	75
Graf 94	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií za jednotlivé sektory	77
Graf 95	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií a ich mesačná zmena	77
Graf 96	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií 1. Q 2022	78
Graf 97	Dlhové cenné papiere – emisie v čistom vyjadrení 1. Q 2022	79
Graf 98	Dlhové cenné papiere – sektorové členenie	79
Graf 99	Dlhové cenné papiere – členenie podľa typu kupónu	80
Graf 100	Dlhové cenné papiere – členenie podľa meny	80
Graf 101	Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor nefinančných spoločností (S.11) na domácom trhu (zostatky emisií, mil. EUR)	81
Graf 102	Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.122	81
Graf 103	Dlhové cenné papiere – Zostatky emisií vydaných dlhových cenných papierov za sektor S.1311	82
Graf 104	Dlhové cenné papiere – profil splatnosti vládných dlhopisov	82
Graf 105	Dlhové cenné papiere – zostatky emisií vládných dlhopisov	83

Graf 106 Kótované akcie – zostatky emisií za jednotlivé sektory	84
Graf 107 Kótované akcie – zostatky emisií a ich mesačná zmena	85
Graf 108 Kótované akcie – zostatky emisií 1. Q 2022	85
Graf 109 Kótované akcie – sektorové členenie	86
Graf 110 Benchmark – výnos do splatnosti	87
Graf 111 Základné úrokové sadzby	88

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Štruktúra finančného trhu v SR	6
Tabuľka 2 Celkové aktíva subjektov finančného trhu SR	7
Tabuľka 3 Vývoj počtu pracovníkov v bankovom sektore SR	7
Tabuľka 4 Štruktúra aktív úverových inštitúcií v SR	11
Tabuľka 5 Štruktúra pasív úverových inštitúcií	13
Tabuľka 6 Štatistická bilancia bánk a pobočiek zahraničných bánk v SR – medziročná zmena aktív	19
Tabuľka 7 Medziročná zmena pasív úverových inštitúcií	21
Tabuľka 8 Medziročná zmena aktív podielových fondov podľa typu	58
Tabuľka 9 Medziročná zmena aktív faktoringových a iných spoločností, spoločností splátkového financovania a lízingových spoločností	72
Tabuľka 10 Dlhové cenné papiere	76
Tabuľka 11 Kótované akcie	84